

Vastuullisuus- katsaus

Outokumpulaiset työskentelevät joka päivä töitä tavoitteenaan maailma, joka kestää ikuisesti. Henkilöstömme, heidän asiantuntemuksensa ja markkinoiden pienin hiilijalanjälki erottavat meidät muista. Viime vuonna tehtaillamme prosessoitiin 2,6 milj. tonnia kierrätysterästä ja 111 000 tonnia muita materiaaleja kestäviksi tuotteiksi. Käyttämällä Outokummun ruostumatonta terästä asiakkaamme pienensivät maailman hiilidioksidipäästöjä 10 milj. tonnia.

Vastuullisuus Outokummussa

Vastuullisuus on liiketoimintamme ytimessä ja olennainen osa Outokummun strategiaa. Kyse ei ole pelkästään kestävästä tuotteistamme vaan siitä, kuinka niitä valmistetaan.

Outokummun vastuullinen ruostumaton teräs on mukana rakentamassa maailmaa, joka kestää ikuisesti. Väestönkasvun, kaupungistumisen ja ilmastonmuutoksen haasteiden ratkaiseminen edellyttää vastuullisia, aikaa kestäviä ratkaisuja.

Outokummun vastuullisuuden ytimessä ovat tuotteet, joita valmistamme: ruostumaton teräs on ylivertainen materiaali vastuullisiin ratkaisuihin, sillä se on tehokas, pitkäikäinen ja käyttökänsä päässäkin 100-prosenttisesti kierrätettävissä. Liiketoimintamme kulmakivenä on kasvun ja innovaatioiden mahdollistaminen kestävien ruostumattomasta teräksestä valmistettujen ratkaisujen avulla, ja visiomme on olla asiakkaan ensimmäisen valinta vastuullisessa ruostumattomassa teräksessä.

Kyse ei ole kuitenkaan pelkästään tuotteistamme vaan siitä, kuinka niitä valmistetaan. Outokumpu on alansa johtaja vastuullisuudessa, ja raportoimme tuotteidemme koko hiilijalanjäljen ottaen huomioon myös kaikki epäsuorat päästöt esimerkiksi raaka-aineiden valmistuksesta. Olemme alamme ykkönen myös kiertotaloudessa: Outokummun ruostumattoman teräksen kierrätysisältö on yli 90%, ja työskentelemme jatkuvasti pienentääksemme ympäristövaikutuksiamme. Hiilijalanjälkemme on teollisuudenalan pienin,

kun kaikki hiilidioksidipäästöjen soveltamisalat otetaan huomioon.

Päivitimme vastuullisuusstrategiamme

Vuoden 2021 aikana olemme kehittäneet vastuullisuustyötämme entisestään ja päivittäneet vastuullisuusstrategiamme heijastamaan paremmin vastuullisuuden kasvavaa merkitystä ja sen tarjoamia mahdollisuuksia liiketoiminnalle. Outokummun vastuullisuusstrategian kolme osa-aluetta ovat ympäristö, ihmiset ja yhteiskunta sekä taloudellinen vastuu, joiden kaikkien on oltava tasapainossa.

Osana uutta vastuullisuusstrategiaamme asetimme aiempaa kunnianhimoisemmat vastuullisuustavoitteet. Nostimme kasvihuonekaasujen päästövähennystavoitetta ja sitouduimme Science Based Targets -aloitteen 1,5 asteen ilmastotavoitteeseen. Se tarkoittaa, että vähennämme kasvihuonekaasupäästöjä 42%:lla vuoteen 2030 mennessä vuoden 2016 lähtötasosta. Tavoite kattaa sekä suorat, epäsuorat että toimitusketjun päästöt. Pitkän aikavälin tavoitteemme on oman toiminnan hiilineutraalius vuoteen 2050 mennessä.

Ruostumatonta terästä käytetään esimerkiksi aurinkovoimaloissa: se on ominaisuuksiltaan ylivertainen materiaali tällaisiin ratkaisuihin.

Raportointimme perustuu olennaisuusanalyysiin

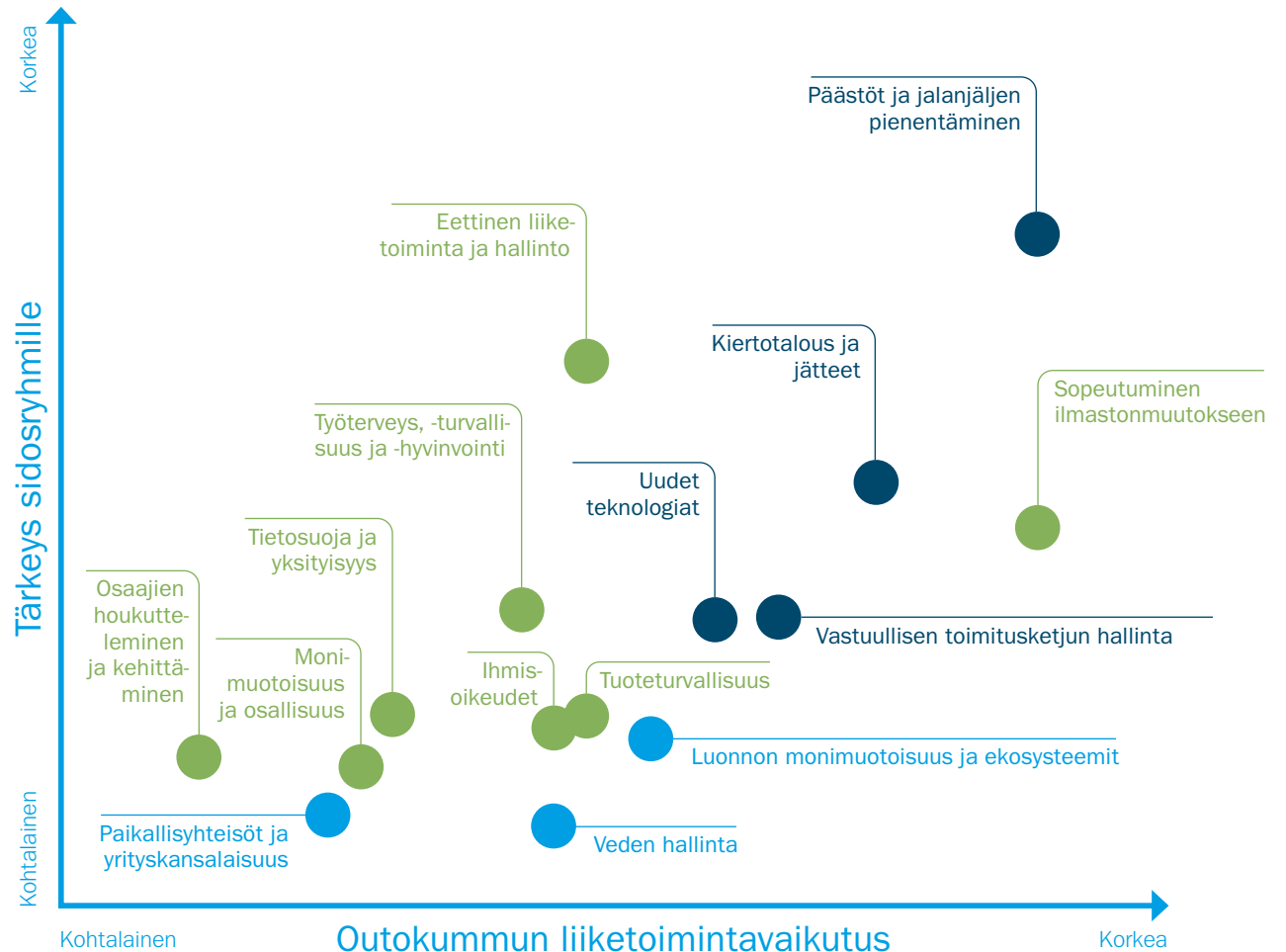
Outokumpu tekee säännöllisesti olennaisuusanalyysin tutkiakseen sidosryhmien odotuksia ja arvioidakseen liiketoiminnan vaikutusta vastuullisuuteen. Viimeisin olennaisuusanalyysi tehtiin vuonna 2021, ja sen tavoitteena oli keskittyä entistä paremmin sidosryhmiemme ja toimintamme kannalta tärkeimpiin vastuullisuuden osa-alueisiin. Analyysi ohjaa myös vastuullisuusraportointiamme olennaisissa aiheissa.

Analyyssi pohjautuu kaksinkertaiseen olennaisuuteen, eli siinä tarkastellaan sekä Outokummun liiketoiminnan vaikutuksia että vaikutuksia Outokummun liiketoimintaan. Olennaisuusanalyysin perustaksi ulkopuolinen asiantuntija teki laajan tutkimuksen terästeollisuuden nousuvista trendeistä ja vertasi niitä Outokummun verrokeille, asiakkaille ja toimittajille tärkeisiin aiheisiin. Tätä analyysia täydennettiin yleiskatsauksella olennaisista aiheista, joita on käsitelty globaaleissa vastuullisuuden viitekehyksissä. Lisäksi haastateltiin asiakkaita, tavarantoimittajia ja muita sidosryhmiä, kuten sijoittajia, työntekijöitä ja kansalaisjärjestöjä, jotta olennaisten sidosryhmien näkemyksistä saatiin mahdollisimman syvälinen käsitys.

Tämän tutkimuksen ja sisäisen kartoituksen pohjalta koottiin lista 15:sta kaikkein tärkeimmästä aihealueesta. Aihealueet pantiin tärkeysjärjestykseen sen perusteella, kuinka tärkeänä sidosryhmät pitivät niitä ja millainen vaikutus Outokummun liiketoiminnalla on niihin.

Neljä aihealuetta valittiin painopistealueiksi sen perusteella, että ne tukevat Outokummun liiketoimintamallia ja yhtiöllä on erinomaiset mahdollisuudet erottautua niissä. Vastuullisuuden mahdollistavissa asioissa ei ole niin paljon mahdollisuuksia erottautua.

Olennaisuusmatriisi

● Painopistealueet
 ● Vastuullisuuden mahdollistavat asiat
 ● Paikallinen vastuu

Vastuullisuus Outokummussa

Paikallisesti johdetaan asioita, joissa on mahdollisuus arvonluontiin lähialueella.

Olenaisiksi aihealueiksi on valittu sekä Outokummulle tärkeitä aiheita esimerkiksi yrityksen strategiaan liittyen sekä sidosryhmien huolenaiheita heijastavia aihealueita. Aihealue on olennainen, jos se voi vaikuttaa Outokummun toimintaan ja tuloksiin, ja yhtiö voi vaikuttaa aihealueeseen tai hallita siihen liittyviä asioita.

Viitekehykset ja standardit

Vastuullisuus on osa Outokummun tuotantoa, toimintoja ja päätöksentekoa. Outokummussa vastuullisuuden johtamista ohjaavat tärkeimmät politiikat ovat konsernin toimintaohje, vastuullisuuspolitiikka sekä ympäristö-, työterveys-, turvallisuus- ja laatuolitoikka. Odotamme myös liiketoimintakumppaniemme ja toimittajiemme sitoutuvan Outokummun toimintaohjeeseen ja täyttävän toimittaja-vaatimukset. Kaikki politiikat ovat saatavilla englanniksi Outokummun verkkosivuilta.

Jokaisella Outokummun tuotantolaitoksella on sertifioitu ISO 9001 -laatuohjelma ja ISO 14001 -ympäristönhallintajärjestelmä, joihin sisältyvät esimerkiksi energiatehokkuus-tavoitteet. Järjestelmien toimintaa valvotaan sekä sisäisillä että ulkoisilla tarkastuksilla, ja vastuullisuuteen liittyviä tehtäviä toteutetaan paikallisesti näiden järjestelmien avulla.

Outokumpu noudattaa kansainvälisiä, kansallisia ja paikallisia lakeja ja asetuksia sekä kunnioittaa kansainvälisiä sopimuksia ihmisoikeuksista ja työntekijöiden oikeuksista, kuten YK:n ihmisoikeusjulistusta, YK:n Global Compact -yritysvastuualoitetta sekä kansainvälisen työjärjestön julistusta työelämän perusperiaatteista ja -oikeuksista. Vuonna 2021 Outokumpu otti YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevat ohjaavat periaatteet osaksi yhtiön politiikkoja.

Vastuullisuuden johtaminen

Outokummun hallitus hyväksyy Outokummun vastuullisuusohjelman ja -tavoitteet. Konserni-tasolla vastuullisuudesta vastaa konsernin vastuullisuusorganisaatio, jota johtaa vastuullisuusjohtaja, joka raportoi teknologiasta ja vastuullisuudesta vastaavalle johtoryhmän jäsenelle. Outokummun johtoryhmä seuraa säännöllisesti Outokummun vastuullisuustavoitteita ja niiden etenemistä. Liiketoiminta-alueet ja funktiot vastaavat siitä, että niiden toimintaa johdetaan vastuullisesti ja että toimintaa valvotaan, tietoa kerätään ja raportoidaan huolellisesti.

Vuonna 2021 Outokumpu perusti neuvoo-antavan vastuullisuustoimikunnan tukemaan vastuullisuuden jatkuvaa kehittämistä. Toimikuntaan kuuluu neljä riippumatonta neuvonantajaa:

- Olli Dahl, tekniikan tohtori ja Aalto-yliopiston ympäristötekniikan professori
- Lucas Joppa, ympäristötieteen tohtori ja Microsoftin ympäristöjohtaja
- Sirpa Juutinen, vastuullisuusneuvonantaja
- Julia Woodhouse, Outokummun hallituksen ja tarkastusvaliokunnan jäsen

Toimikunnan tehtävänä on haastaa ja kommentoida yrityksen vastuullisuusstrategiaa ja toimia sekä helpottaa vuoropuhelua Outokummun ja sen sidosryhmien välillä.

Vuonna 2021 perustettiin myös vastuullisuusasioiden ydinryhmä, johon kuuluu eri toimintojen edustajia. Sen tehtävänä on tukea vastuullisuusstrategian toteutusta ja antaa päätösehdotuksia Outokummun johtoryhmälle. Ryhmään kuuluu vastuullisuusorganisaation, hankinnan, viestinnän, compliance-asioiden, henkilöstöhallinnon ja turvallisuusorganisaation edustajia.

Painopisteenä YK:n kestävän kehityksen tavoitteet

Outokumpu on allekirjoittanut YK:n Global Compact -yritysvastuualoitteen, ja olemme sitoutuneet YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin. Outokumpu edistää useita YK:n kestävän kehityksen tavoitteita joko toimintansa tai tuotteidensa avulla.

Vuonna 2021 Outokumpu päivitti olennaisuus-analyysin perusteella olennaisimmat kestävän kehityksen tavoitteet, joihin yhtiö panostaa erityisesti. Outokummun painopistealueina ovat seuraavat kuusi tavoitetta: edullinen ja puhdas energia, ihmisarvoinen työ ja talouskasvu, teollisuus, innovointi ja infrastruktuuri, vastuullinen kulutus ja tuotanto, ilmastoteot sekä yhteistyö ja kumppanuudet. ■

[Lue lisää YK:n kestävän kehityksen tavoitteista](#)

Outokumpu ja ilmastokokous

Outokumpu kutsuttiin osallistumaan Skotlannin ilmastokokouksen yhteydessä järjestettyyn Vision 2045 -kokoukseen marraskuussa 2021. Kokouksen agendalla olivat YK:n kestävän kehityksen tavoitteet.

Outokummun vuonna 2021 tekemän olennaisuusanalyysin pohjalta Outokumpu päivitti painopistealueensa kestävän kehityksen tavoitteiden osalta ja valitsi tärkeimmiksi kaikkiaan kuusi tavoitetta, jotka ovat olennaisimpia Outokummun toimintatapojen tai tuotteiden kannalta.

”Meillä on hyvät näytöt vastuullisuudesta, mutta meidän on myös tehtävä töitä liiketoimintakumppaneidemme ja toimittajiemme kanssa, jotta voimme rakentaa maailmaa, joka kestää ikuisesti”, sanoo vastuullisuudesta vastaava teknologia-johtaja **Stefan Erdmann**.

Osana kokoukseen osallistumista tehtiin lyhyt dokumenttielokuva, jossa kerrotaan, miten Outokumpu vaikuttaa kestävään kehitykseen maailmanlaajuisesti ja YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin. ●

[Katso dokumenttielokuva](#)

Vastuullisuustyön tuloksia vuonna 2021

Outokumpu on asettanut itselleen haastavat vastuullisuustavoitteet ja avainluvut. Yhtiö seuraa myös muita taloudellisia, yhteiskunnallisia sekä ympäristötunnuslukuja.

Kaikki vastuullisuusluvut ovat saatavilla vastuullisuustunnuslukujen työkalusta Outokummun verkkosivuilla [☞](#)

Aktiivinen osallistuminen OHI-kyselyyn

Saavutimme henkilöstökyselyn vastausprosentille asettamamme tavoitteen.

Lue lisää henkilöstöstä [☞](#)

TAVOITE **>80%** / TULOS **86%**

Työtapaturmien määrä jatkoi laskuaan

Outokummun kaikkien työtapaturmien taajuus miljoonaa työtuntia kohti jatkoi laskuaan ja oli 2,0, kun se oli 2,4 vuonna 2020.

Lue lisää työterveydestä ja turvallisuudesta [☞](#)

TAVOITE **<2,2** / TULOS **2,0**

Energiatehokkuus parani merkittävästi

Energiatehokkuus parani digitalisaation projektien ja tuotantomäärien kasvun ansiosta.

Lue lisää energiatehokkuudesta [☞](#)

TAVOITE 2030 **3,00** / TULOS **3,15**
MWh tonnia kohti

Ei merkittäviä ympäristövahinkoja

Outokummun tavoitteena on, että yhtiössä ei satu merkittäviä ympäristövahinkoja, eikä niitä ole ollut moneen vuoteen.

Lue lisää ympäristövaikutuksista [☞](#)

TAVOITE **0** / TULOS **0**

Kierrätysisältö korkealla tasolla

Outokummun ruostumattoman teräksen kierrätysisältö on teollisuuden alan korkein. Se sisältää kierrätysteräksen sekä tuotantoprosessissa kierrätetyt metallit.

Lue lisää materiaalitehokkuudesta [☞](#)

TAVOITE **92,5%** / TULOS **90,1%**

Hiilidioksidipäästöt vähenivät

Vuonna 2021 päivitimme tieteeseen pohjautuvan ilmastotavoitteemme 1,5 asteen ilmastotavoitteen mukaisiksi.

Lue lisää ilmastotoimenpiteistä [☞](#)

TAVOITE 2030 **42%** / TULOS **15%**

Työmme ilmaston lämpenemisen pitämiseksi 1,5 asteessa

Outokummun ruostumattoman teräksen tuotteet auttavat hillitsemään ilmastonmuutosta: tuotteemme ovat kestäviä ja pitkäikäisiä, ja niitä voidaan kierrättää loputtomasti. Teemme myös jatkuvasti töitä pienentääksemme omaa hiilijalanjälkeämme, ja meillä on kunnianhimoiset ilmastotavoitteet.

Maailmanlaajuiset megatrendit kuten väestönkasvu, liikkuvuuden lisääntyminen ja kaupungistuminen ovat johtaneet hiilidioksidipäästöjen kasvuun ja kiihdyttäneet ilmastonmuutosta. Ruostumattomasta teräksestä voidaan kehittää ratkaisuja, jotka tekevät maailmasta kestävämmän.

Outokummun valmistaman ruostumattoman teräksen kokonaishiiliprofiili on teollisuudenalan pienin, mikä auttaa asiakkaitamme pienentämään omaa hiilijalanjälkeään. Olemme sitoutuneet vähentämään entisestään koko arvoketjumme päästöjä.

Kunnianhimoiset tavoitteet ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi

Vuonna 2021 Outokumpu kertoi uudesta vastuullisuusstrategiastaan ja aiempaa kunnianhimoisemmista ilmastotavoitteista vahvistaakseen entisestään asemaansa alansa vastuullisuuden johtajana. Osana uutta vastuullisuusstrategiaansa Outokumpu kiristi kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoitettaan ja sitoutui Science Based Targets -aloitteen (SBT-aloite) 1,5 asteen ilmastotavoitteeseen.

Outokummun uusi lähiajan tieteesen perustuva ilmastotavoite on vähentää suoria, epäsuoria ja toimitusketjun päästöjä (soveltamisalat 1, 2 ja 3) 42% ruostumattoman teräksen tonnia kohti vuoteen 2030 mennessä

vuoden 2016 lähtötasosta. SBT-aloite hyväksyi tavoitteen joulukuussa 2021.

Outokumpu kehitti entisestään päästöjen raportointia ja tavoitteiden asetantaa, ja uusi tavoite kattaa yli 95% soveltamisalojen 1 ja 2 päästöistä ja yli 95% soveltamisalan 3 päästöistä uuden SBT-aloitteen standardin mukaisesti. Aiempi tavoite sisälsi noin 80% soveltamisalan 3 päästöistä. Tavoite on lyhyen aikavälin 1,5 asteen ilmastotavoitteen mukainen. Pitkällä aikavälillä Outokummun tavoite on omien toimintojen hiilineutraalius vuoteen 2050 mennessä.

Päästölähteet

Outokummun toimintojen suorat kasvihuonekaasupäästöt rajoittuvat hiilidioksidipäästöihin. Hiilidioksidipäästöjä ovat tuotannon suorat hiilidioksidipäästöt (soveltamisala 1), epäsuorat päästöt sähkön käytöstä (soveltamisala 2) ja epäsuorat päästöt pääasiassa raaka-aineiden valmistuksesta (soveltamisala 3).

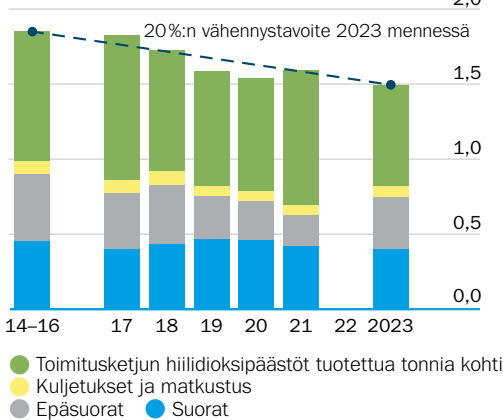
Suorat päästöt aiheutuvat raaka-aineiden sisältämästä hiilestä ja polttoaineiden käytöstä. Tuotantomme on kasvanut 10,5% lähtötasoon verrattuna, mutta suorat päästöt ovat lisääntyneet vain 3,5% energiatehokkuuden parantamisen, fossiilisten polttoaineiden korvaamisen vähäpäästöisemmällä vaihtoehdoilla,

Pilkkijöitä Tornion tehtaan edustalla. Outokummun ilmastotavoite on linjassa Pariisin ilmastosopimuksen kanssa: ilmaston lämpeneminen pyritään rajoittamaan 1,5 asteeseen.

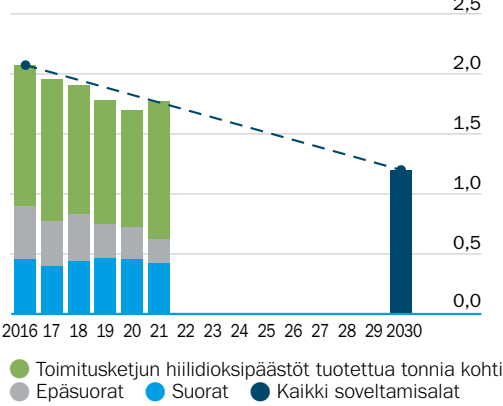
Tieteeseen pohjautuvien tavoitteiden mukaiset vähennystavoitteet

Outokummun hiilidioksidipäästöt tonneina tuotettua terästönä kohti

Uusi hyväksytty tieteeseen pohjautuva vähennystavoite

Outokummun hiilidioksidipäästöt tonneina tuotettua terästönä kohti

SBTi:n uuden määritelmän myötä vertailuvuodet on laskettu uudelleen, ja niiltä raportoidut päästöt tuotettua tonnia kohti ovat nousseet.

digitalisoinnin ja suurten tuotantomäärien myönteisen vaikutuksen myötä.

Soveltamisalan 2 epäsuorat päästöt aiheutuvat sähkönkäytöstä ja vähenivät noin 50% vähähiilisemmän sähkön käytön myötä. Soveltamisalan 3 päästöt kasvoivat 7,5% lähtötasoon verrattuna, mutta kasvu ei ollut yhtä suurta tuotantomäärien kasvuun verrattuna. Sähkönkäytön päästöt on raportoitu markkinaperusteisina ja myös laskettu tuotantopaikoittain käyttäen avuksi kunkin maan tilastoituja sähkön päästökertoimia.

Terästuotannon muita epäsuoria päästöjä ovat eri materiaalien kuten esimerkiksi ferroseosten valmistuksen päästöt (pois lukien ferrokromi, joka sisältyy soveltamisalojen 1 ja 2 suoriin ja epäsuoriin päästöihin), kalkin, dolomiitin ja kuljetuksien päästöt sekä vähäisissä määrin myös muut soveltamisalan 3 päästöt. Häkääkaasun ulkoisesta käytöstä ja ulkoisista palveluista aiheutuvat päästöt lukeutuvat soveltamisalan 3 päästöihin.

Tällä hetkellä ei ole olemassa luotettavia menetelmiä ruostumattoman teräksen käytöstä johtuvien monimutkaisien hiilidioksidipäästöjen arvioimiseksi. Konsulttien tarkastelemat esimerkkitapaukset viittaavat kuitenkin siihen, että elinkaarensa aikana ruostumattoman teräksen käyttö säästää hiilidioksidipäästöjä.

Kohti pienempää hiilijalanjälkeä

Outokummun kokonaishiiliprofiili, joka kattaa toimitusketjun päästöt, on teollisuudenalan pienin. Ruostumattoman teräksen tuotannossa käytetään kuitenkin paljon energiaa, joten pyrimme jatkuvasti parantamaan energiatehokkuutta ja käyttämään toimintoissamme

mahdollisimman paljon vähähiilistä sähköä. Ruostumattoman teräksen kierrätysisällön kasvattaminen ja raaka-ainetehokkuuden parantaminen ovat tärkeimpiä keinoja hiilidioksidiekvivalentteina laskettujen epäsuorien hiilidioksidipäästöjen ja toimitusketjun päästöjen vähentämisessä.

Teemme yhteistyötä raaka-ainetoimittajiemme kanssa vähentääksemme toimitusketjumme päästöjä. Olemme parhaillaan ottamassa hiilidioksidipäästöjä mukaan ostopäätösten tekoon ja kehitämme yhteistyössä eri teollisuusalojen kanssa uusia keinoja hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen.

Vuonna 2021 hiilidioksidiekvivalentteina lasketut hiilidioksidipäästöt laskivat 14,3% vuosien 2014–2016 lähtötasosta. Tärkeimpiä tekijöitä päästöjen vähentämisessä olivat energiatehokkuuden kasvu ja kierrätysisällön pitäminen korkeana. Energiatehokkuus parani erityisesti Tornion tehtaan tuotannon digitalisaatiohankkeen ansiosta. Koronaviruspandemiaan liittyvät matkustusrajoitukset vähensivät liikematkustuksen päästöjä 75% pandemiaa edeltäneeseen tasoon verrattuna.

Vuonna 2021 Outokumpu käytti yhteensä 29 300 TJ polttoaineita ja sähköä. Määrä kasvoi hieman suurempien tuotantomäärien myötä. Energian käyttö tuotettua tonnia kohti parani huomattavasti 11,0:sta 9,9:ään GJ tuotettua tonnia kohti.

[Kaikki hiilidioksidipäästöihin liittyvät tunnusluvut ovat saatavilla vastuullisuustunnuslukujen työkalusta Outokummun verkkosivuilta](#)

Sitoutuminen tieteeseen pohjautuviin tavoitteisiin

Outokumpu on ainoa ruostumattoman teräksen valmistaja, jolla on Science Based Targets -aloitteen hyväksymä ilmastotavoite. Aloitteen mukaan yritysten kasvihuonekaasujen päästövähennystavoitteet ovat tieteeseen perustuvia, mikäli ne ovat linjassa Pariisin ilmastositoumuksen kanssa ja ne pyrkivät rajoittamaan ilmaston lämpenemisen korkeintaan 1,5 asteeseen.

Outokummun edellinen tieteeseen pohjautuva tavoite vuosille 2016–2023 oli vähentää soveltamisalojen 1, 2 ja 3 kasvihuonekaasupäästöjä 20%:lla tuotettua ruostumattoman teräksen tonnia kohti vuosien 2014–2016 lähtötasosta.

Tämä aikaisempi tavoite oli linjassa terästeollisuuden ja sähkön hiilidioksidipäästövähennystavoitteiden kanssa ilmaston lämpenemisen rajoittamiseksi reilusti alle 2 asteeseen ja päästöjen vähentämiseksi 95%:lla vuoteen 2050 mennessä.

Outokumpu päivitti tavoitteensa vuoden 2021 aikana. Viime vuodelta tulokset on raportoitu vielä aikaisemman tavoitteen mukaan. Uusi päästövähennystavoite on seuraavalle vuosikymmenelle. Uusi tieteeseen perustuva ilmastotavoite on vähentää soveltamisalojen 1, 2 ja 3 päästöjä 42% ruostumattoman teräksen tonnia kohti vuoteen 2030 mennessä vuoden 2016 lähtötasosta.

Vähähiilisyden tiekartta

Outokumpu on laatinut tiekartan tavoitteiden saavuttamiseksi. Käyttämämme valokaariuuni on paras käytettävissä oleva teknologia ruostumattoman teräksen valmistuksessa.

Ilmastonmuutosta vastaan

Outokumpu sitoutui aiempaa kunnianhimoisempiin, tieteeseen pohjautuviin ilmastotavoitteisiin pitääkseen ilmaston lämpenemisen korkeintaan 1,5 asteessa. Vastuullisuusjohtajamme Juha Erkkilä kertoo ilmastotavoitteistamme tarkemmin.

Kuinka paljon olette pienentäneet hiilijalanjälkeä tähän mennessä?

Vuoden 2020 lopussa olimme jo vähentäneet hiilidioksidipäästöjä noin 17 prosentilla, joten olimme lähes saavuttaneet aikaisemman tieteeseen pohjautuvan tavoitteemme vähentää hiilidioksidipäästöjä 20 prosentilla vuosien 2014–2016 tasosta. Tämän takia päätimme korottaa tavoitetasoamme. Kaikkiaan olemme vähentäneet hiilidioksidipäästöjä 5 milj. tonnista 4 milj. tonniin vuodesta 2016. Hiilijalanjäljestä raportointinen ei ole meille uutta, vaan olemme tehneet niin jo vuosikymmenten ajan. Koko toimitusketjun päästöt olemme raportoineet vuodesta 2016. Meillä on teollisuudenalan pienin hiilijalanjälki, ja asiakkaamme vähentävät maailman hiilidioksidipäästöjä 10 milj. tonnilla käyttämällä meidän terästämme – joka vuosi.

Mitä Outokumpu voi vielä tehdä?

Paljonkin. Seuraavana tavoitteenamme on vähentää hiilijalanjälkeä edelleen 30 prosentilla vuoteen 2030 mennessä vuoden

2020 tasosta. Science Based Targets -aloite on juuri hyväksynyt tämän tavoitteen, ja aloite on ilmastotavoitteiden kärkeä. Me olemme ainoa ruostumattoman teräksen tuottaja, jolla on hyväksytyt tieteeseen pohjautuva

ilmastotavoite, mistä meidän tulee olla ylpeitä – erityisesti siksi, että olemme jo saavuttaneet ensimmäiset tavoitteemme suunnitellusti. Saavutamme tämän uudenkin tavoitteen käyttämällä kierrätysterästä, parantamalla energia- ja materiaalitehokkuutta, nostamalla uusiutuvan ja vähähiilisen energian osuutta, parantamalla saantia, käyttämällä hukkalämpöä, ottamalla huomioon jokaisen toimittajan hiilijalanjäljen ja valitsemalla sitten oikean toimittajan, vähentämällä kuljetusten päästöjä, korvaamalla koksen biopohjaisilla materiaaleilla ja maakaasulla sekä muilla fossiilittomilla lämmitysmenetelmillä, kuten sähköistyksellä.

Entä hiilineutraalius?

Olemme sanoneet, että tavoitteenamme on oman toimintamme hiilineutraalius vuonna 2050. Olemme kuitenkin samalla asettaneet hiilidioksidipäästöjen vähennystavoitteita omille toimittajillemme jo vuoteen 2030 mennessä ja teemme heidän kanssaan yhteistyötä tavoitteen saavuttamiseksi. Hiilineutraaliuteen päästään käytännössä samoilla

keinoilla kuin millä leikkaamme päästöjä kolmanneksella. Hiiliterästuotannossa paljon puhuttu vedyn käyttö ei ole vaihtoehto ruostumattoman teräksen valmistuksessa, sillä me emme vähennä rautamalmin käyttöä, vaan meillä valokaariuunit ovat olleet käytössä jo vuosia. Sen sijaan tutkimme mahdollisuuksia korvata koksi biopohjaisilla materiaaleilla. Koksi on isoin tekijä meidän omissa suorissa hiilidioksidipäästöissämme. Sen avulla kromiittimalmi pelkistetään metalliseksi ferrokromiksi. Olemme jo kehittäneet ja testanneet biopohjaisten materiaalien käyttöä, ja todisteet osoittavat, että koksi voidaan korvata suoraan biopohjaisilla materiaaleilla, jotka sopivat käytössä olevaan tuotantomenetelmään, mutta kuten sanottiin, sitä tutkitaan vielä. Kehitämme myös ferrokromin tuotantoa ja olemme luottavaisia sen suhteen, että saamme myös ferrokromituotantomme hiilineutraaliksi. ●

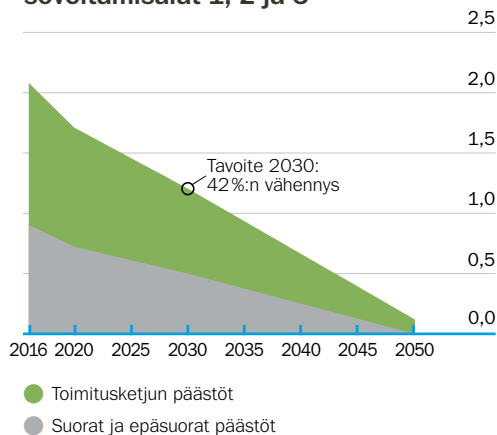
Tärkeimmät keinot ovat tällä hetkellä energia- ja raaka-ainetehokkuuden jatkuva parantaminen sekä kierrätysmateriaalin ja vähähiilisen sähkön käyttö. Näiden lisäksi on tunnistettu myös useita muita kehitysmahdollisuuksia.

Vuonna 2021 otettiin käyttöön sisäinen ohje hankkeiden hiilidioksidivaikutusten laskemiseksi ja tunnistettiin yhteensä 190 hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen vaikuttavaa parannushanketta.

Mikäli liiketoiminnassa ei tapahdu suuria muutoksia, energian käyttöä tuotettua tonnia kohti voidaan vähentää noin 0,5%:lla vuodessa erilaisten energiatehokkuusprojektien avulla. Lisäksi kylmävalssaamoiden odotetaan pääsevän viime vuosien parhaaseen tulokseen energiakäytössä tuotettua tonnia kohti vuoteen 2023 mennessä.

Strategia sähkönkäytön hiilidioksidiekvivalentteina laskettavien päästöjen vähentämiseksi

Outokummun päästöskenaariot tuotettua tonnia kohti, soveltamisalat 1, 2 ja 3

käsittää vähähiilisen sähkön käytön lisäämisen, investoinnit uusiutuvan energian projekteihin ja päästösertifikaattien hankinnan. Vuonna 2021 Outokumpu hankki alkuperätakuut sähkötuotannon omistajilta 0,5%:lle EU-alueella käytetystä sähköstä.

Erilaiset digitalisaatioprojektit parantavat entisestään saantia sekä energia- ja raaka-ainetehokkuutta konsernin toiminnoissa, mikä vaikuttaa suoraan hiilidioksidipäästöihin.

Tornion tehtaalla suurin osa suorista hiilidioksidipäästöistä aiheutuu koksien käytöstä pelkistimenä ferrokromituotannossa. Häkäkaasua syntyy pelkistysprosessin sivutuotteena, ja se käytetään hyödyksi lämmityksessä ferrokromin ja ruostumattoman teräksen tuotannossa. Kolmasosa häkäkaasusta myydään. Häkäkaasun käytöstä syntyy hiilidioksidipäästöjä, jotka jaotellaan sen mukaan, käytetäänkö sitä ferrokromin valmistuksessa, ruostumattoman teräksen tuotannossa vai onko se myyty ulkopuolelle. Lyhyellä aikavälillä tavoitteena on siirtyä koksien käytön sijaan merkittävässä määrin biopohjaisiin materiaaleihin, mikä vähentäisi huomattavasti Tornion hiilidioksidipäästöjä. Pitkällä aikavälillä ferrokromi voitaisiin pelkistää kokonaan suoraan hiilipohjaisten pelkistimien käytön sijaan.

Suorat hiilidioksidipäästöt aiheutuvat pääosin lämmityksessä käytettävien polttoaineiden, kuten maakaasun, propaanin ja pieneltä osin myös öljyn käytöstä. Pitkällä aikavälillä nämä kaikki voitaisiin korvata induktiolämmöllä tai hiilineutraaleilla polttoaineilla, kuten biokaasulla. Lyhyen aikavälin tavoitteena on siirtyä vähäpäästöisempiin polttoaineisiin ja korvata esimerkiksi propaani maakaasulla

Aihealue	TCFD-suositus	Tiedon sijainti raportissa
Hallinto- ja ohjausjärjestelmä Organisaation hallintotavan kuvaus ilmastoon liittyvien riskien ja mahdollisuuksien osalta.	a) Ilmastoon liittyvien riskien ja mahdollisuuksien huomiointi hallituksessa. b) Johdon rooli ilmastoon liittyvien riskien ja mahdollisuuksien arvioinnissa ja hallinnassa.	Vastuullisuuskatsaus s. 4; tilinpäätös s. 6 Vastuullisuuskatsaus s. 4; tilinpäätös s. 6–7; hallinto s. 15–16
Strategia Ilmastomuutokseen liittyvien riskien ja mahdollisuuksien aiheuttamat ja mahdolliset vaikutukset organisaation liiketoimintaan, strategiaan tai taloudellisiin suunnitelmiin olennaisilta osin.	a) Organisaation tunnistamat ilmastoon liittyvät riskit ja mahdollisuudet lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. b) Ilmastoon liittyvien riskien ja mahdollisuuksien vaikutus organisaation liiketoimintaan, strategiaan ja taloudellisiin suunnitelmiin. c) Organisaation strategian joustavuus ottaen huomioon eri ilmastoon liittyvät skenaariot, kuten ilmaston lämpenemisen eri asteiset skenaariot	Vastuullisuuskatsaus s. 6–10, tilinpäätös s. 11, hallinto s. 24 Vastuullisuuskatsaus s. 6–10, tilinpäätös s. 11, hallinto s. 24 Vastuullisuuskatsaus s. 6–10, tilinpäätös s. 11, hallinto s. 24
Riskienhallinta Organisaation ilmastoon liittyvien riskien tunnistamisen, arvioinnin ja hallinnan kuvaus.	a) Organisaation prosessi ilmastoon liittyvien riskien tunnistamiseksi ja arvioimiseksi. b) Organisaation prosessi ilmastoon liittyvien riskien hallitsemiseksi. c) Ilmastoon liittyvien riskien tunnistaminen, arviointi ja hallinta osana organisaation koko riskienhallintaa.	Vastuullisuuskatsaus s. 6–10, tilinpäätös s. 6–7, 11; hallinto s. 15–16, 24 Vastuullisuuskatsaus s. 6–10, tilinpäätös s. 6–7, 11; hallinto s. 15–16, 24 Vastuullisuuskatsaus s. 6–10, tilinpäätös s. 6–7, 11; hallinto s. 15–16, 24
Mittarit ja tavoitteet Ilmastoon liittyvien riskien ja mahdollisuuksien arvioinnissa ja hallinnassa käytetyt mittarit ja tavoitteet olennaisilta osin.	a) Organisaation strategia- ja riskienhallinta-prosessissa käyttämät mittarit ilmastoon liittyvien riskien ja mahdollisuuksien arvioimiseksi. b) Soveltamisalojen 1 ja 2 ja mahdollisesti soveltamisalan 3 kasvihuonekaasupäästöt ja niihin liittyvät riskit. c) Organisaation käyttämät tavoitteet ilmastoon liittyvien riskien ja mahdollisuuksien hallitsemiseksi sekä niiden toteutuminen.	Vastuullisuuskatsaus s. 6–10; tilinpäätös s. 8 Vastuullisuuskatsaus s. 6–10; tilinpäätös s. 8 Vastuullisuuskatsaus s. 6–10; tilinpäätös s. 7–8

aina kun mahdollista. Suunnitelmissa on myös käyttää hiilineutraaleja biopolttoaineita joillakin tehtailla.

Yksi vaihtoehto ilmakehän hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi ovat ns. CCS/CCU-tekniikat eli hiilidioksidin talteenottoon (capture) ja varastointiin (storage) liittyvät tekniikat. Käynnissä on selvityksiä ulkopuolisten kumppanien kanssa.

Epäsuorat ja kuljetusten päästöt

Yli 60% kasvihuonekaasupäästöistä liittyy soveltamisalan 3 päästöihin, jotka aiheutuvat lähinnä raaka-aineiden kuten ferronikkelin, poltetun kalkin ja dolomiitin sekä muiden seosaineiden käytöstä. Seosaineita tarvitaan, kun ruostumattomasta teräksestä valmistetaan erilaisia terästuotteita tai tiettyä laatua. Outokummun tiekartassa on tällaisten päästöjen vähentämiseen kaksi lähestymistapaa.

Lyhyellä aikavälillä tavoitteena on ottaa toimitajan hiilijalanjälki huomioon raaka-aineistoja tehtäessä ja valita toimittajat, joiden hiilijalanjälki on pienempi. Toinen tavoite on lisätä kierrätysmateriaalin käyttöä, sillä käyttämällä kierrätysterästä ja jätteistä talteen otettuja metalleja voidaan vähentää raaka-ainekäyttöä. Se, kuinka paljon kierrätysterästä käytetään, riippuu sopivan kierrätysteräksen saatavuudesta. Kierrätystä mittaa yksi Outokummun tärkeimmistä vastuullisuusmittareista eli teräksen kierrätysisisältö. Tiekartassa arvioidaan, että kierrätysmateriaalin käyttöä voidaan nostaa, ja ideaalitalanteessa lähes koko ruostumattoman teräksen tuotanto pohjautuisi kiertotalouteen.

Tiekartassa kohti hiilineutraaliutta on myös projekteja kuljetusten päästöjen vähentämiseksi. Kaksi projektia keskittyy siirtymiseen maatiekuljetuksista sähköraiteilla tapahtuviin kuljetuksiin. Näiden projektien toteuttamiseksi Outokumpu tekee yhteistyötä kuntien kanssa. Kuljetusten päästöjä voidaan lyhyellä aikavälillä pienentää myös siirtämällä kuljetuksia raskailla polttoaineilla kulkevista rahtialuksista nesteytyllä maakaasulla kulkeviin rahtialuksiin.

Raportointi TCFD:n mukaisesti

Outokumpu tiedostaa TCFD-suositukset (Task Force on Climate-related Financial Disclosures) ja niiden perustana olevan viitekehyksen. Outokumpu tiedostaa myös skenaariot korkeintaan kahden asteen ilmaston lämpenemisen aiheuttamista taloudellisista siirtymävaikutuksista. Outokumpu on toteuttanut tämänhetkisen tilanteen jatkuvuuteen perustuvan skenaarioanalyysin sekä kestävän kehityksen skenaarioanalyysin Science Based Targets -aloitteen 1,5 asteen tavoitteen mukaisesti. Teräsalan hiilidioksidipäästöjen vähentämistä koskeva lähestymistapa otetaan käyttöön lisäskenaarioanalyysissä heti kun se on saatavilla. Lisätietoja TCFD-suositusten mukaisesta raportoinnista sivulla 9.

Ilmastomuutoksen skenaariot

Tämänhetkisen tilanteen jatkuvuuteen perustuva skenaarioanalyysi ottaa huomioon maiden energiaan ja ilmastoon liittyvät sitoumukset, kuten kansalliset Pariisin ilmastopimuksen mukaiset päätökset. Näiden pohjalta on luotu perusskenaario, johon voimme verrata erilaisia poliittisia lisätoimenpiteitä, joita tarvitaan kestävän kehityksen skenaarion toteuttamiseksi. Kestävän kehityksen skenaariossa

on lueteltu suurimmat muutokset, jotka on toteutettava tärkeimpien energiaan liittyvien YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Skenaariossa on huomioitu Pariisin ilmastopimusten mukaisesti, että päästöt nousevat ensin ja laskevat sitten nopeasti, minkä jälkeen modernit energiateknologiat ovat yleisesti saatavilla vuoteen 2030 mennessä, ja energiaan liittyvät päästöt vähenevät dramaattisesti. Kansainvälisen energijärjestön kestävän kehityksen skenaariossa päästövähennyskehitys on linjattu siten, että energijärjestelmä saavuttaa kokonaisuudessaan globaalisti nollapäästöt noin vuoteen 2070 mennessä. (Lähde: Kansainvälisen energijärjestö IEA:n rauta- ja terästeknologioiden tiekartta 2020.)

Terästeollisuuden skenaarioiden soveltumiseksi ruostumattoman teräksen tuotantoon käytämme oletusta, että terästeollisuuden energiankäyttö on samalla tasolla kuin ruostumattoman teräksen tuotannossa mukaan lukien soveltamisalan 3 päästöt. Skenaarioissa tavoite on asetettu vuoteen 2050 eli samaan ajankohtaan kuin Outokummun hiilineutraaliustavoite. Kestävän kehityksen skenaarion oletuksissa otetaan huomioon mahdolliset hiilidioksidipäästöjen vähennysprojektit eri teräslaaduissa vähähiilisyystiekartan mukaisesti. Skenaarion oletus on, että nikkeliä sisältävät ruostumattomat teräslaadut valmistetaan pääasiassa kierrätysmateriaaleista. Kaikki projektit tulee toteuttaa erilaisten tehokkuusparannusten lisäksi.

Analysoidut skenaariot perustuvat vuoden 2050 hiilineutraaliustiekarttaan liittyvien projektien ja teknologioiden pessimistiseen, optimistiseen ja realistiseen toteutuksen.

Arvioidaan, että kompensatiota tarvitaan jäljelle jäävien päästöjen hiilidioksidin talteenottoon, erotteluun ja käyttömahdollisuuksiin.

Ilmastomuutokseen liittyvät riskit

Ilmastomuutokseen liittyviä riskejä on analysoitu nykytilanteen sekä keskipitkän ja pitkän aikavälin pohjalta. EU:n yhteinen tutkimuskeskus arvioi ilmastomuutokseen liittyviä fyysisiä riskejä Atlas of the Human Planet -julkaisussa vuosina 2017 ja 2019. Näiden lähteiden mukaan Outokummun toimipaikat eivät altistu olennaisille ilmastomuutoksen aiheuttamille riskeille, eikä toimipaikoilla ole pyritty vähentämään tällaisia riskejä. Äärimmäisillä sääolosuhteilla voi olla rajallinen vaikutus toimintoihin. World Resource Institute arvioi vesiriskiä tarkemmin keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä vuosille 2030 ja 2040.

Arvioinnissa huomattiin joitakin rajallisia riskejä. Toimipaikkojen riskeissä ei juurikaan näy muutoksia. Erityisesti San Luis Potosissa Meksikossa sijaitsevan tehtaan vesiriski kasvaa tulevaisuudessa. Tehdasalueella vesien käyttö on painopistealue, jota arvioidaan tarkemmin tulevaisuuden vedenkäytön stressitesteissä.

Eniten siirtymäriskiä Outokummulle aiheutuu ilmastopoliittikan muutoksista, joilla voi olla kielteinen vaikutus Outokummun toimintaympäristöön ja taloudelliseen asemaan, kun kasvihuonekaasupäästöjen hinta ja siihen liittyen sähkön hinta voivat nousta. Vähäpäästöisten teknologioiden riski realisoituu todennäköisesti tulevina vuosina. Yhä useammat asiakkaat etsivät vastuullisia tuotteita, ja Outokummun visio on olla asiakkaan ensisijainen valinta ruostumattomassa teräksessä. Asiakkaiden ja markkinaosuuden menettämisen riskiä

arvioidaan, ja se on osa riskienhallinnan järjestelmää.

Vuoden 2022 alussa Outokumpu kertoi, että sen pitkän aikavälin kannustinohjelmat sidottiin yhtiön tieteeseen perustuvien ilmastotavoitteiden toteutumiseen.

Ilmastomuutoksen mahdollisuudet

Ilmastomuutos on yksi kolmesta megatrendistä, jotka vaikuttavat ruostumattoman teräksen kysyntään. Ruostumattomasta teräksestä valmistettujen ratkaisujen elinkaaren ilmastovaikutus on pienempi kuin muiden materiaalien, esimerkiksi hiiliteräksen. Ruostumaton teräs on korroosionkestävä ja pitkäikäinen materiaali, joka erottautuu edukseen esimerkiksi uusiutuvan energian erilaisissa käyttökohteissa, kuten korkean lämpötilan voimalaitoksissa, aurinkovoimaloissa ja biopolttoaineiden valmistuksessa. Kun yhteiskunta siirtyy kohti vähähiilisyttä, Outokummun tuotteiden markkinat kasvavat ja samalla kasvaa mahdollisuus myynnin kasvuun.

Kierrätysmateriaalin käytön ja energiatehokkuuden jatkuva kasvu sekä siirtyminen vähäpäästöisiin polttoaineisiin ja energianlähteisiin pienentävät merkittävästi tuotteen hiiliprofiilia. Kun asiakkaat kysyvät yhä enemmän vähäpäästöisiä ratkaisuja, korkeaseoksisten terästen pieni hiilijalanjälki tuo kilpailuetua.

Sijoittajat etsivät kestäviä rahoituskohteita tai sijoittavat vastuullisiin yhtiöihin. Outokummun ruostumattoman teräksen pieni hiiliprofiili tuo mukanaan taloudellisia hyötyjä sijoitukseen ja siirtymisessä kohti vähähiilistä yhteiskuntaa.

Päästökauppa ja reilu kilpailu

Outokummun kaikista suorista hiilidioksidipäästöistä 81% on mukana päästökauppajärjestelmässä. Viime vuonna alkaneen päästökauppajärjestelmän kauppakauden 2021–2030 suurimmat riskit Outokummulle liittyvät päästöoikeuksien kustannusten vaikutukseen sähkön hintaan. Järjestelmästä on allukoitu ilmaisia päästöoikeuksia hiilivuodon estämiseksi. Ilmaisten päästöoikeuksien määrä on laskenut, koska vertailupäästöt ja päästöjen kustannuseroin ovat laskeneet. Outokumpu arvioi, että se voi saada riittävästi ilmaisia EU:n päästöoikeuksia tämän vuosikymmenen loppuun saakka. Esimerkiksi EU:n päästökauppajärjestelmän tulevilla päätöksillä ja hiilitullimekanismilla voi kuitenkin olla merkittävä vaikutus tähän arvioon.

Päästöoikeuksien hinnat nousivat merkittävästi, ja niiden arvioidaan nousevan myös jatkossa merkittävästi, kun EU:n Green deal -ohjelmassa edellytetään kasvihuonekaasujen lisävähennyksiä, ja ilmaisten päästöoikeuksien jaossa käytetyt vertailupäästöt pienenevät. EU:n päästökauppajärjestelmä ei ota huomioon tuotteen elinkaarta. Metall- ja terästuotteiden osalta se on harhaanjohtavaa, koska ne vähentävät hiilidioksidipäästöjä elinkaarensa aikana enemmän kuin mitä niiden valmistus aiheuttaa päästöjä.

Euroopan komissio valmistelee hiilitullitoimenpiteitä ja asteittaista luopumista päästökauppajärjestelmästä. Komission esitys ei ota huomioon ruostumattoman teräksen erityispiirteitä kuten korkeaa hintatasoa sekä soveltamisalojen 2 ja 3 päästöjä. On olemassa suuri riski, että hiilivuodon estämiseksi asetettu

päästökauppajärjestelmä puretaan, mutta sen tilalle ei ole suunnitteilla riittävää hiilitullimekanismia ruostumattomalle teräkselle. ■

Painopisteenä energiatehokkuus

Omien toimintojen energiatehokkuuden parantaminen on yksi tärkeimmistä keinoista, joiden avulla voimme saavuttaa kunnianhimoiset ilmastotavoitteemme.

Krefeldin tehtaalla kiiltoehkutuslinjan hukkalämpöä käytetään tehtaan muiden osien lämmittämiseen. Usein energiatehokkuudessa ja ilmastonsuojelussa kyse on pienistä teoista, joiden kokonaisvaikutus koko tuotannon vastuullisuuteen on kuitenkin merkittävä.

Outokummun tuotannossa käytetään paljon energiaa. Jotta kierrätysteräs sulaa, se lämmitetään yli 1 400 asteeseen. Prosessi vaatii paljon sähköä, sillä sähköllä toimivat valokaariunit ovat paras käytettävissä oleva teknologia kierrätysteräksen sulattamiseen.

Outokumpu parantaa jatkuvasti tuotantonsa energia- ja raaka-ainetehokkuutta. Vaikka kierrätysteräksen sulatus ja ruostumattoman teräksen valmistus kuluttavat paljon sähköä, ruostumaton teräs on elinkaarinäkökulmasta

energiatehokas, ja sen käyttöaikana voidaan säästää energiaa.

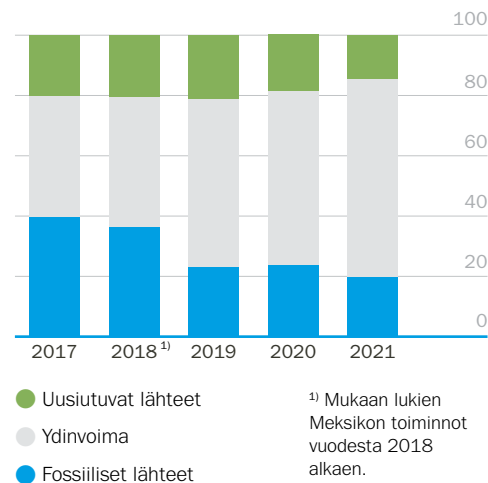
Energiatehokkuus parani merkittävästi

Vuonna 2021 energiatehokkuus tuotettua tonnia kohden parani 10%:lla. Paransimme energiatehokkuutta yhteensä 2,6% vuosien 2018–2020 lähtötasosta, kun kaikki eri prosessin vaiheet otetaan huomioon ferrokromin valmistuksesta lähtien. Parannus vastasi 0,18 milj. megawattitunnin säästöä vuonna 2021. Energiatehokkuustavoitetta tukivat Tornion digitalisaatioprojektit ja edellisvuodesta kasvaneet tuotantomäärät.

Outokummun tavoitteena on parantaa energiatehokkuutta vuosittain 0,5%:lla vuoteen 2030 mennessä vuosien 2018–2020 lähtötasosta. Vuonna 2021 energiatehokkuus oli 3,15 megawattituntia tonnilta tavoitteen ollessa 3,26 megawattituntia tonnilta. Lisäksi kylmävalssaamoilla tavoitteena on päästä viimeisten seitsemän vuoden parhaan tuloksen tasolle vuoteen 2023 mennessä. Energiatehokkuustavoite vuodelle 2030 on asetettu 3 megawattituntiin tonnilta.

Suurin mahdollisuus energiansäästöön on saannin parantamisessa. Saannilla tarkoitetaan sitä, kuinka paljon myytäviä tuotteita voimme valmistaa prosessiin syötetyistä

Sähköenergian lähteet, %

raaka-aineista. Energian käytön vähentäminen ja tehostamissuunnitelmat kuuluvat jokaisella toimipaikalla paikalliseen ympäristöhallinta-järjestelmään.

Kohti vähähiilistä sähköä

Outokumpu on keskittänyt energianhankinnan, jotta voidaan varmistaa tarvittava energiamäärä ja ennustettava, kilpailukykyinen ja vakaa energian hinta sekä optimoida energialähteiden jakaumaa ja vähähiilisen sähkön osuutta.

Vuonna 2021 noin 80% sähköstä oli vähähiilisiä sähkönlähteitä eli uusiutuvaa energiaa tai ydinvoimaa. Outokumpu osallistuu useisiin hankkeisiin, joissa edistetään vähähiilisen sähkön käyttöä, kuten esimerkiksi tuulivoima-, vesivoima-, sähkön ja lämmön yhteistuotannon sekä ydinvoimahankkeisiin. Vuonna 2021

Outokumpu allekirjoitti Gasumin kanssa kaksi uutta 10 vuoden sähkönhankintasopimusta uusiutuvasta tuulienergiasta Suomessa.

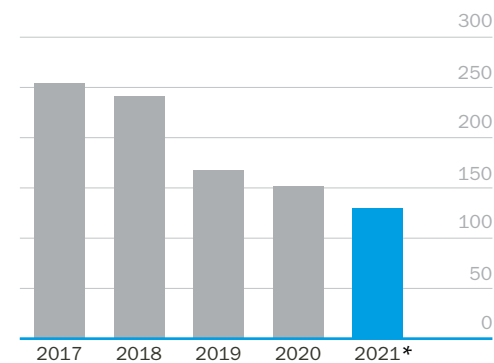
Tärkeimmät suorat energianlähteet ovat nesteytetty maakaasu, propaani tai muut polttoaineet kuten diesel. Polttoaineiden kulutuksesta noin 80% oli fossiilisia polttoaineita. Outokumpu ei tällä hetkellä käytä uusiutuvia polttoaineita tuotannossa, mutta hyödynnämme omassa tuotantoprosessissamme syntyvän hääkaasun, joka kattaa noin 20% polttoaineiden kulutuksesta. Prosessikaasuja ja hukkalämpöä käytetään myös tehdasalueiden rakennusten lämmitykseen.

Esimerkiksi Torniossa sähkön ja lämmön yhteistuotantolaitos tuottaa lämpöä Tornion tehtaalle talteen otetuista prosessikaasuista, ja Dahlebrücken tehtaalla Saksassa oma vesivoimala

tuottaa noin 10% tuotannossa tarvittavasta sähköstä. Outokumpu on myös osakkaana Tornion tuulivoimapuistossa ja Fennovoiman ydinvoimahankkeessa. Yhtiössä siirrytään parhaillaan vähähiilisten polttoaineiden käyttöön. Nesteytettyä maakaasua käytetään Saksan, Meksikon, Yhdysvaltain, Ison-Britannian ja Suomen tehtailla. Ruotsissa on vielä kehittämismahdollisuuksia, ja tutkimme aktiivisesti erilaisia vaihtoehtoisia polttoaineita. ■

[Katso kaikki energiaan liittyvät tunnusluvut vastuullisuuslukujen työkalusta Outokummun verkkosivuilla](#) ↗

Markkinoihin perustuva sähkön päästökerroin, CO₂-ekv. kg megawattituntia kohti

* 0,5%:lla EU-alueella käytetystä sähköstä on sähköntuotannon omistajien alkuperätakuu.

Enemmän tuulivoimaa

Vuonna 2021 Outokumpu ja Gasum allekirjoittivat kaksi uutta 10 vuoden sähkönhankintasopimusta uusiutuvasta tuulienergiasta. Sopimuksella saatava tuulivoimaenergia kattaa lähes kokonaan Outokummun Kemian kaivoksen sähkönkulutuksen. Sopimuksen mukaan toimitukset alkavat kesällä 2023.

Tuulivoimasopimus on askel kohti Outokummun päästövähennystavoitteiden saavuttamista. Vähähiilisen sähkön osuuden lisääminen on yksi tärkeimmistä keinoista hiilineutraaliuden saavuttamiseksi vuoteen 2050 mennessä.

”Uuden sopimuksen myötä voimme kasvattaa vähähiilisen sähkön jo ennestään korkeaa osuutta tuotannossamme entisestään. Tuulivoimasopimus on luontevaa jatkoa hyvälle yhteistyölle Gasumin kanssa. Tällä hetkellä olemme yhdessä Tornion sataman LNG-terminaalia, josta saatavan nesteytetyn maakaasun avulla olemme voineet korvata propaanin tuotannossamme”, sanoo **Mika Orpana**, Outokummun energiahankinnasta vastaava johtaja. ●

Energiankulutus toiminnoissa

Gigawattituntia, GWh	2021	2020	2019
Sähkö	4 641	4 371	4 490
Hääkaasu	700	625	670
Maakaasu	2 106	2 019	2 011
Propaani	546	508	562
Diesel, kevyet ja raskaat polttoöljyt	153	159	186
Energia	8 145	7 682	7 919
Energiankulutus GJ tuotettua terästonnia kohti	9,9	11,0	10,9

Kiertotalouden ytimessä

Ruostumaton teräs on kestävä materiaali, joka sopii täydellisesti kiertotalouteen. Kierrätys säästää resursseja, ja ruostumaton teräs valmistetaan kierrätysmateriaaleista. Elinkaarensa lopussa ruostumatonta terästä voi kierrättää loputtomasti laadun heikkenemättä.

Outokummun tärkein raaka-aine on kierrätysteräs. Kuvassa on Ruotsin Avestan tehtaan romupiha. Ruostumattoman teräksen kierrätysisällön nosto on tehokkain keino pienentää koko Outokummun ympäristöjalanjälkeä.

Ruostumattoman teräksen tehtaamme ovat tavallaan merkittäviä kierrätyslaitoksia, joissa valmistetaan uusia tuotteita kierrätysteräksestä, otetaan talteen ja kierrätetään omassa tuotannossa kaikki mahdollinen ja myydään tuotantoprosessin sivutuotteita luonnon materiaalien säästämiseksi.

Teollisuudenalan korkein kierrätysisältö

Outokummun tärkein raaka-aine on kierrätysteräs, joka sisältää sekä hiilliterästä että ruostumatonta terästä. Ruostumattoman teräksen kierrätysisällön nosto on tehokkain

keino pienentää koko Outokummun ympäristöjalanjälkeä.

Vuonna 2021 Outokummun ruostumattomassa teräksessä kierrätysteräksen osuus oli 86,3% ISO 14021:n määritelmän mukaan. Luku sisältää sekä raaka-aineet että tuotannossa syntyvän romun. Kun otetaan huomioon omat tuotannossamme kierrätettävät metallit, kierrätysisältö oli 90,1% vuonna 2021, kun tavoitteemme vuodelle oli 92,5%. Tavoitteeneseen ei päästy kierrätysteräksen rajallisen saatavuuden vuoksi. Tavoitteenamme on kuitenkin saavuttaa ja pitää kierrätysisältö 92,5%:ssa vuoteen 2023 mennessä.

Jätteet

Tonnia	Syntyneet jätteet	Hyötykäytetyt jätteet	Kaatopaikalle viedyt jätteet
Jätteet	1 509 257	1 115 902	393 356
Hehkutushilseet	12 697	12 697	0
Kuona	336 862	0	336 862
Rikastushiekat	1 069 265	1 069 265	0
Muut jätteet	90 434	33 940	56 494
Ongelmajätteet	147 772	76 390	71 382
Terästuotannon pöly	73 794	56 182	17 612
Öljyinen liete	9 346	8 543	803
Regenerointi- ja hydroksidiliete	35 334	8 711	26 624
Neutralisointiliete	22 919	0	22 919
Muu jäte	6 379	2 954	3 425

Yksi tärkein keino korkean kierrätysisällön saavuttamisessa on metallien talteenotto ja kierrätys tuotantoprosessin aikana esimerkiksi jätteistä, sivuvirroista ja pölypuhdistuksesta. Etsimme jatkuvasti parhaita tapoja kierrättää sulattojen pölyjen sisältämiä metalleja. Pölyjen kierrätys kasvoi erityisesti Calvertissa Yhdysvalloissa. Näitä sivuvirtoja käsitellään joko tehtaalla tai erillisissä kierrätyslaitoksissa. Metallien kierrätys on yksi tärkeimmistä keinoista vähentää toimitusketjun päästöjä (soveltamisala 3).

Metallien lisäksi tuotannossa käytetään myös muita raaka-aineita, kuten kuonanmuodostajia, happoja ja kaasuja, vaikka ne eivät olekaan osa ruostumattoman teräksen lopputuotteita. Osaa näistä tarveaineista käytetään pienentämään tai estämään tuotannon päästöjä. Myös näitä tarveaineita kierrätetään tuotannossa niin paljon kuin mahdollista. Esimerkiksi käytettyjä happoja regeneroidaan ja käytetään uudelleen, ja kirkashehkusprosessin vety otetaan talteen prosessiin.

Kaikki mahdollinen kierrätetään

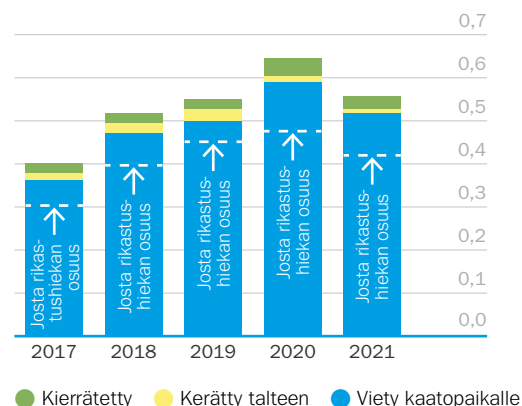
Tuotannossamme kaikkia tuotannon materiaaliavirtoja seurataan tarkkaan, jotta voimme kierrättää, käyttää uudelleen tai myydä sivutuotteet eteenpäin. Jätteiden vähentämisessä tavoitteenamme on toisaalta vähentää kaatopaikalle vietävän jätteen määrää ja toisaalta lisätä sivutuotteiden käyttöä.

Merkittävimmät jätetyypimme ovat käytämätön kuona, kaivostoiminnasta syntyvä rikastushiekka sekä tuotannosta aiheutuvat liete, pöly ja hehkusuhke. Vaikka jätteet kierrätetään mahdollisuuksien mukaan omassa tuotannossa, tuotannossamme syntyy silti

kaatopaikkajätettä. Siksi meillä on tavoitteena vähentää kaatopaikkajätteen (muun kuin kuonan) määrää vuodessa 0,5%. Vuonna 2021 kaatopaikalle viedyn jätteen määrä tuotettua tonnia kohden laski 0,59 tonnista 0,52 tonniin.

Vuonna 2021 kaivostoiminnasta syntyvän rikastushiekan määrä kasvoi hieman edellisvuodesta, koska kromirikasteen tuotanto kasvoi. Jätehuolto on yksi painopisteistämme ja pyrimme käyttämään uudelleen, kierrättämään ja hyödyntämään materiaalia niin paljon kuin on järkevää. Erottiimen pölystä tai kuonasta syntyneet hiukkaset ja metallit kierrätetään ja hapot regeneroidaan. Muita talteen otettuja materiaaleja, kuten kalkkia, tiiliä ja joitakin lietteitä käytettiin pääasiassa omilla sulatoillamme korvaamaan uusia materiaaleja, kuten kuonanmuodostajia. Rikastushiekka kerätään kaivosalueella sille tarkoitetulle rikastushiekka-altaalle.

Jätteet, tonnia tuotettua terästonnin kohti

Lisätietoja Outokummun jätteiden hallinnasta on saatavilla yhtiön verkkosivuilla [☞](#)

Sivutuotteita kuonasta

Outokumpu myi tai käytti 1,24 milj. tonnia kuonaa, joka on tuotannon tärkein sivutuote. Kuona on teräksen sulatusprosessissa välttämätön materiaali, joka valmistetaan joko kalkista tai muista luonnon mineraaleista.

Outokumpu on kehittänyt kuonapohjaisia mineraalituotteita, joita voidaan käyttää tienrakennuksessa, eristeenä, betoniinvalmistuksessa ja vedenpuhdistuksessa. Kuonatuotteiden käyttö vähentää kaatopaikalle vietävän jätteen määrää, säästää luonnon materiaaleja ja vähentää hiilidioksidipäästöjä. Esimerkiksi tienrakennuksessa kuonan käyttö on kestävää paitsi ympäristön kannalta myös taloudellisesti.

Vuonna 2021 perustettiin koko yhtiönlaajuinen työryhmä kehittämään lisäarvotuotteita kuonasta ja muista sivuvirroista.

Vuonna 2021 kuonan käyttöaste (sisältäen käytön, talteenoton ja kierrätyksen) oli 79,0%. Loput kuonasta vietiin kaatopaikalle. Käyttöaste riippuu paikallisesta rakennusmateriaalien kysynnästä sekä siitä, hyväksytäänkö uusimateriaalien käyttö neitseellisten materiaalien sijasta. ■

Kiertotalouden ydin löytyy Tornioista

Nykyaikainen ruostumattoman teräksen tuotanto on hyvä esimerkki käytännön kiertotaloudesta. Esimerkiksi Outokummun Tornion tehdas on itseasiassa Euroopan suurin materiaalin kierrätyskeskus. Torniossa käsitellään vuosittain yli miljoona tonnia metallirohua, joka vastaa noin 1,4 miljoonaa romutettua autoa.

”Kun ostat uuden pesukoneen, saatat saada vanhan kattilan takaisin täysin uudessa muodossa. Vanha luottokumppanisi keittiöstä on saattanut päätyä kierrätettynä romuteräksenä Outokummun Tornion tehtaalle, missä se on sulatettu uudeksi eräksi ruostumatonta terästä pesukonevalmistajan käyttöön”, kertoo Europan tuotantojohtaja **Niklas Wass**.

Kierrätetyn teräksen lisäksi kierrätetään myös tuotannon sivuvirrat, kuten sulattamisesta aiheutuva pöly ja hiukkaset. Ne kerätään talteen ja hyödynnetään niin pitkälle kuin mahdollista.

Myös muita sivutuotteita hyödynnetään mahdollisimman paljon. Esimerkiksi Tornion ferrokromituotannon sivutuotteena syntyvä kuona voidaan hyödyntää lähes kokonaan esimerkiksi tienrakennuseristeissä tai betonin valmistuksessa. ●

Mahdollisimman vähän ympäristövaikutuksia

Pyrimme vähentämään ympäristövaikutuksia kehittämällä proaktiivisesti tuotantoprosesseja sekä energia- ja raaka-ainetehokkuutta. Kasvava ympäristötehokkuutemme perustuu pitkän aikavälin toimiin ja jatkuvaan parantamiseen.

Yksi Pohjois-Suomen hienoimmista nähtävyyksistä on Tornionjoki, joka on yksi Euroopan suurimmista lohjiista.

Ruostumattoman teräksen valmistuksen merkittävimmät ympäristövaikutukset ovat pöly- ja hiukkaspäästöt ilmaan, tuotannon vedenkäyttö ja vesipäästöt, suora ja välillinen energiankulutus tuotannon aikana sekä tuotantoprosessissa syntyvä kaatopaikkajäte.

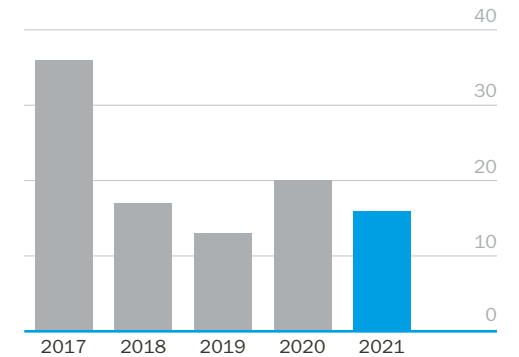
Ympäristölainsäädännön noudattaminen

Outokummun ympäristöverkosto seuraa jatkuvasti toimintojemme ympäristösuorituskykyä, toimintojen lupa-asioiden tilaa ja lainsäädännön noudattamista. Oma ympäristöverkostomme tekee tehtailla ympäristöauditointeja riskikartoituksen pohjalta. Ympäristöasioihin liittyvät tapaukset ovat jatkuvasti vähentyneet. Vuonna 2021 oli 16 luparajojen ylitystä*, jotka olivat kaikki väliaikaisia, eivätkä niiden vaikutukset ympäristöön olleet merkittäviä. Outokumpu raportoi jokaisesta tapauksesta ympäristöviranomaisille ja teki korjaavat toimenpiteet välittömästi tai ratkaisi tapaukset yhdessä ympäristöviranomaisten kanssa. Ympäristövahinkoja ei raportoitu.

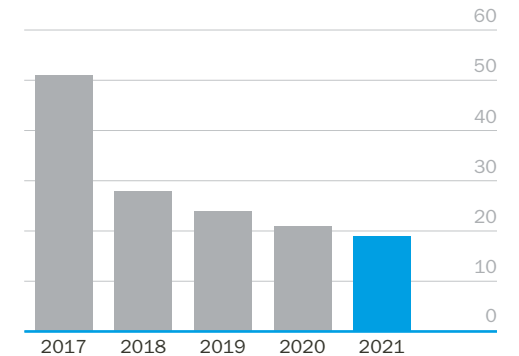
Ruostumattoman teräksen tärkein raaka-aine on kierrätysteräs, minkä vuoksi meillä on käytössä kaikki mahdolliset varotoimenpiteet raaka-ainemateriaalin tarkastamiseksi

* Yksi tapaus tuli ilmi raportointikauden päätyttyä.

Terässulaton pölypäästöt, grammaa/tonni

Ympäristöpoikkeamat tehtailla

Sisältää kaikki ympäristöpoikkeamat luparajojen ylitysten lisäksi.

etukäteen. Näin siitä voidaan poistaa kaikki mahdolliset ei-toivotut aineet, jotka eivät kuulu ruostumattoman teräkseen tuotantoon, kuten elohopea ja radioaktiivisesti saastunut materiaali. Vuonna 2021 ei-toivottuja aineita havaittiin kahdeksassa tapauksessa. Viisi tapausta huomattiin kierrätysteräksen joukosta ja kolme havaittiin sulatuksessa. Kaikki tilanteet hoidettiin viranomaisten ohjeiden mukaan, eikä altistumisia tapahtunut. Teemme yhteistyötä tavarantoimittajiemme kanssa vähentääksemme tuotantoprosessiin joutuvien ei-toivottujen materiaalien osuutta. Kaikki tuotantoprosessiin tulevat raaka-aineet, sula teräs ja sulatusprosessin jätekaasu tutkitaan radioaktiivisesti saastuneen aineen varalta.

Vedenotto ja vesipäästöt

Milj. kuutiometriä	2021	2020	2019
Pintavesi	32,3	46,1	45,4
Merivesi	13,1	ei saatavilla	ei saatavilla
Vesijohtovesi	1,2	1,1	1,2
Pohjavesi	2,3	2,6	2,4
Sadevesi	1,9	2,4	1,8
Vedenotto lähteittäin	50,7	52,2	50,7

Vesipäästöt

Jäähdytysvesi	14,5	13,2	13,4
Jätevesi	21,1	22,1	22,4
Päästöt pintaveteen	13,3	20,9	21,1
Päästöt meriveteen	6,7	ei saatavilla	ei saatavilla

Päästöt vesistöihin

Metallipäästöt vesistöihin, tonnia	30	44	39
Nitraatteihin sisältyvä typpi, tonnia	1 220	1 070	1 046

Pölypäästöt pysyivät pieninä

Teräksen sulatus- ja valssausprosessit tuottavat pölyä ja hehkutushilsettä, joka kerätään, käsitellään ja kierrätetään mahdollisuuksien mukaan omassa tuotannossamme. Esimerkiksi raaka-aineina käytettäviä metalleja, kuten kromia, nikkeliä ja molybdeeniä kerätään pölystä, lietteestä ja hehkutushilseestä siihen erikoistuneissa keräyslaitoksissa sisäisesti ja ulkoisesti. Käytämme tehokkaita polynsuodatusjärjestelmiä, jotka poistavat 99% hiukkasista.

Kaikkien tehtaidemme yhteenlasketut pölypäästöt olivat 230 tonnia vuonna 2021. Suurin osa, 180 tonnia, oli peräisin ferrokromin tuotantoprosessista. Pölypäästöt vaihtelevat kuitenkin merkittävästi vuodesta toiseen,

koska niitä mitataan kausittain. Sulattojen pölypäästöt ovat ympäristölupien määräämissä rajoissa ja parhaiden käytettävissä olevien tekniikoiden tasolla. Siksi pölypäästöjen ei odoteta enää vähenevän merkittävästi.

Vettä kierrätetään aina kun mahdollista

Vettä käytetään tuotantoprosessiemme hehkutus-, peittaus- ja jäähdytysvaiheissa. Vesijohtoveden käyttöä mitataan, ja sadeveden käyttö arvioidaan keskimääräisten sademäärien ja kerätyn sadeveden pintatason perusteella. Vesi käsitellään ja kierrätetään aina kun mahdollista, ja vain osa puhdistetusta vedestä lasketaan kunnalliseen jätevesijärjestelmään.

Kaikki jätevedet käsitellään joko yrityksen omilla puhdistamoissa tai kunnallisissa vedenkäsittelyjärjestelmissä ennen vesipäästöjä. Vesipäästöt sisältävät metalleja ja nitraatteja, joita seuraavat ja mittaavat viranomaiset. Vuonna 2021 tapahtuneista 16 lupapölkkeästä kuusi oli vähäistä poikkeamaa jätevesissä. Ne hoidettiin yhteistyössä viranomaisten kanssa, poistettiin välittömästi ja analysoitiin.

Vesien käsittely riippuu siitä, millaisesta jätevedestä on kyse. Kaikki vedet käsitellään saman tien osana vesikiertoa ja prosessia ennen vesipäästöjä. Vesiä käsitellään tarpeen mukaan erottamalla niistä öljyt sekä flokkaamalla, neutraloimalla ja saostamalla metallien erottamiseksi sekä tarvittaessa pelkistämällä kuusiainetta kromia. Nitraattipitoisia vesiä käsitellään usein kunnallisissa vedenpuhdistuslaitoksissa päästöjen vähentämiseksi. Näissä tapauksissa vesipäästöjä ei voida valvoa

terästuotannossa vaan niiden vaikutukset ovat kunnallisen vedenpuhdistuksen vastuulla.

Tuotannossa käytetään pääasiassa pintavettä, joka saadaan pääosin järvistä ja meristä. Vedenoton vaikutusta arvioidaan niillä toimipaikoilla, joissa vettä otetaan joesta ja joissa on saatavilla jokiveteen liittyviä tietoja. Vaikutusta on tarkkailtu kartoittamalla vedenoton määrä prosentteina joessa virtaavasta vedestä vuositasolla vuonna 2020. Toimipaikoilla ei ole ollut vaikutusta vesistöön, eli vedenotto on ollut alle 5% kaikilla toimipaikoilla. Ruotsin Avestassa Dalälven-joesta tehdyn tutkimuksen mukaan vedenlaatu pysyi muuttumattomana, ja vedenotolla oli tutkimuksen mukaan vain hyvin vähäinen vaikutus.

Outokummulla on kylmävalssaamo San Luis Potosissa Meksikossa kuivalla alueella, jossa pohjavettä on vain rajallisesti ihmisten käytettävissä. Pohjavettä käytettiin 0,27 milj. kuutiometriä ja vesipäästöt kunnalliseen vedenpuhdistukseen olivat noin 0,07 milj. kuutiometriä. Veden kierrätys ja käsittely kylmävalssaamolla hoidetaan hyvin kunnianhimoisesti, jotta vaikutus pohjavesiin voidaan minimoida. Vesiriksanalyysin mukaan tulevaisuuden tilannetta arvioidaan vielä tarkemmin.

Kaivostoiminnan rajalliset vaikutukset

Outokumpu operoi EU-alueen ainoaa kromikaivosta Kemissä Suomessa. Olemme suomalaisen Kestävän kaivostoiminnan verkoston jäsen, ja Kemin kaivos on sitoutunut suomalaisen kaivosvastuustandardiin. Kemin kaivoksen ympäristövaikutukset ovat hyvin vähäiset johtuen sen tuotantoprosessin luonteesta. Oksidinen kromimalmi on liukenematonta ja

sisältää vain vähän rikkiä. Rikastusprosessissa ei käytetä kemikaaleja, vaan se perustuu painovoimaan.

Veden suhteen Kemin kaivos on lähes omavarainen, sillä kaivosalueella kierrätetään vettä ja otetaan talteen sadevesi. Maanalaisessa kaivoksessa porauksessa käytetty vesi otetaan vanhoista avolouhoksista, ja se on sadevettä. Porauksessa käytettävää vettä kierrätetään myös maanalaisen kaivoksen prosessissa. Kaikki kaivoksesta poistuva vesi pumpataan rikastushiekka-altaan ja rikastamon suljettuun vesikiertoon maan pinnalle. Lisäksi prosessissa kerättiin merkittävä määrä, 1,0 miljoonaa kuutiometriä sade- ja sulamisvesiä vuonna 2021. Kemin kaivoksen vesipäästöt ovat 2 980 000 kuutiometriä mukaan lukien sadevesi, kun taas kaivoksella käytetään vesijohtovettä vain 19 200 kuutiometriä.

Vuosina 2018–2021 Kemin kaivoksessa toteutettiin projekti kaivoksen materiaalitehokkuuden parantamiseksi. Projektissa kaivosta laajennettiin 500 metristä 1 000 metriin maan alla, ja laajennukseen on rakennettu kaivoksen tarvitsemaa infrastruktuuria. Kaivosalue ei ole kuitenkaan laajentunut.

Kaivoksen suurin ympäristövaikutus on jätevesien nitraatit, jotka ovat peräisin räjäytysaineista. Nitraattien määrää vähennetään kuitenkin erilaisin luonnonmenetelmin kaivosalueen sisäisessä vedenkierrätysjärjestelmässä. Toinen ympäristönäkökohta on maanalaisen kaivoksen jätevesien kloriitit, jotka ovat peräisin luonnon kivimuodostelmista. Kaivoksen maankäyttö rajoittuu nykyiselle kaivosalueelle, sillä louhinta tapahtuu kokonaan maan alla. Rikastushiekka läjitetään kaivosalueen rikastushiekka-altaisiin,

Luonnon monimuotoisuus

Tehdas	Alue neliökilometreinä	Osuus yhtiön maista
Calvert, Yhdysvallat	4,69	18,8%
Dahlerbrück, Saksa	0,063	0,3%
Kemi, Suomi	9,16	36,7%
Tornio, Suomi	6	24,0%

jotka maisemoidaan ja joihin kasvatetaan metsää, kun altaat ovat täynnä.

Ympäristövaikutusten arviointi jatkui Kemin kaivoksella vuonna 2021. Prosessissa kaivoksella etsitään entistä vastuullisempia prosesseja materiaalien talteenottoon.

Luonnon monimuotoisuus

Outokumpu tukee luonnon monimuotoisuutta ja ottaa sen huomioon päätöksenteossa. Tärkein keino luonnon monimuotoisuuden tukemiseen on yhtiön kasvihuonekaasujen vähentäminen. Ruostumattoman teräksen tuotannossa ei käytetä eikä varata suuria maa-aloja, eikä sillä ole merkittävää vaikutusta ympäröivän luonnon monimuotoisuuteen. Outokummun tuotantolaitokset eivät myöskään sijaitse herkällä alueilla. Outokumpu on kuitenkin yksilöinyt suojeltavia ja luonnonlajien erittäin monimuotoisia alueita, jotka ovat yrityksen omistuksessa tai sijaitsevat yrityksen toimipaikan läheisyydessä. Nämä alueet käsittävät 80 % yhtiön omistamista maista.

Suomessa Outokummun Tornion tehdas sijaitsee lähellä Naturaan kuuluvia suojeltuja vesialueita. Vuonna 2020 tehdyssä Natura-arvioinnissa ei havaittu riskiä näiden alueiden suojelulle. Natura-arvioinnissa on otettu huomioon toimintojen vaikutukset Tornion tehdasalueen lähellä sijaitseviin Natura-alueisiin sekä Suomen

että Ruotsin puolella. Toimipaikan läheisyydestä löydettiin jopa erittäin harvinaisia lajeja sekä joitakin suojeltuja lajeja, kuten eräs sammakkolaji ja saukkoja.

Kemin kaivos sijaitsee kahden Natura-lainsäädännöllä suojatun turve- ja kosteikkoalueen vieressä. Ei kuitenkaan ole olemassa viitteitä, väitteitä tai raportteja siitä, että kaivostoiminta vaikuttaisi kielteisesti luonnon monimuotoisuuteen. Vuonna 2021 Natura-arviointi tehtiin läheisellä Kirvesaavan Natura-alueella. Arvioinnissa todettiin, että nykytuotannolla ei ole merkittäviä vaikutuksia alueeseen. Vuosina 2020–2021 tehtiin myös ekologinen tutkimus, jossa löydettiin kaivosaluetta ympäröivästä luonnosta lukuisia erilaisia luontotyyppejä, kasvillisuutta ja lintulajeja, joihin kaivosalue ei ole vaikuttanut. Kemin kaivos seuraa yhteistyössä paikallisen lintutieteellisen yhdistyksen kanssa paikallisen luonnon monimuotoisuutta. Vuonna 2021 Kemin kaivos ja Tornion tehdas ovat molemmat istuttaneet vesistöihin kaloja lupavaatimusten lisäksi luonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi.

Dahlerbrückissä Saksassa suojelualue sijaitsee osittain yhtiön mailla. Alueella on esimerkiksi uhanalaisia lehtimetsiä, luonnon siikaattikivibiotyyppiä ja joitakin uhanalaisia eläinten elinympäristöjä ja kasvilajeja, kuten metsälauhaa ja saniaisia.

Yhdysvalloissa Alabaman Calvertissa noin 80 hehtaaria maa-alueesta on määritelty kosteikoksi, johon liittyy maankäyttörajoituksia. Tuotantolaitoksen johto on määrittänyt luonnon monimuotoisuutta koskevaksi näkökohdaksi, että osassa kosteikkoaluetta elää melko paljon erilaisia luonnonvaraisia eläimiä, kuten villikalkkunoita, villikarhuja, kettuoravia, gopher-kilpikonnaa ja käärmeitä. ■

Rikas linnusto tekee Kemin kaivoksesta ainutlaatuisen

Kemin kaivoksen alueen ainutlaatuinen ekosysteemi on luonut monimuotoisen ympäristön eri lintulajeille. Alue on paikallisten lintuharrastajien suosiossa, ja Outokummun yhteistyö paikallisen lintuharrastajien yhdistyksen Xenus ry:n kanssa on jatkunut jo vuosikymmeniä.

Yhdistys seuraa alueensa linnustoa ja sen muutoksia sekä järjestää jäsenilleen erilaisia linturetkiä. “Kemin kaivoksen allas-alue on hyvin linturikas”, kertoo yhdistyksen pitkäaikainen aktiivi **Pentti Rauhala**, joka on jo 1950-luvulta asti seurannut aktiivisesti kaivosalueen linnustoa.

“Pesimäaikaan käymme alueella lähes päivittäin. Kemin kaivoksen alueella näkee melkein joka kerta jotain hienoa”, Rauhala kertoo. Erilaiset vesilinnut, sorsat ja kahlaajat ovat alueen yleisimpiä lintulajeja ja esimerkiksi jalohaikaroita ja harmaahaikaroita pesii alueella. ●

Vahvistamme toimitusketjun vastuullisuutta

Sidosryhmämme edellyttävät, että heidän käyttämänsä materiaalit on hankittu ja valmistettu eettisesti ja vastuullisesti. Siksi meillä on tiukat vaatimukset omalla toiminnallemme ja toimittajillemme.

Outokummun toimitusketjun hallintaa ohjaavat yhtiömme toimintaohje, toimittajavaatimukset sekä vastuullisuuspolitiikka. Outokumpu on myös sitoutunut YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskeviin periaatteisiin (UNGP) ja Ison-Britannian Modern Slavery Actin noudattamiseen. Olemme parhaillaan ottamassa käyttöön YK:n suojele, kunnioita ja korjaa -viitekehystä sekä OECD:n konfliktialueilta ja korkean riskin alueilta peräisin olevien mineraalien toimitusketjun vastuullisuutta koskevia due diligence -ohjeita.

Vaadimme paljon itseltämme ja toimittajiltamme

Asiakkaamme vaativat paljon meiltä, joten meillä on tiukat vaatimukset omalle toiminnallemme, ja vaadimme samaa myös toimittajiltamme. Kaikkien toimittajien ja urakoitsijoiden on noudatettava toimintaohjeitamme ja täytettävä Outokummun toimittajavaatimukset, jotka edellyttävät toimittajien kunnioittavan ja suojelevan ihmisoikeuksia sekä erityisesti kaikkein haavoittuvaisimmassa asemassa olevien ihmisryhmien kuten alkuperäiskansojen oikeuksia kansainvälisen työjärjestön työelämän perusperiaatteita ja -oikeuksia koskevan julistuksen ja YK:n ihmisoikeusjulistuksen mukaisesti.

Toimittajilla on oltava käytössä prosessit ja politiikat työntekijöidensä turvallisuuden ja

työterveyden varmistamiseksi, ympäristön suojelemiseksi sekä omien toimittajiensa valintaan näiden vaatimusten täyttämiseksi.

Outokummun toimittajavaatimukset hyväksyessään toimittajamme antavat suostumuksensa arviointeihin ja auditointeihin. Outokummun toimittajat perehdytetään ja heitä valvotaan Outokummun tunne liiketoimintakumppanisi -ohjeistuksen pohjalta.

Vuonna 2021 Outokummulla oli noin 6 880 toimittajaa. Merkittävillä tuotantopaikoilla paikalliset toimittajat vastaavat noin 50% kokonaisostoista.

Outokummussa hankinnat on jaettu yleisiin hankintoihin ja raaka-ainehankintoihin. Raaka-aineita ovat kaikki valmistamamme ruostumattoman teräksen ainesosat. Yleiset hankinnat vastaavat kaikista muista tuotantoyksiköiden ja muiden toimipaikkojen hankinnoista.

Toimitusketjun kehittäminen

Vuonna 2021 Outokumpu vahvisti vastuullisen hankinnan käytäntöjä. Keväällä päivitimme toimintaohjeen ja toimittajavaatimukset, joihin lisättiin tärkeitä vastuullisuuteen liittyviä vaatimuksia toimittajillemme. Yleisissä hankinnoissa toteutettiin projekti, jossa kaikki tärkeimmät toimittajat tekivät itsearvioinnin. Syksyllä

Olemme osa maailman tunnetuimpien brändien ja vaativimpien teollisuudenalojen toimitusketjua. Asiakkaamme odottavat meiltä tarkkoja tietoja toimitusketjustamme, ja siksi meilläkin on tiukat vaatimukset omille toimittajillemme.

raaka-ainehankintoja vahvistettiin nimittämällä toimittajien vastuullisuudesta vastaava johtaja, allekirjoitettiin sopimus toimittajien vastuullisuutta arvioivan EcoVadiksen kanssa, laajennettiin toimittajien arvioinnissa käytettyä työkalua vastuullisuuteen liittyvillä mittareilla ja jatkettiin toimittaja- ja tuotekohtaisten hiilidioksidipäästö tietojen keräystä. Vuoden lopussa toimittajien vastuullisuuden hallinnan resursseja parannettiin raaka-ainehankinnoissa vielä lisäämällä tiimiin kolme uutta asiantuntijaa.

Outokumpu on myös palkannut ulkopuolisen asiantuntijan arvioimaan yhtiön yhden brasilialaisen toimittajan tilannetta sen jälkeen,

kun suomalainen kansalaisjärjestö Finnwatch julkisti raporttinsa helmikuussa 2021. Lisäksi Outokumpu on tehnyt neuvonantajan kanssa ihmisoikeusriskiarvioinnin UNGP-periaatteiden mukaisesti ja arvioinut yhtiön omien toimintojen sekä sen hankintojen ihmisoikeusriskiä. Ihmisoikeusriskiarvioinnista voi lukea lisää [raportin ihmisoikeuksia koskevasta osiosta](#).

Raaka-ainehankinnat

Outokummun tärkein raaka-aine on kierrätysteräs, jota hankitaan pääasiassa Euroopasta ja Yhdysvalloista, missä yhtiön sulatot sijaitsevat. Tärkein seosaine eli kromi saadaan Outokummun omasta kromikaivoksesta, mikä

erottaa meidät kilpailijoistamme. Kemini kromikaivos on EU:n ainoa kromikaivos, ja valmistamme ferrokromia omaan käyttöön ja myyntiin. Olemme ruostumattoman teräksen teollisuudessa yksi harvoista yhtiöistä, jolla on integroitu tuotantoketju aina kromin louhinnasta ja ferrokromituotannosta sulatukseen, kuuma- ja kylmävalssaukseen sekä ruostumattoman teräksen viimeistelyyn. Vuoden 2021 lopussa Outokummulla oli 180 raaka-ainetoimittajaa 52 maassa.

Valvonta perustuu riskeihin

Outokummun raaka-ainetoimittajien perehdytys ja valvonta perustuvat riskeihin. Maita, joissa toimittajamme toimivat, on verrattu

maakohtaisiin riski-indekseihin, Dodd Frank Actin pykälässä 1502 listattuihin maihin sekä EU:n [määrittelemi](#)n konfliktialueisiin ja korkean riskin alueisiin. Kaikki raaka-ainetoimittajat kävivät läpi tämän riskimaavertailun. Vuonna 2021 kohonneen riskin maissa toimi 21 raaka-ainetoimittajaa. Näiden toimittajien toimitukset olivat 22% kaikista raaka-aineostoista.

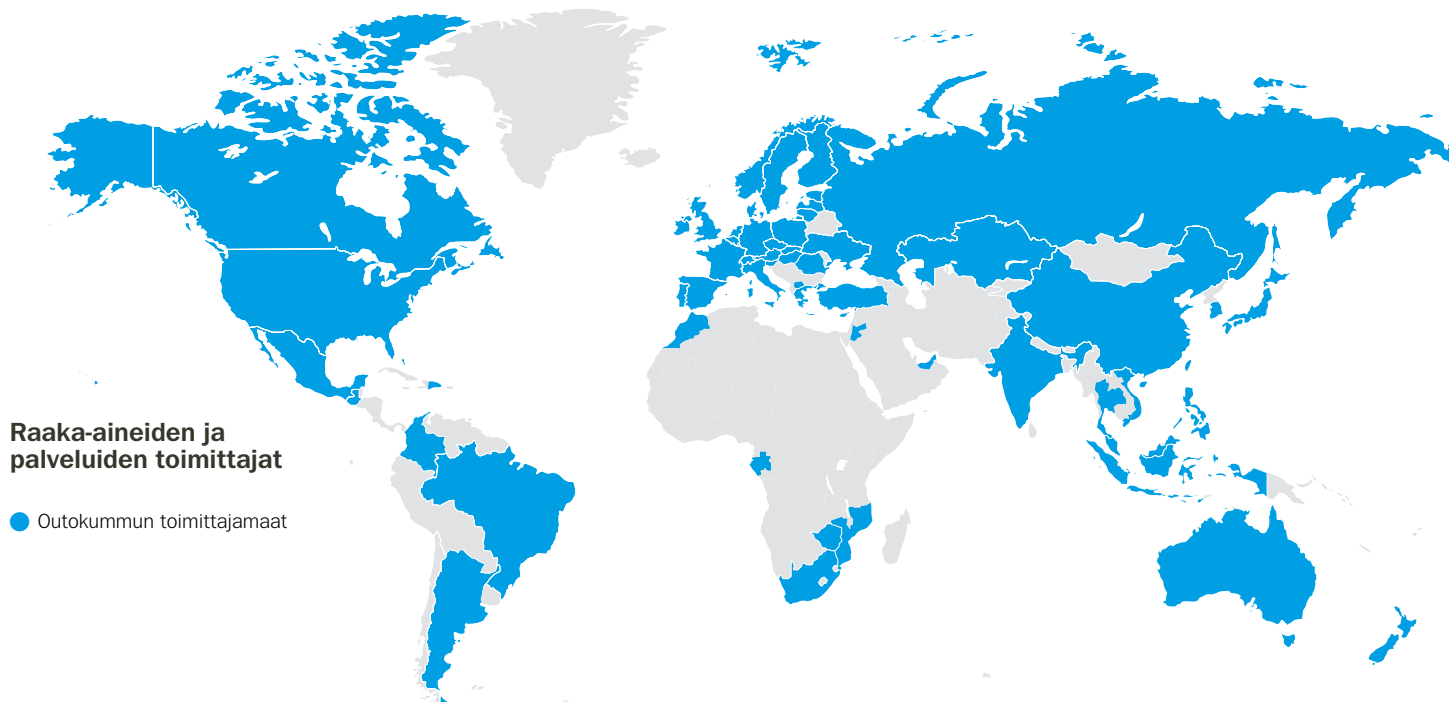
Vastuullisuuden itsearvioinnit

Tavoitteenamme on, että kaikki aktiiviset raaka-ainetoimittajat arvioidaan säännöllisesti vastuullisuuden itsearvioinnilla. Syksyllä 2021 teimme sopimuksen toimittajien vastuullisuutta arvioivan EcoVadiksen kanssa, joka arvioi raaka-ainetoimittajiemme vastuullisuutta perusteellisesti ja säännöllisesti. 19 raaka-ainetoimittajalla oli vuonna 2021 voimassa oleva tulostaulu, ja heidän keskiarvonsa oli 51 asteikolla 1–100 ja toimitukset olivat 33% kaikista raaka-ainetoimituksista. Toimittajat, joita ei ole vielä arvioitu, ovat etusijalla vuonna 2022 tehtävissä arvioinneissa riskeihin ja ostojen arvoon perustuvassa järjestyksessä.

Vierailut, auditoinnit ja arvioinnit vastuullisuusnäkökulmasta

Ne toimittajat, joiden luona käydään tai joille tehdään auditointi paikan päällä vastuullisuusnäkökulmasta, valitaan tiettyjen kriteerien perusteella. Kriteereihin kuuluvat riski, toimittajasuhteen avaamisen yhteydessä tehdyn due diligence -prosessin tulos, EcoVadis-arvioinnin tulos, ostojen määrä sekä vastuullisuuteen liittyvien ongelmien mahdollisuus.

Koronaviruspandemiaan liittyvät matkustusrajoitukset vaikuttivat vielä vuoden 2021 auditointeihin. Syksyllä Outokummun sertifioitu

henkilökunta auditoi yhden toimittajan radioaktiivisuuteen liittyvän tilanteen takia. Auditoinnin tulokset olivat hyviä, ja esiin nousi vain vähän kehitystoimenpiteitä. Finnwatch julkaisi helmikuussa 2021 raportin Outokummun toimitusketjusta, minkä jälkeen yhden brasilialaisen toimittajan toimipaikalla tehtiin riippumaton vaikutusten arviointi. Tutkimuksen teki vastuullisuuteen ja ihmisoikeuksiin erikoistunut kolmas osapuoli, ja käynnillä oli mukana Outokummun edustaja.

Vuodelle 2022 on suunnitteilla useita korkean riskin maissa toimivien toimittajien vaikutusarviointeja, jotka tehdään yhteistyössä ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa. Syytöksiä yhtä Guatemalassa toimivaa toimittajaa kohtaan on noussut esiin, ja toimittajan vaikutusten arviointi käynnistettiin vuonna 2021. Osana arviointia käymme paikan päällä vuoden 2022 alkupuolella. Vierailun aikana tapaamme toimittajan lisäksi myös erilaisia ulkoisia sidosryhmiä, kuten lähialueen yhteisöjä, kansalaisjärjestöjä ja muiden instituutioiden edustajia.

Toimittajien arviointi ja kehitystyön tuki

Vuoden 2021 aikana 16 Outokummun raaka-ainetoimittajan suorituskykyä arvioitiin, ja arvioinnit kattoivat 61% raaka-aineostoista. Keskimäärin arvosana oli 89 asteikolla 1–100. Arvioinnissa keskityttiin neljään osa-alueeseen: ostoihin, laatuun, teknologiaan ja logistiikkaan. Vuoden loppua kohti Outokummun raaka-ainehankinnoissa laajennettiin toimittajien arviointia koskemaan näiden neljän osa-alueen lisäksi myös vastuullisuutta. Vastuullisuutta arvioidaan erilaisten kriteerien perusteella, joista yksi on EcoVadiksen itsearvioinnin tulos.

Arvioinnin tuloksista ja kehitysmahdollisuuksista keskustellaan toimittajien kanssa. Uudet kriteerit ovat käytössä vuodesta 2022 alkaen.

Konfliktimineraalit

Konfliktimineraalien käsite viittaa mineraaleihin, jotka ovat peräisin konfliktialueilta tai korkean riskin alueilta. Erityisesti tina, tantaali, volframi ja kulta mutta myös koboltti liittyvät toimitusketjun riskeihin. Näitä riskejä ovat esimerkiksi riski myötävaikuttaa tai olla osallinen merkittäviin haitallisiin vaikutuksiin, kuten vakaviin ihmisoikeuksien väärinkäyttöihin ja konflikteihin. Outokumpu käyttää tuotannossaan pieniä määriä volframia ja kobolttia. Outokumpu noudattaa OECD:n konfliktialueilta ja korkean riskin alueilta peräisin olevien mineraalien toimitusketjun vastuullisuutta koskevia due diligence -ohjeita. Uusia ja nykyisiä volframien ja kobolttin toimittajia pyydetään antamaan tietoja toimitusketjustaan Outokummun vastuullisen hankinnan aloitteen mukaisia raportointipohjia käyttäen. Vuonna 2021 kaikki volframien ja kobolttin toimittajat antoivat tietonsa näillä raportointipohjilla. eikä volframia tai kobolttia hankittu konfliktialueilta tai korkean riskin alueilta.

Osaamisen kehittäminen

Vuonna 2021 sosiaalisesta ja ympäristövaastuusta raaka-ainetoimitusketjussa järjestettiin viisi koulutusta, joiden aiheina olivat vastuullinen hankintastrategia, hiilidioksidipäästöt, toimittajien hallinta ja vastuullisuusasiat, EcoVadis-yhteistyö ja ihmisoikeudet. Puolet eri kategorioista vastaavista asiantuntijoista ja ostajista osallistui kaikkiin koulutuksiin, ja kaikki osallistuivat vähintään yhteen

koulutukseen. Koulutusten osallistumisprosentti oli 71%.

Yleiset hankinnat

Yleiset hankinnat vastaavat materiaalien ja palveluiden hankinnasta kaikille Euroopan tuotantolaitoksille. Yleiset hankinnat vastaavat tuotannon tarveaineiden, energian ja hyödykkeiden, prosessi- ja muiden laitteistojen, varaosien, yleisten tarvikkeiden, kunnossapidon ja muiden palveluiden sekä kuljetusten hankinnasta.

Vuonna 2021 Outokummulla oli noin 6 700 yleisten hankintojen toimittajaa 49 maassa. Valtaosa toimittajista oli paikallisia. Avaintoimittajiksi on luokiteltu 256 toimittajaa, joiden osuus ostoista on yli 60%.

Hallinta perustuu riskeihin

Outokummun yleinen hankinta käyttää toimittajien hallinnassa riskilähtöistä lähestymistapaa. Toimittajan tulee täyttää tietyt kelpoisuusehdot ennen hyväksymistä Outokummun toimittajaksi, ja toimittajaa arvioitaessa tunnistetaan ja arvioidaan myös potentiaaliset riskit ja/tai mahdollisuudet. Prosessissa varmistetaan, että toimittaja täyttää Outokummun toimittajavaatimukset ja voi antaa johdonmukaisesti tarvittavia tietoja tuotteistaan ja palveluistaan.

Kun uusi toimittaja valitaan, toimittajan täytyy antaa kirjallinen vahvistus Outokummun toimittajavaatimusten, toimintaohjeen ja eettisten periaatteiden noudattamisesta.

Toimittajat, jotka toimivat maissa, joihin kohdistuu sanktioita tai joissa säännösten taso, laillisuusperiaate, korruption hallinta tai ympäristön hallinta ovat rajallisia, ovat

Outokummulle muita toimittajia suurempi riski. Siksi toimittajien arviointi ennen toimittajien hyväksymistä ja säännöllinen toimittajien uudelleenarviointi ovat välttämättömiä.

Riskimaiksi on Tunne liiketoimintakumppanisi -ohjeessamme määritelty sellaiset maat, joihin kohdistuu sanktioita, ja maat on luokiteltu korkean, kohtalaisen ja matalan riskin maiksi. Konsernin compliance- ja vastuullisuusorganisaatio neuvovat riskimaiden määrittelyssä. Yleisten hankintojen tietokannassa on lueteltu riskimaissa toimivat toimittajat.

Vuonna 2021 kaikkiaan 145 uutta ja nykyistä yleisten hankintojen toimittajaa kävi läpi taloudellisen seulonnan. Seulotuista toimittajista neljä toimii kohtalaisten tai matalan riskin maissa, jotka on määritelty tunne liiketoimintakumppanisi -ohjeessa. Seulonta tehdään aina uusille toimittajille ja myös nykyisille toimittajille silloin, kun tunnistetaan esimerkiksi luottokelpoisuuteen tai johdon muutokseen liittyvä riski. Lisäksi osana uusien toimittajien lisäämistä kaikki uudet toimittajat seulotaan, ja compliance-tiimi tekee seulontoja säännöllisesti kaikkien aktiivisten toimittajien osalta ja myös yksittäisiä tarkempia seulontoja tarpeen vaatiessa.

Vastuullisuuden itsearvioinnit

Yleiset hankinnat käyttävät toimittajien arviointiin itsearviointeja. Itsearviointeihin kuuluu toimittajan koko toimitusketjun – aina raaka-aineista lopputuotteisiin – läpinäkyvyyden auditointi ja se kattaa etiikkaan ja vastuullisuuteen, työterveyteen ja turvallisuuteen, ympäristön hallintaan, laatuun, toimitusten ja tuotannon hallintaan, toimitusketjuun ja toimittajien valvontaan sekä johtoon liittyvät asiat.

Itsearviointilomake on saatavilla Outokummun verkkosivuilla.

Itsearviointeja teetetään säännöllisesti avaintoimittajilla, aina uusilla toimittajilla sekä nykyisillä toimittajilla, jos on tunnistettu laatuun, tuotantoon, vastuullisuuteen tai vastaaviin asioihin liittyviä riskejä tai väitteitä. Jos lyhyen ajan sisällä yhden toimittajan kohdalla esiin nousee useita epäilyjä, tilanteen vakavuuden vuoksi tehdään sekä itsearviointi että paikan päällä tehty arviointi.

Vuonna 2021 yleisessä hankinnassa toteutettiin kattava itsearviointiohjelma. Noin 220 itsearviointilomaketta lähetettiin avaintoimittajille. Vuoden loppuun mennessä saatiin ja arviointiin 182 vastausta. Arviointiraportit käydään läpi toimittajien kanssa, ja poikkeamien

korjaamisesta sekä parannusmahdollisuuksista sovitaan. Arvioinneissa havaittiin myös huomattava määrä hyviä käytäntöjä. Tämä oli suuri edistysaskel avaintoimittajiemme laadun ja vastuullisuuden hallinnassa, mikä on yksi vuoden 2022 strategisista painopistealueista. Avaintoimittajien lisäksi vuonna 2021 tehtiin joitakin uusien toimittajien arviointeja sekä joitakin itsearviointeja, jotka liittyvät laatu- tai maineriskisiin.

Vierailut ja auditoinnit vastuullisuusnäkökulmasta

Koronaviruspandemian vuoksi vuonna 2021 ei tehty yhtään auditointia paikan päällä. Auditoinnit jatkuvat, kunhan pandemiatilanne helpottaa. Auditoidtavat toimittajat valitaan itsearviointien tulosten perusteella. Sekä

itsearviointeja että auditointeja käytetään jatkuvan parantamisen työkaluina sekä toimittajasuhteen edistämiseen.

Toimittajien arviointi ja kehitystyön tuki

Avaintoimittajien suoriutumista arvioidaan säännöllisesti tulostaulujen avulla kehitysmahdollisuuksien tunnistamiseksi. Toimittajia arvioidaan seuraavien kriteerien perusteella: teknologia, laatu, raaka-aineet, kustannukset, turvallisuus, ympäristö- ja taloudelliset riskit. Tuotannon sidosryhmät arvioivat toimittajien suoriutumista kategoriasta vastaavan hankintaosaston asiantuntijan johdolla. Arvioinnin tuloksia käytetään kehitystoimenpiteiden määrittämiseen yhdessä toimittajien kanssa.

Vuonna 2021 arvioitiin yhteensä 54 avaintoimittajan suoriutumista. Keskimääräinen arvosana oli 3,6 asteikolla 0–5.

Osaamisen kehittäminen

Eri hankintakategorioista vastaaville asiantuntijoille järjestettiin työpajat seuraavista aiheista: itsearvioinnin tulokset, arviointikriteerit ja itsearvioinnin eri luokkien miniminivaatimukset esimerkiksi eettisissä, vastuullisissa ja ihmisoikeuksissa koskeissa asioissa. Tavoitteena on kehittää osaamista jatkuvasti ja laatia suunnitelma siitä, miten itsearviointien perusteella voidaan yhdessä toimittajien kanssa tunnistaa kehitysmahdollisuuksien ja ratkaista vaatimuksista poikkeamia. ■

Yhteenveto raaka-ainehankinnassa toteutetuista toimista vuonna 2021 ja suunnitelmista vuodelle 2022

Sitoutuminen YK:n UNGP-periaatteisiin	<ul style="list-style-type: none"> Sitoutuminen YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskeviin ohjaaviin periaatteisiin (UNGP) Politiikkojen arviointi sitoumuksen pohjalta Toimintaohjeen ja toimittajavaatimusten päivitys ihmisoikeuspainotuksella Koko henkilökunnan kouluttaminen toimintaohjeesta
Ihmisoikeudet / UNGP:n toteuttaminen	<ul style="list-style-type: none"> Ihmisoikeusriskien arviointi tehty Deloitteen kanssa UNGP-periaatteiden mukaisesti Hankinnan ihmisoikeusosaamisen kehittäminen Ulkoisten asiantuntijoiden palkkaaminen toimittajien ihmisoikeusarviointeihin Riskitoimittajien tunnistaminen ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa tehtävää auditointia varten
Toimittajavaatimukset	<ul style="list-style-type: none"> Toimittajavaatimusten päivitys ihmisoikeuspainotuksella Raaka-ainetoimittajia koskeva lisäys toimittajavaatimuksiin Vastuullisuusnäkökulman lisääminen toimittaja-arviointeihin Toimittajien perehdytysprosessin tarkastelu ja tehostettu ihmisoikeustarkastus
Toimittajien valvonta	<ul style="list-style-type: none"> Resurssien lisääminen toimittajien vastuullisuuden hallintaan Poikkeusten hallintaprosessin kehittäminen EcoVadis-vastuullisuusarviointien ottaminen käyttöön toimittajien arvioinneissa Toimitusketjun kartoitus laajeni suorien toimittajien ulkopuolelle Toimittajakohtaisten CO₂-päästöintensiteettien kerääminen aloitettiin Kolme paikan päällä toteutettua vierailua matkustusrajoitusten helpottamisen jälkeen Seuraavan ihmisoikeusvaikutusarviointien suunnittelu sisältäen vierailun Guatemalaan

2022

Ihmisoikeudet / UNGP:n toteuttaminen	<ul style="list-style-type: none"> Ihmisoikeuspolitiikan viimeistely Ihmisoikeusriskien arvioinnin ja due diligence -prosessin integrointi olemassa olevaan riskienhallintaan Toimenpiteiden määrittely havaittujen merkittävien ihmisoikeusriskien varalta, mukaan lukien Brasiliassa suoritetusta arvioinnista saadut opit Tehostettu ihmisoikeuksien tarkastus otetaan käyttöön toimittajan käyttöönottoprosessissa Arviointiohjelma tunnistetuille korkean riskin toimittajille yhdessä ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa
Toimittajavaatimukset	<ul style="list-style-type: none"> Outokummun toimittajien toimintaohjeiden kehittäminen Sopimusten tarkistaminen sen varmistamiseksi, että kaikki sopimukset kattavat vastuullisuusnäkökulmat
Toimittajien valvonta	<ul style="list-style-type: none"> Toimittajakohtaisten CO₂-päästötietojen keräämisen jatkaminen Toimittajien määrän lisääminen EcoVadis-luokitusjärjestelmässä Toimittajien arviointi vastuullisuusnäkökulman sisältävällä uudella arviointimallilla Paikan päällä tehtävien vierailujen, auditointien ja vaikutustenarviointien määrän lisääminen

Töissä vastuullisessa toimitusketjussa

Suomalainen kansalaisjärjestö Finnwatch raportoi Outokummun ferronikkelitoimittajaa, brasilialaista kaivosyhtiö Valea koskevista ongelmista. Toimitusketjun vastuullisuudesta vastaava johtaja Hannah Stratmann kertoo, mitä kaikkea asialle on tehty.

Mitä tapahtui?

Finnwatch raportoi Valen Onça Puman kaivosta koskevista ongelmista ja kritisoi Outokummun toimitusketjun valvontaa. Otimme tiedon vakavasti ja ryhdyimme välittömästi tutkimaan asiaa.

Mitä olette tehneet vuoden aikana tilanteen korjaamiseksi?

Vaikka mitä. Heti Finnwatchin raportin jälkeen palkkasimme ulkopuolisen toimijan tekemään Valen Onça Puman kaivoksesta riippumattoman tutkimuksen. Tutkimus saatiin päätökseen vuoden aikana. Olemme myös kehittäneet prosessia tällaisia tilanteita varten sen varmistamiseksi, että tällaiset raportoidut tapaukset käydään läpi huolellisesti.

Lisäksi olemme kehittäneet toimitusketjun valvontaa. Olemme käyneet läpi toimittajavaatimukset ja antaneet enemmän painoarvoa sosiaaliseen vastuuseen ja ihmisoikeuksiin liittyville asioille YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevien ohjaavien periaatteiden mukaisesti. Vastuullisuus on otettu kiinteäksi osaksi toimittaja-arviointia, ja olemme alkaneet selvittää toimitusketjua tarkemmin myös suorien sopimusosapuolien taakse.

Olemme myös tehneet YK:n ohjaavien periaatteiden mukaisen ihmisoikeusriskiarvion yhdessä Deloitte asiantuntijoiden kanssa. Arviointi koski sekä Outokummun omia toimenpiteitä että riskejä Outokummun toimitusketjussa.

Mikä on ollut isoin muutos?

Ehkä isoin muutos on se, että meillä on nyt kumppanina vastuullisuusluokittaja EcoVadis, joka arvioi raaka-ainetoimittajiemme vastuullisuutta säännöllisesti. Tulokset otetaan toimittaja-arvioinnissa huomioon toimitusten, laadun, logistiikan ja teknologian ohella. Tuloksia käytetään myös paikan päällä tehtäviä auditointeja suunnitellessa. Kunhan matkustusrajoitukset hellittävät, käynnistämme auditoinnit uudestaan.

Voiko vielä tulla vastaavia tapauksia?

Meillä on toimitusketjussamme muitakin toimittajia korkean riskin maissa. Siksi käynnistimme viime vuonna ihmisoikeusvaikutusarviointit riskimaissa toimivien raaka-ainetoimittajien tutkimiseksi. Aloitimme Brasiliasta ja jatkoimme Guatemalaan, minkä jälkeen jatkamme työtä muissa maissa. Arviointia

tukevat samat ulkopuoliset asiantuntijat, joita käytimme Brasiliassa.

Oletteko käyneet Valen kaivoksella?

Kyllä, olemme keskustelleet Valen ja asianosaisten kanssa. Tapasimme Valen, xikrin-alkuperäiskansan ja useiden järjestöjen edustajia Brasiliassa joulukuussa 2021 riippumattoman asiantuntijan kanssa. Keskustelimme xikrinien kanssa kuullaksemme heidän mielipiteensä ja oppiaksemme heidän elämästään ja ongelmistaan. Saimme hyvin positiivista palautetta, ja meidät kutsuttiin käymään uudestaan. Itse asiassa saimme kuulla, että se oli ensimmäinen kerta, kun asiakas Euroopasta kävi paikan päällä ja osoitti olevansa suoraan kiinnostunut alkuperäiskansoista.

Mikä tällaisten vierailujen tarkoitus on?

Asiakkaana on meidän vastuullamme varmistaa, että toimittajillamme on käytössä tehokkaat prosessit ja toimenpiteet ympäristön ja ihmisoikeuksien suojelemiseksi. Jos arvioinnissa tullaan siihen tulokseen, että prosesseissa tai toimenpiteissä on

parannettavaa, yritämme päästä kehitystoimenpiteistä yhteisymmärrykseen toimittajan kanssa. Voimme määritellä erilaisia mittareita, joita voidaan seurata pidemmältä ajalta ja joista pyydämme toimittajaa raportoimaan meille. Näin varmistamme, että toimenpiteillä on vaikutusta.

Mitä vielä on tehtävänä?

Toimittajien valvonta ei ole projekti, vaan meille se on jatkuvaa työtä. Vuonna 2022 lisäämme yhä yhteistyötä toimittajiemme kanssa. Olen iloinen siitä, että saan tiimiini lisää resursseja. Tavoitteena on saada päätökseen toimittajien perehdytysprosessin arviointi ja lisätä ihmisoikeusarvioiden merkitystä. Olemme myös käynnistäneet ihmisoikeusvaikutusarviointit korkean riskin maissa saman riippumattoman asiantuntijan kanssa, joka tuki meitä Brasiliassa. Käymme esimerkiksi tapaamassa yhtä toimittajaa Guatemalassa, jossa tutkimme myös yhtiön mahdollisia vaikutuksia alkuperäiskansoihin ja muihin ulkopuolisiin sidosryhmiin. ●

Turvallisuudessa tärkeintä on ennakointi

Outokummussa toimimme aina turvallisesti. Uskomme, että vahva kehitys turvallisuudessa johtaa laadun paranemiseen ja toimintojen tehokkuuteen. Jokaisella outokumpulaisella on oikeus turvalliseen ja terveeseen työympäristöön.

Oihana Ramos aloitti Outokummun turvallisuusjohtajana vuoden 2021 lopussa. "Kokemukseni turvallisuudesta on peräisin tehtaalta tiiviistä yhteistyöstä tuotannon ja kunnossapidon kanssa. Turvallisuus on aina ollut ensisijaista myös aiemmissa tehtävissäni."

Teemme kaikki tarpeelliset toimenpiteet oman ja työtovereiden turvallisuuden eteen, ja olemme onnistuneet vähentämään tapaturmien määrää vuosittain. Tavoitteenamme on olla turvallisuudessa teollisuudenalamme paras, ja pitkän aikavälin tavoitteemme on nolla tapaturmaa.

Ennakoivat turvallisuustoimenpiteet

Turvallisuustavoitteiden saavuttamista tukee proaktiivinen turvallisuuden johtamisjärjestelmä, johon kuuluu esimerkiksi vaaratilanteiden tunnistaminen ja turvallisuushavainnot. Vaaratilanteiden tunnistamisia ja turvallisuushavainnotia käytetään mahdollisten riskien ja ei-turvallisten tekojen ja käytöksen tunnistamisessa, ennen kuin ne johtavat tapaturmiin. Aiemmista tapaturmista opittua jaetaan toimipaikkojen kesken ja kuukausittain toimitusjohtajan turvallisuuspuhelussa. Päivittäistä työtä ohjaavat turvallisuusperiaatteet, standardit, ohjeet ja Outokummun turvallisuuden perussäännöt. Turvallisuusauditointeja tehdään säännöllisesti standardoidun auditointiohjelman mukaisesti.

Turvallisuusverkostoon kuuluu jokaisen tehtaan turvallisuuspäällikkö, ja verkoston työtä koordinoi konsernin turvallisuusorganisaatio. Turvallisuusverkosto kokoontuu kerran kuukaudessa ja varmistaa, että ajankohtaisista turvallisuusasioista viestitään tehokkaasti ja

parhaat käytännöt jaetaan ja otetaan käyttöön kaikkialla.

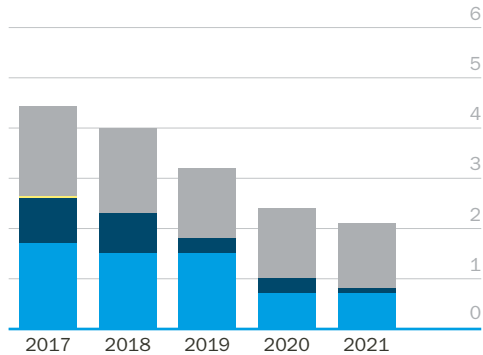
Neljännesvuosittaiset turvallisuusteemat

Vuoden 2020 lopussa Outokummussa otettiin käyttöön neljännesvuosittaiset turvallisuusteemat. Jokaisella neljänneksellä valitaan tietty teema, jolla korostetaan turvallisuuden tärkeimpiä asioita. Teemoiksi on valittu alueita, joissa meillä on eniten parannettavaa. Nämä painopistealueet on valittu analysoimalla aiempia tapaturmia ja niiden syitä.

Asettamalla neljännekselle parannustavoitteen tietyllä turvallisuuden aihealueella toimipaikat voivat arvioida käytäntöjään sekä jakaa tuloksensa ja parhaimmat käytäntönsä muiden toimipaikkojen kanssa. Toimipaikkoja on kehoitettu myös keksimään tapoja ottaa työntekijöitä mukaan turvallisuusteemoihin ja jakaa tärkeimpiä oppeja läpi oman organisaationsa teemojen tärkeyden korostamiseksi.

Vuonna 2021 ensimmäinen teema oli käsiturvallisuus, sillä käsille ja sormille sattuu jatkuvasti eniten tapaturmia. Toisen ja kolmannen neljänneksen teema oli urakoitsijoiden turvallisuus. Teeman haluttiin jatkuvan kesän kunnossapitokauden yli, jotta sitä voitaisiin parhaiten hyödyntää ja sen tuloksilla olisi mahdollisimman suuri vaikutus. Neljänneksen neljänneksen

Työtaturmat*

- Poissaoloon johtaneet työtaturmat
- Kuolemaan johtanut työtaturma
- Korvaavaan työhön johtaneet työtaturmat
- Lääketieteellistä hoitoa vaatineet työtaturmat

* Miljoonaa työtuntia kohti.

turvallisuusteema oli happojen käsittelyyn liittyvät prosessit, joka kattoi kaikkiin happoihin ja vaarallisten aineiden käsittelyyn liittyvät riskit ja vaaratilanteet.

Turvallisuus parani koronapandemiasta huolimatta

Koronaviruspandemian alussa vuonna 2020 Outokumpu otti määrätietoisesti käyttöön useita turvallisuustoimenpiteitä koko konsernissa vähentääkseen koronaviruspandemian negatiivisia vaikutuksia henkilöstölleen ja toimintoilleen. Toteutetut toimenpiteet ovat osoittautuneet tehokkaiksi, sillä pandemian vaikutus on pysynyt hyvin rajallisena, ja olemme onnistuneet turvaamaan henkilöstömme terveyden ja turvallisuuden.

Vuoden 2021 aikana rokoteohjelmien käynnistyttyä pandemian hallinta on siirtynyt konsernin kriisinhallintaryhmältä paikallisille kriisiryhmille, jotka vastaavat jokaisen toimipaikan säännöistä ja ohjeista paikallisten viranomaisten

säännösten ja suositusten mukaisesti. Saksassa ja Calvertin tehtaalla Yhdysvalloissa Outokumpu perusti oman henkilöstön rokotekeskukset vuoden 2021 aikana. Calvertin keskus tarjosi rokotteita myös lähialueen asukkaille, sillä tehdasta ympäröivällä maaseudulla rokotteita ei ole juuri ollut saatavilla.

Turvallisuustulokset

Outokummun tärkein turvallisuuden mittari on oman henkilöstön ja urakoitsijoiden kaikkien työtaturmien taajuus miljoonaa työtuntia kohti. Konsernin kaikkien työtaturmien taajuus laski edellisvuodesta ja oli 2,0, kun vuoden tavoite oli alle 2,2 (2,4). Konsernin poissaoloon johtaneiden työtaturmien taajuus oli 1,3, kun tavoite oli alle 1,2 (1,4).

Kun kaikkiin työtaturmiin lasketaan lisäksi ensihoitoa vaatineet tapaukset miljoonaa työtuntia kohti, työtaturmien taajuus oli 11,9 (13,7). Proaktiivisten turvallisuustoimenpiteiden taajuus oli 8 185 (5 353). Näihin lasketaan vaara- ja turvallisuushavainnot sekä muut ennaltaehkäisevät turvallisuustoimenpiteet miljoonaa työtuntia kohti.

Työterveys ja hyvinvointi

Outokumpu rohkaisee kaikkia työntekijöitään huolehtimaan omasta fyysisestä terveydestään tarjoamalla erilaisia liikuntaetuja ja alennuksia sekä työhyvinvointipalveluita. Erilaisia työterveyttä tukevia ohjelmia on myös kaikilla Outokummun tehtailla. Lisäksi Outokummun toimipaikoilla tehdään erilaisia työterveyteen liittyviä hygieniamittauksia terveellisen työympäristön varmistamiseksi. Vuonna 2021 konsernissa ei todettu yhtään ammattitautia (2020: 0). Kaikkien poissaolojen osuus oli 3,1% (3,3%). ■

Kädet eivät ole työkalu

Vuonna 2021 ensimmäisen neljänneksen turvallisuusteemana oli käsin turvallisuus, sillä suurin osa työtaturmista liittyy käsiin tai sormiin. Esimerkiksi vuonna 2020 yli puolessa työtaturmista vahingoittui ranne, käsi tai sormi.

Osana turvallisuusteemaa jokaisella toimipaikalla otettiin käyttöön ”kädet eivät ole työkalu” -ohjelma. Esimerkiksi Krefeldissä Saksassa ohjelma aloitettiin tunnistamalla kymmenen vaarallisinta manuaalista tehtävää, jotka voivat johtaa käsivammaan. Näihin tehtäviin otettiin välittömästi käyttöön kontrollit riskien pienentämiseksi, kun taas teknisiä ratkaisuja suunniteltiin korvaamaan manuaaliset tehtävät automatisoiduilla prosesseilla riskien poistamiseksi.

Osana turvallisuusteeman toteutusta eri toimipaikoilla tehtiin omia innovaatioita. Torniossa operaattorit tekivät omia turvallisuusvideoita siitä, kuinka käsivammoja voidaan estää uusien työkalujen avulla. Calvertissa Yhdysvalloissa tiimin jäseniä rohkaistiin juttelemaan käsin turvallisuudesta kotonakin perheenjäsenien kanssa. Keskustelujen tukemiseksi lapsille tehtiin täytettäviksi monisteita ja 15 parasta palkittiin lahjakorteilla. ●

Työtaturmat alueen, onnettomuustyyppin ja työntekijäryhmän mukaan

	Konserni	BA Europe	BA Americas	BA Long Products	BA Ferro-chrome	Työntekijät	Alihankkijat
TRIFR ¹⁾	2,0	2,2	1,8	1,1	3,3	2,0	2,3
LTIFR ²⁾	1,3	1,5	1,0	0,0	2,2	1,2	1,3
Kaikki työtaturmat ³⁾	45	26	11	2	6	33	12
Kuolemaan johtaneet	0	0	0	0	0	0	0
Poissaoloon johtaneet	28	18	6	0	4	21	7
Korvaavaan työhön johtaneet	2	1	0	0	1	0	2
Lääketieteellistä hoitoa vaatineet	15	7	5	2	1	12	3

¹⁾ TRIFR: Kaikkien työtaturmien taajuus, sisältäen kuolemaan, poissaoloon ja korvaavaan työhön johtaneet sekä lääketieteellistä hoitoa vaatineet työtaturmat, miljoonaa työtuntia kohti.

²⁾ LTIFR: Poissaoloon johtaneiden työtaturmien taajuus, sisältäen kuolemaan johtaneet työtaturmat, miljoonaa työtuntia kohti.

³⁾ Sisältää kuolemaan, poissaoloon ja korvaavaan työhön johtaneet sekä lääketieteellistä hoitoa vaatineet työtaturmat

Rakennamme parasta työympäristöä

Vuoteen 2021 vaikuttivat suuresti pandemian jatkuminen ja ruostumattoman teräksen kysynnän voimakas toipuminen. Suuntaamme katseemme eteenpäin yhtiön sekä monimuotoisuuden, yhdenvertaisuuden ja osallisuuden kehittämiseen. Haluamme, että jokainen voi tuntea itsensä tervetulleeksi ja sitoutuneeksi työssään Outokummussa.

Rajoitusten ja etätönnön vuosi

Pandemian aikana ensisijaisen tärkeää on ollut turvata henkilöstömme terveys ja turvallisuus. Siksi olemme tehneet lukuisia toimenpiteitä, joita ovat esimerkiksi konsernin ja paikalliset ohjeet etäisyyksien ylläpitämisestä, hygieniasta ja siivouksesta, matkustusrajoituksista sekä kasvokkaisten tapaamisten ja vierailijoiden rajoittamisesta.

Tehtaiden käydessä läpi vuoden ja usein vuorokauden ympäri vuorotyössä työskentelevät operaattorimme ovat tehneet töitä sitoutuneesti ja ahkerasti, työvuorosta toiseen. Kiitos työntekijöidemme tehtaamme ovat voineet pyöriä täydellä kapasiteetilla koko vuoden, ja olemme voineet toimittaa huippulaatuista ruostumatonta terästä asiakkaillemme. Työnteosta omassa kuplassa ja sosiaalisten kontaktien vähentämisestä on tullut osa arkipäivää – jopa tilanteessa, jossa työmäärä on kasvanut ja ruostumattoman teräksen kysyntä on ollut erittäin vahvaa. Noin 70% työntekijöistämme on käynyt jatkuvasti töissä tehtaalla.

Työntekijöidemme ja liiketoiminnan suojaamiseksi ja tartuntojen vähentämiseksi olemme rohkaisseet työntekijöitä etätöihin aina, kun se on mahdollista. Vuoden lopulla valmistelimme työntekoon hybridimallia. Malli pyrkii yhdistämään toimistossa ja etänä tehtävä työn

tasapainoisesti, ja siinä painottuvat luottamus ja joustavuus. Yhtiön toimitilat ovat ensisijainen työntekopaikka koko henkilöstöllemme. Mutta jos henkilön työtehtävät on mahdollista toteuttaa etänä, hän voi tehdä etätöitä. Haluamme olla mahdollisimman joustavia mutta pitää kiinni myös yhdessä tehtävän työn hyvistä puolista: työpaikan hyvinvoinnin, yhteishengen, yhteistyön ja yhtiön ja sen tavoitteisiin sitoutumisen vuoksi on tärkeää, että töitä tehdään myös kasvokkain toimistossa. Olemme laatineet yhteisen mallin etätöihin, mutta koska tilanne vaihtelee maittain, eri toimipaikoissa noudatetaan yhteiseen malliin pohjautuvia paikallisia ohjeita.

Enemmän vuoropuhelua pandemian aikana

Halusimme tietää, mitä mieltä henkilöstömme on yhtiön tulevaisuuden toimenpiteistä. Niinpä järjestimme toisen neljänneksen aikana sisäisiä webinaareja Outokummun johtoryhmän jäsenten johdolla. Järjestimme kaikkiaan 19 yhtiönlajajuista virtuaalitapaamista englannin, suomen, ruotsin ja saksan kielellä. Yhdessä eteenpäin -webinaarit otettiin erittäin hyvin vastaan. Niihin osallistui yli 1 000 outokumpulaista, ja keskustelua käytiin etenkin strategian etenemisestä ja markkinakehityksestä. Webinaareissa käsiteltiin myös outokumpulaisten mielipiteitä siitä, kuinka työt tulisi järjestää

Pandemian aikana noin 70% outokumpulaisista on jatkanut työtään tehtailla. Erilaisten turvallisuustoimenpiteiden kuten kuplamallin avulla olemme varmistaneet henkilöstömme terveyden.

Outokummun tavat toimia esiin

Koronaviruspandemian keskellä toimi-paikoillamme on pohdittu tiimien kesken, miten Outokummun tavat toimia voidaan tehdä näkyviksi. Degerforsissa Ruotsissa pidettiin ensimmäiset työpajat, joissa eri vuorojen edustajat keskustelivat siitä, mitä Outokummun tavat toimia merkitsevät kullekin tiimille.

Kaikki kuusi tapaa toimia käytiin läpi työpajojen aikana, ja osallistujia rohkaistiin toimimaan esimerkkeinä näistä toiminta-tavoista omassa työssään.

”Meillä oli oikein hyviä keskusteluja operaattoreiden kanssa. Työpajat ovat hyvä keino, jonka avulla työntekijät voivat pohtia, mitä toimintatavat heille merkitsevät. Osallistujat olivat aktiivisia, ja keskustelu oli antoisaa”, kertoo **Albin Karlsson**, joka vetää katkaisulinjoilla työskentelevää tiimiä. ●

Outokummun tavat toimia

Me työskentelemme turvallisesti. Aina.

Me työskentelemme turvallisesti, toimimme turvallisuuden perussääntöjemme mukaisesti, arvioimme mahdolliset riskit ja teemme tarvittavat toimenpiteet niiden vähentämiseksi.

Me hyödynnämme yhden yhtenäisen Outokummun voiman.

Me teemme työtä yhdessä, jaamme ja sovitamme yhteen osaamisemme yli osasto- ja aluerajojen luodaksemme asiakkaillemme parhaan arvon.

Me toimitamme.

Me pidämme lupauksemme. Rooli- ja vastuunjakomme on selkeä. Haluamme parantaa toimintaamme jatkuvasti.

Me annamme mahdollisuuden kehittyä ja arvostamme monimuotoisuutta.

Me vaalimme monimuotoisuutta ja luomme työympäristön, joka antaa kaikille outokumpulaisille mahdollisuuden vaikuttaa ja kehittyä.

Me toimimme vastuullisesti.

Me haluamme saavuttaa kestävä vaikutuksen: sekä ympäristön kannalta että sosiaalisesti ja taloudellisesti.

Me olemme luotettu kumppani.

Me olemme luotettava ja luotettu kumppani kaikille sidosryhmillemme: asiakkaillemme, henkilökunnallemme, sijoittajille ja yhteisöille, joissa toimimme.

käytännössä pandemian jälkeen ja kuinka viedä yhtiötä yhdessä eteenpäin. Webinaareja järjestettiin ensin toimihenkilöille. Suunnitelmissa on jatkaa henkilöstötapaamisia tehtailla, kunhan pandemiatilanne helpottaa.

Outokummun tavat toimia osaksi jokaista työpäivää

Outokummun tavat toimia ohjaavat työtämme, jotta voimme saavuttaa visioimme olla asiakkaan ensimmäinen valinta vastuullisessa ruostumattomassa teräksessä. Olemme luoneet Outokummun tavat toimia, jotta meillä on selkeät tavat työskennellä yhdessä.

Jotta Outokummun tavat toimia ovat osa työpäivää, tiimejä on rohkaistu keskustelemaan siitä, mitä tavat toimia tarkoittavat jokapäiväisessä työssä ja miten itse käyttäydymme suhteessa niihin kuuteen elementtiin. Kun yhteistyön tavoista vallitsee yhteisymmärrys ja erityisesti kun tunnistamme, millainen käytös tukee näitä tapoja toimia, voimme paremmin

arvioida, millaisia kehitystoimenpiteitä tarvitaan.

Esimerkiksi voidaksemme olla luotettu kumppani asiakkaillemme, erityishuomiota kohdistettiin erilaisten lakien ja säännösten mukaisuuteen (compliance) uuden toimintaohjeemme käyttöönoton yhteydessä. Tavoitteena oli lisätä tietoisuutta etiikkaan sekä lakien ja säännösten mukaisuuteen liittyvistä aiheista. Samalla herätelimme keskustelua erilaisista eettisistä ongelmista, joihin työssä voi törmätä. Tässä yhteydessä esittelimme etiikkaan sekä lakien ja säännösten mukaisuuteen liittyviä esimerkkitapauksia, joita esihenkilöt voivat käydä läpi tiimiensä kanssa. Esimerkkitapaukset käsittelevät esimerkiksi vastuullisia liiketoimintakäytäntöjä ja sitä, kuinka tärkeää on tuntea omat liiketoimintakumppanit.

Tavoitteena on, että tiimit osaavat tunnistaa yhdessä paitsi erilaisia kehityskohteita myös onnistumisia. Olemme nostaneet esiin, kuinka iso merkitys käyttäytymisen muuttamisella

on tiimin tuottavuudelle ja hyvinvoinnille. Haluamme rohkaista tiiminvetäjiä tunnistamaan myös pienet muutokset, ideat ja toimenpiteet, joilla voidaan edistää sitä, kuinka hyvin Outokummun tavat toimia näkyvät päivittäisessä työssä.

Pitkäjänteistä kehitystyötä

Outokummun maailmanlaajuinen henkilöstökysely, Organizational Health Index eli OHI, toteutettiin syys-lokakuussa 2021. OHI-kysely on tärkeä osa Outokummun kehittämistä erittäin suorituskykyiseksi organisaatioksi, ja jatkamme työtä organisaation terveyden parantamiseksi. Säännöllinen henkilöstökysely tukee Outokummun tapoja toimia, sillä kyselyn avulla luomme yhteisymmärrystä ja johdonmukaisuutta kaikessa käyttäytymisessä ja toiminnassa.

Henkilöstön ajatukset ja palaute ovat tärkeitä, kun luomme yhtiön tulevaisuutta yhdessä. Kunnianhimoisena tavoitteenamme on

rakentaa jokaiselle outokumpulaiselle paras mahdollinen työympäristö. Henkilöstökyselymme osallistumisprosentti on huippuluokkaa – myös pandemia-aikana. Tämä osoittaa, kuinka vahvasti sitoutunutta henkilöstömme on. Vuonna 2021 vastausprosenttimme oli 86, ja kyselyyn tuli yli 19 000 avointa vastausta. Kysely tekee eri puolilla maailmaa työskentelevän henkilöstömme mielipiteet näkyviksi ja antaa kattavan kuvan yrityksestä sekä organisaation terveyden että suorituskyvyn parantamiseksi.

Kyselyn kokonaistuloksemme oli 68. Kahden poikkeuksellisen vuoden jälkeen pidämme tulosta myönteisenä, vaikka se on hieman heikompi kuin vuonna 2019. Kun katsomme kauemmas taaksepäin, voimme nähdä merkittävää kehitystä, sillä ensimmäinen kokonaistuloksemme vuonna 2016 oli 50. Vuoden 2021 kokonaistuloksella 68 olemme edelleen toiseksi parhaassa neljänneksessä muihin organisaatioihin verrattuna.

Erot tuloksissa ovat kuitenkin kasvaneet eri tehtailta, liiketoiminta-alueilla, funktioissa ja toimipaikoilla. Europe-liiketoiminta-alueen tulos heikkeni hieman vuodesta 2019. Myös Ferrochrome- ja Long Products -liiketoiminta-alueilla tulokset laskivat, kun taas Americasissa sekä vastausprosentti että kokonaistulos paranivat. Konsernifunktioiden tulos oli huomattavasti parempi kuin tehtailta.

OHI-kysely kannustaa meitä pitkäjänteiseen kehitystyöhön. Kysely myös osoittaa erilaisia piileviä asioita, jotka on ymmärrettävä, ennen kuin käyttäytymistä tai kulttuuria voidaan muuttaa organisaation terveyden parantamiseksi. Hyvin pienilläkin muutoksilla ajattelussa

tai käyttäytymisessä voi olla iso vaikutus. Näitä muutoksia tarvitaan, jotta voimme kehittyä: jokaisen panoksella on merkitystä.

Kyselyn tuloksista käytävien keskusteluiden tukemiseksi olemme laatineet tiimeille ja osastoille verkossa pelattavan uuden virtuaalisen pelin. Kun tiimeissä keskustellaan tuloksista tai määritellään kehitystoimenpiteitä, painotamme, että kyseessä ei ole pelkästään johdon harjoitus. Organisaation terveys paranee tehokkaasti ja kestävästi, kun sitä johdetaan ylhäältä alaspäin, alhaalta ylöspäin sekä sivusuunnassa.

Aikaisempaan tapaan tunnistamme kyselyn avulla vahvuutemme ja ennen kaikkea kehityskohteemme. Tilanteen parantamiseksi aloitamme erilaisia toimenpiteitä kohdenetusti niillä alueilla, joilla parannukset ovat erityisesti tarpeen. Vuoden 2021 henkilöstökysely muodostaa pohjan tulevaisuuden kehitystyölle, ja kyselytulosten perusteella kehitämme tulevien vuosien henkilöstöstrategiaamme.

Monimuotoisuuden, yhdenvertaisuuden ja osallisuuden vahvistaminen

Uusi vastuullisuusstrategiamme julkaistiin toukokuussa, ja se vahvistaa entisestään ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyvää toimintaamme. Vastuullisuus on olennainen osa strategiaamme, ja siihen sisältyy myös se, että edistämme maailmanlaajuisesti monimuotoisuutta, yhdenvertaisuutta ja osallisuutta. Vuoden 2021 aikana aloitimme tähän tähtäävät toimenpiteet kaikilla organisaatiotasolla ympäri maailmaa.

Olemme ylpeitä henkilöstömme monimuotoisuudesta. Työntekijämme sijoittuvat usealle eri mantereelle, ja he edustavat eri kansallisuuksia, kulttuureja, taustoja, uskontoja, sukupuolia, seksuaalista suuntautumista ja ikäryhmiä.

Esimerkiksi Americas-liiketoiminta-alueella alkoi monimuotoisuutta, yhdenvertaisuutta ja osallisuutta edistävä aloite. Tavoitteena on varmistaa, että Americasin tiimi pohtii aktiivisesti paikallisen yhteisön monimuotoisuutta ja tarjoaa työympäristön, joka tukee yhdenvertaisuutta ja osallisuutta. Hanketta vetää Americasin johtoryhmä. Tavoitteena on houkuttaa ja pitää parhaita osaajia talossa tarjoamalla kasvun ja kehittymisen mahdollisuuksia ja saavuttaa positiivisia tuloksia ja onnistumisia organisaatiossa. Pyrimme lisäämään läpinäkyvyyttä, joten jaamme aloitteeseen kuuluvissa verkostoitusryhmissä tietoa rekrytoitujen henkilöiden jakaumista erilaisiin väestöryhmiin.

Vuonna 2022 toteutamme koko Outokummussa osallisuutta koskevan kyselyn. Haluamme tukea ja luoda työympäristön, jossa jokainen voi vaikuttaa ja kehittyä. Lisäämme myös koko organisaation tietoisuutta monimuotoisuudesta, yhdenvertaisuudesta ja osallisuudesta. Haluamme, että työntekijämme tuntevat olevansa tervetulleita, tulevansa kuulluiksi ja saavansa samanlaiset mahdollisuudet. Haluamme varmistaa, että yhtiömme henkilöstö on mahdollisimman monimuotoinen. Näin voimme rohkaista erilaisia mielipiteitä ja erilaisia osaajia ja hyödyimme erilaisesta elämäkokemuksesta, mikä tekee organisaatiostamme entistä vahvemman.

Kaikkien ääni kuuluviin

Americas-liiketoiminta-alueella on käynnissä monimuotoisuutta, yhdenvertaisuutta ja osallisuutta edistävä aloite. Sen avulla halutaan nostaa esiin ryhmiä, jotka eivät ole olleet juuri esillä, ja pitää huolta siitä, että heidänkin äänensä tulee kuuluviin.

Aloitteen tavoitteena on varmistaa, että Americasin tiimi pohtii aktiivisesti paikallisen yhteisönsä monimuotoisuutta ja tarjoaa sellaisen työympäristön, joka tukee yhdenvertaisuutta ja osallisuutta. Pienempien ryhmien äänen vahvistamiseksi perustettiin verkostoitusryhmiä, joissa keskitytään afroamerikkalaisiin, latinalaisamerikkalaisiin ja naisiin. Ryhmiin on tervetullut jokainen, jolle asia on tärkeä riippumatta hänen etnisestä taustastaan tai sukupuolestaan. Ryhmien tavoitteena on, että jokainen kokee voivansa ilmaista mielipiteensä proaktiivisesti. ●

Johtamisen kehittäminen

Vaativissa tehtävissä toimivilla johtajilla on oltava työssään vaadittavat taidot ja osaaminen. Tämän mahdollistamiseksi olemme kehittäneet johtajuutta organisaatiossa Leadership Pipeline -ohjelman avulla. Step-Change in Leadership Excellence -ohjelmassamme kehitämme johtajia kaikilla organisaatiotasolla, selkiytämme rooliin kohdistuvia odotuksia ja kannustamme vastuunottoon organisaatiossa yhtenäisellä tavalla.

Ohjelman aikana osallistujat harjoittelevat, miten he voivat luoda lisäarvoa johtajan roolissa ja millaisia päävastuita ihmisten johtamiseen liittyy, oli kyse tiimin jäsenistä, muista johtajista tai kokonaisuudesta. Osallistaminen liittyy kiinteästi johtamisen kehittämiseen. Tähän kuuluu myös se, miten muita voi auttaa onnistumaan ja miten tuloksia voi saada aikaan muiden ihmisten avulla. Tällainen ajattelutapa selkiyttää rooleja, parantaa työhyvinvointia ja antaa työkaluja keskittyä lisäarvon luomiseen.

Eri puolilla organisaatiotamme johtoryhmät ovat osallistuneet Team Excellence -koulutuksiin. Koulutuksissa tiimit harjoittelevat toimimaan yhtenä yksikkönä, jolla on selkeä, yhtiön strategiaan liittyvä yhteinen tavoite ja visio, samat prioriteetit ja tärkeimmät tulostavoitteet. Ohjelma on osa johtamisen Step-Change in Leadership Excellence -koulutusohjelmaa, ja sitä tarjotaan tiimeille myös vuonna 2022. Tähän mennessä yli 20 tiimiä on käynyt koulutuksen läpi, mikä tukee globaalisti tiimien kehittämistoimenpiteitä.

Samaan koulutusohjelmaan kuuluvat myös koulutusmoduulit muiden johtajien ja muiden

ihmisten johtamiseen (Leading Leaders ja Leading Others). Koulutukset auttavat siirtymään johtajan rooliin, jossa esihenkilöiden tarkoitus on tuoda lisäarvoa tiimilleen ja organisaatiolle. Leadership Pipeline -metodologia on myös osa työnjohtajien License to Lead -ohjelmaa, joka on tarkoitettu tuotannon esihenkilöille.

Sijoittamalla johtamisen kehittämiseen ja johtajuuden vahvistamiseen voimme vaikuttaa merkittävästi liiketoiminnan tuloksiin ja organisaation terveyteen. Laajan johtamiskoulutuksen vaikutusten arvioimiseksi aiomme teettää ulkopuolisen arvioinnin koulutuksen vaikuttavuudesta.

Kehitämme lahjakkuuksia ja tulevaisuuden johtajia

Osaamisen kehittämisessä tavoitteenamme on varmistaa kilpailukykyämme ja joustavuutemme, että voimme löytää ja kehittää tulevaisuuden johtajia. Lahjakkuuksien ja osaamisen kehittämiseksi sekä seuraajasuunnittelun tukemiseksi olemme luoneet prosesseja ja ohjelmia, joiden avulla varmistamme kilpailuetumme myös tulevaisuudessa.

Olemme vahvistaneet osaamisen kehittämisen prosessiamme, ja Talent management -tiimimme on määritellyt suunnitelman tuleville vuosille. Haluamme varmistaa, että voimme houkuttaa, palkata ja kehittää vastavalmistuneita asiantuntijoita, joilla on potentiaalia edetä nykyisistä tehtävistään ja halua rakentaa kansainvälistä uraa. Koska organisaatiomme on globaali ja prosesseihin perustuva, avaintehävissä tarvitaan kansainvälistä kokemusta eri funktioista sekä hyvän johtajan ominaisuuksia.

Tarjoamme laajoja ohjelmia ja kehittymismahdollisuuksia lahjakkuuksille uran eri vaiheissa: nuorille lahjakkuuksille, ylimmälle johdolle ja asiantuntijoille, joilla on paljon potentiaalia. Esimerkiksi Form your Future -ohjelmassa pääsee kansainvälisen uran alkuun Outokummussa. International Talent Project -hanke puolestaan antaa mahdollisuuden työskennellä tärkeiden projektien parissa eri funktioista ja toimipaikoista kootuissa tiimeissä. Osallistujat pääsevät kasvattamaan verkostojaan ja ymmärrystään sekä yhtiöstä että ruostumattomasta teräksestä maiden ja tiimien rajojen yli. Osaamisen kehittämisen hankkeidemme tavoitteena on, että Outokummussa on tarpeeksi mahdollisia seuraajia avaintehtäviin, jotta Outokumpu pysyy jatkossakin kilpailukykyisenä ja joustavana valitessaan ja kehittäessään tulevia johtajia.

Vuoden 2021 aikana jatkoimme henkilöstöhallinnon prosessien kehittämistä ja yhtenäistämistä. Tavoitteena on tehostaa prosesseja ja parantaa sekä esihenkilöiden että työntekijöiden kokemusta. Osana tätä prosessia Euroopassa ja Aasian ja Tyynenmeren alueella otimme vuoden alussa käyttöön yhteisen rekrytointiprosessin. Sen avulla voimme tehdä töitä mahdollisimman tehokkaasti ja tuottavasti sekä tarjota paremman käyttökokemuksen sekä rekrytoiville esihenkilöille että hakijoille. Prosessin yhtenäistäminen on myös parantanut ja selkiyttänyt rekrytointiprosessia.

Rakennamme osaamista

Koronaviruspandemian jatkuessa mahdollisuudet järjestää kasvokkaisia koulutuksia ovat olleet rajalliset, mutta olemme jatkaneet koulutuksia ja valmennuksia tavoitteena

Osaajia avaintehtäviin

Outokummun kansainvälinen nuorten osaajien ohjelma tarjoaa mahdollisuuden osoittaa vahvuksiaan ja osaamistaan, kokeilla työskentelyä eri toimintoja ja kansallisuuksia yhdistävissä tiimeissä ja parantaa verkostojaan.

Jokaiselle osoitetaan oma haastava liiketoiminnan kehitysprojekti heidän oman toimintonsa ulkopuolelta. Haluamme viedä ihmiset pois mukavuusalueeltaan ja antaa heille mahdollisuuden työskennellä uusien asioiden parissa. Näin he voivat laajentaa ajatteluaan ja tarkastella kokonaiskuvaa oman osaamisalueensa ulkopuolelta.

Tiimit ovat tehneet töitä projekteissaan suurella sydämellä ja alusta loppuun saakka täysin virtuaalisesti, minkä lisäksi he ovat osallistuneet projektinhallinnan koulutukseen. Lokakuussa ohjelman osallistujat tapasivat viimein kasvotusten ja kertoivat projektiansa tuloksista muille osallistujille, projektien vetäjille ja ylemmälle johdolle. Kaikki tiimit saivat hyvää palautetta, ja projektien tulokset pääsevät käyttöön eri toiminnoissamme. ●

Työsuhtesähköpyörä alle Suomessa

Työntekijöidemme hyvinvointi ja ympäristön-suojelu ovat Outokummulle tärkeitä. Jos nämä molemmat tekijät voidaan yhdistää, emme epäoi tarttua toimeen.

Vuoden 2021 aikana Outokumpu päätti tarjota työntekijöilleen Suomessa työsuhtepolkupyörän. Käytännössä työnantaja tukee sähköpyörän hankintaa, ja tilattavissa oli työntekijöille erilaisia malleja. Sähköpyörää voi käyttää työmatkoilla mutta myös vapaa-ajalla.

Sähköpyörien hankinta tukee myös Outokummun kestävä kehityksen tavoitteita ja sitoutumistamme hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen.

Pyöräily ja ulkoilma kirkastavat mieltä ja kasvattavat kestävyttä sekä työssä että vapaa-ajalla. Jos kulkee työmatkat pyörällä, saa jo kasaan vähimmäismäärän liikuntaa, ja paikallaan istuminen vähenee. Myös hiilidioksidipäästöt vähenevät, jos auton vaihtaa sähköpyörään. ●

parantaa outokumpulaisten osaamista ja tukea siten parhaiten tavoitteidemme saavuttamista. Pyrimme viime vuonnakin järjestämään niin paljon koulutus- ja kehittymismahdollisuuksia kuin matkustus- ja tapaamisrajoitusten puitteissa oli mahdollista.

Hyödynsimme edellisvuoden kokemuksia, koulutuksia ja materiaaleja ja tuimme asiantuntijoita ja esihenkilöitä, jotta he voivat kehittyä virtuaalikoulutusten järjestämisessä. Myös tiimien ja tiimien jäsenten tukeminen etätöiden ja -kokousten järjestämisessä on ollut tarpeen erityisesti matriisiorganisaatioissa. Erilaisten työkalujen ja tuen tarjoaminen etätöihin jatkuu myös vuonna 2022.

Vuoden aikana jatkoimme eri toimipaikoillamme osajiemme kouluttamista Lean Six Sigma -menetelmät ja -työkalut hallitseviksi kehittämisen asiantuntijoiksi – niin sanotuiksi vihreän ja mustan vyön osajiksi (Green and Black Belts). Näin tuemme ja mahdollistamme tuotantomme ja toimintojemme jatkuvan kehittämisen. Esimerkiksi Terneuzenissa Hollannissa käytimme erilaisia tehokkaita ja ketteriä menetelmiä ja käytäntöjä Green Belt -koulutuksissa, alkaen virtuaalisesti toteutetuista kursseista teorian opiskelussa ja valmennusten parissa.

Toimintaohjeemme päivitettiin vuonna 2021, ja työntekijämme ovat vuoden aikana käyneet toimintaohjetta koskevan koulutuksen. Lisäksi olemme tarjonneet koulutuksia projekinhallintaan. Projekinhallinnan koulutukset opastavat esimerkiksi projektien vetämiseen liittyviin menetelmiin ja työkaluihin sekä muutoksen johtamiseen onnistuneesti. Pilotoimme koulutusohjelmaa myös nuorille, kansainvälisestä

Henkilöstö maittain

	2021	2020	2019
Suomi	2 394	2 517	2 502
Saksa	2 043	2 326	2 555
Ruotsi	1 794	1 888	1 975
Iso-Britannia	469	502	560
Muu Eurooppa	750	747	727
Eurooppa	7 450	7 980	8 319
Yhdysvallat	1 011	1 010	1 064
Meksiko	804	786	859
Etelä-Amerikka	80	84	87
Amerikat	1 895	1 880	2 010
Aasia ja muu maailma	50	55	61
Konserni yhteensä	9 395	9 915	10 390

Taulukossa on esitetty varsinainen henkilöstömäärä. Muualla raportissa käytetään henkilöstömäärää kokoaikaiseksi muutettuna.

urasta kiinnostuneille työntekijöille tuotannossa, ja rakennamme koulutusohjelmaa uusille työntekijöille.

Ruotsissa koulutimme kaikkiaan noin 1 400 ihmistä digitaalisen transformaation Chorus-projektissa, johon kuuluu myös toiminnanohjausjärjestelmän uusiminen. Uusien työkalujen ja prosessien koulutukset järjestettiin täysin virtuaalisesti, ja niiden osallistumisprosentti oli yli 90.

Vuonna 2021 kaikkiaan 91% Outokummun työntekijöistä osallistui koulutuksiin ja koulutusohjelmiin. Koulutuspäivät jäivät yhä alle pandemiaa edeltäneen tason, vaikka verkkokoulutusten määrä kasvoi merkittävästi, mutta koulutuspäivien määrä kasvoi kuitenkin edellisvuodesta. Vuoden aikana koulutukseen ja kehittämiseen käytettyjä päiviä kertyi 12 301

(2020: 9 978) ja tunteja 98 411 (2020: 79 825). Työntekijää kohden koulutukseen käytettyjä tunteja oli keskimäärin 10,5.

Tavoitteiden asettaminen ja saavuttaminen

Suorituksen johtamisen ydin Outokummussa on My Performance Commitment- eli MPC-prosessi. Systemaattinen prosessi varmistaa, että yksittäisen työntekijän suoriutumiseen ja käyttäytymiseen liittyvät tavoitteet ovat linjassa yhtiön strategian kanssa. Prosessi tarjoaa myös työkalut kehittämistarpeiden läpikäymiseen ja auttaa esihenkilöitä ja työntekijöitä ymmärtämään tehtävänsä ja sen, kuinka he voivat vaikuttaa liiketoimintatavoitteiden ja strategian toteuttamiseen.

Vuonna 2022 Outokummun tavat toimia sekä johtamisen koulutusohjelmista tuttu

Leadership Pipeline -metodologia liitetään osaksi MPC-kehityskeskusteluiden käyttäytymisen arviointia. Näin voimme varmistaa, että Outokummun tavat toimia otetaan käyttöön. Samalla tarjoamme esihenkilöille työkaluja suoriutumisen ja sen parantamisen arviointiin sekä varmistamme laadukkaan ja yhteneväisen suorituksen johtamisen.

Kehityskeskusteluprosessi kirjataan yhteiseen HR-järjestelmäämme. Vuonna 2021 kaikkiaan 98 % työntekijöistä soveltuviin maissa kävi säännöllisen kehityskeskustelun esihenkilönsä kanssa. Loput ovat pääasiassa vanhempainvapaalla tai muulla pitkällä vapaalla. Maissa, joissa paikalliset sopimukset tai lainsäädäntö eivät mahdollista tällaista kehityskeskusteluprosessia, Outokumpu noudattaa paikallisia prosesseja.

Outokummun palkitsemisen periaatteet ja viitekehys pysyivät pääosin muuttumattomina edellisvuodesta, ja palkitsemisjärjestelmät pysyivät samoina. Palkankorotusbudjetit olivat hyvin vaatimattomilla, markkinoihin perustuvilla tasoilla ja yleisen markkinatilanteen mukaisia. Kiitoksena erinomaisesta työstä ja venymisestä vuonna 2021 palkitsemme kaikkia työntekijöitämme heidän panoksestaan paikallisten sopimusten mukaisesti. Pitkän aikavälin palkitsemisohjelmissa painotetaan lisäarvon luontia sijoittajille sekä kulttuuria, jossa otetaan vastuuta ja tehdään työtä tavoitteiden saavuttamiseksi konsernin ja liiketoiminta-alueen tavoitteiden mukaisesti. Sitoutuminen yhtiön strategiaan heijastuu Outokummun palkitsemisjärjestelmissä. Vuonna 2022 vastuullisuustavoitteet otetaan osaksi palkitsemisjärjestelmiämme.

Yksinkertaistettu ja madallettu organisaatio

Osana tehokkaan ja ketterän organisaation edistämistä työ Outokummun organisaation tehostamiseksi jatkui vuonna 2021. Olemme rakentaneet yksinkertaistetun ja matalan organisaation, jossa jokaisella on selkeät roolit, vastuualueet ja vastuu päätöksistä. Tavoitteenamme on organisaatio, jossa ihmiset ja tiimit kykenevät reagoimaan nopeasti ja sopeutumaan markkinaympäristön muutoksiin.

Vuonna 2021 henkilöstön määrä yhtiössä väheni 506:lla sen jälkeen, kun Outokumpu sai yhteistoimintaneuvottelut päätökseen vuoden 2020 lopussa. Tavoitteena olivat kustannusäästöt toimintojen uudelleenjärjestelyillä ja henkilöstön vähentämisellä noin 1 000:lla pääasiassa vuoden 2021 loppuun mennessä. Neuvottelujen tuloksena Outokummun henkilöstömäärä väheni 250:lla Suomessa, 230:lla Saksassa ja 170:llä Ruotsissa. Lisäksi henkilöstövähennyksiä tehtiin muissa Euroopan ja Amerikoiden toiminnoissa. Tavoite henkilöstömäärän vähentämisestä 1 000:lla lähes täyttyi vuoteen 2021 loppuun mennessä, ja 90 % niihin liittyvistä toimenpiteistä oli toteutettu. Outokummun tavoitteena on vähentää henkilöstömäärä kokoaikaiseksi muutettuna alle 9 000:n vuoden 2022 aikana.

Henkilöstöneuvotteluiden jälkeen olemme tukeneet työntekijöitämme uusien tehtävien löytämisessä mahdollisuuksien mukaan. Ihmiset ovat saaneet tukea muutosvaiheeseen, ja tuki on voinut liittyä työpaikan löytämiseen, ansioluettelon kirjoittamiseen, työhaastattelutaitoihin tai koulutusmahdollisuuksiin.

Haluamme varmistaa, että henkilöstömme ymmärtää hyvin yhtiötä ja sen kilpailutilannetta, ja olemme sitoutuneet viestimään henkilöstöllemme ja konsultoimaan sen edustajia. Euroopassa yhteistyö henkilöstön kanssa on jatkuvaa, ja sitä tehdään yhteistyöelimen eli Outokummun henkilöstöfoorumin kautta. Foorumi on henkilöstön ja johdon välinen tiedonvaihdonkanava, ja se valitsee työvaliokunnan, joka vastaa johdon ja henkilöstön välisestä yhteistyöstä. Työvaliokunnassa henkilöstöllä on kahdeksan edustajaa ja johdolla neljä. Tavallisesti henkilöstöfoorumi tapaa kerran vuodessa, mutta vuonna 2021 tapaamista ei voitu järjestää koronaviruspandemian vuoksi. Koronaviruspandemia vaikutti suuresti myös työvaliokunnan työhön, ja työvaliokunta pystyi järjestämään vain yhden kasvokkaisen tapaamisen marraskuussa 2021. Kolme muuta kokousta järjestettiin virtuaalisesti helmikuussa, toukokuussa ja elokuussa.

Outokummun työajat, irtisanomisajat, lomaajat, palkat ja muut työehdot noudattavat paikallista lainsäädäntöä. Outokummussa on yhdistymisvapaus, ja kaikki outokumpulaiset voivat vapaasti liittyä työntekijäjärjestöihin paikallisten lakien ja säännösten mukaisesti. Vuonna 2021 konsernin työntekijöistä 78 % oli työehtosopimusten piirissä (2020: 79 %). Vuonna 2021 lakkopäiviä oli kaikkiaan 16 (2020: 2 496). ■

Terästä kolmannessa polvessa

Osalla outokumpulaisista ruostumattoman teräksen valmistus kulkee verissä.

Samuel Öfverberg työskenteli kesäharjoittelijana Tornion kylmävalssaamolla, jossa työskentelee myös hänen isänsä ja aiemmin myös äidinsä. Samuelin äiti on töissä Outokummun Tornion talousosastolla. ”Lapsesta saakka olen nähnyt valmiita teräsrullia junanvaunujen kyydissä kivenheiton päässä kotoa. On ollut mahtavaa nähdä omin silmin, kuinka ruostumatonta terästä valmistetaan – ja mistä leipä on tullut perheemme pöytään niin kauan kuin muistan. Tuotantoprosessi on osoittautunut kiehtovaksi!”

Toni Niskala on viettänyt elämänsä parhaan kesän: hän on saanut yhdistää kesätyön suurimpaan intohimoonsa eli koneisiin. Tornion tehtaiden lähettämällä hän on lastannut rullia ja levyjä konttien kyytiin trukilla ja siten mahdollistanut ruostumattoman teräksen kuljetukset eteenpäin asiakkaille. Ennen eläköitymistään Tonin isoisa työskenteli vuosikymmeniä kylmävalssaamolla kunnossapitotehtävissä, ja Tonin isä työskentelee kunnossapitotehtävissä RAP5:lla. ”On ollut mukava huomata, että pärjään tarkkuutta vaativassa tehtävässä, ja vuorotyökin sopii minulle. Lisäksi työkaverit ovat aivan huippuja.” ●

Sidosryhmä-yhteistyö

Outokummun valmistama ruostumaton teräs on kestävä ja pitkäikäinen tuote. Erinomainen tuotteemme ja oma asiantuntemuksemme ovat ne asiat, joiden avulla vaikutamme eniten ympäröivään maailmaan. Tunnistamme, että toiminnoillamme on vaikutus myös lähialueisiin ja yhteiskuntaan laajemmin.

Olemme luotettava ja luotettu kumppani sidosryhmillemme, joita ovat asiakkaat, henkilöstö, sijoittajat, tavarantoimittajat sekä yhteisöt, joissa toimimme. Vuoropuhelun ylläpitäminen eri sidosryhmien kanssa on tärkeää paitsi tavoitteellemme olla asiakkaan ensimmäinen valinta ruostumattomassa teräksessä myös siksi, että ymmärrämme, mitä sidosryhmämme odottavat meiltä. Outokumpu tekee säännöllisesti olennaisuusanalyysin pysyäkseen ajan tasalla sidosryhmien odotuksista. Olennaisuusanalyysi tehtiin viimeksi vuonna 2021, ja jatkoimme myös säännöllistä vuoropuhelua eri sidosryhmien kanssa.

Lue lisää [raportin tavarantoimittajia koskevasta osiosta](#).

Ennen kuin keskityimme ruostumattomaan teräkseen, Outokummulla oli useita kaivoksia. Jatkoimme vuonna 2021 vanhojen kaivosalueidemme seuranta ja otimme alueilta näytteitä paitsi veloitteidemme mukaisesti myös vapaaehtoisesti. Tässä tiimimme ja paikallisen viranomaisen edustajat ovat käymässä Hammaslahden kaivoksella.

Asiakkaat

Outokumpu tunnetaan markkinoilla korkealaatuisista, korroosionkestävistä tuotteistaan, markkinoiden laajimmasta tuotevalikoimastaan ja teknisestä osaamisestaan. Outokummulla on vahva asiakaspohja ympäri maailmaa, ja asiakkaamme ovat jakautuneet tasaisesti eri teollisuudenaloille. Löydämme yhdessä asiakkaidemme kanssa uusia käyttökohteita, joissa ruostumaton teräs voi olla eduksi. Asiakkaamme rakentavat muun muassa infrastruktuuria ja rakennuksia, tuottavat energiaa ja valmistavat erilaisia koneita ja autoja. Useimmat asiakkaamme sijaitsevat niillä alueilla, joissa meillä on omaa tuotantoa: Euroopassa, Yhdysvalloissa ja Meksikossa. Meillä on myös maailmanlaajuinen myynti- ja palvelukeskusverkosto kaikilla mantereilla. Verkkokaupparamme palvelee asiakkaita Saksassa, Italiassa ja niiden naapurimaissa.

Asiakkaamme ovat entistä kiinnostuneempia ympäristönäkökohdista ja tuotteidensa ja koko arvoketjunsä hiilijalanjäljestä. Outokummun hiilijalanjälki on teollisuudenalan pienin ja kierrätysissäältö suurin. Asiakkaamme säästävät vuosittain maapallon hiilidioksidipäästöjä 10 000 000 tonnia käyttämällä Outokummun ruostumatonta terästä. Kaikilla tuotteillamme on riippumattomasti sertifioidut

Calvert adoptoi kappaleen maantietä

Calvertissa niin kuin muuallakin Outokummussa vastuullisuus on osa kaikkia toimintoja, jopa tehdasalueen ulkopuolella. Paikallisyhteisöstä huolehtiminen merkitsee outokumpulaisille paljon. Americasissa on aloitettu kaksi hanketta, joissa tiimiläiset voivat auttaa pitämään oman ympäristönsä paitsi puhtaana myös kauniina.

Outokumpu on sopinut Alabama PALS -järjestön kanssa ottavansa haltuun kaistaleen tehtaalle johtavaa valtatieta 43. Joka kuukausi outokumpulaiset vapaaehtoiset pitävät oman tienpätkänsä puhtaana ja keräävät sen varrelta kaikki mahdolliset roskat. Lisäksi tehdasalueella on tänä vuonna aloitettu oma kierrätysohjelma, jossa rohkaistaan kierrättämään kaikki arkielämässä syntyvät jätteet, kuten muovit, paperit ja metallit. ●

ympäristötuoteselosteet, joiden avulla asiakkaamme voivat laskea tuotteidensa hiilijalanjäljen.

Outokumpu kerää palautetta asiakkailtaan osana myyntiprosessia. Asiakkaamme ovat pääosin tyytyväisiä tai hyvin tyytyväisiä liiketoimintasuhteeseensa Outokummun kanssa ja pitävät vahvuksinamme nopeaa reagointia erilaisiin pyyntöihin, asiakkaan tarpeiden ymmärtämistä ja helppoa tavoitettavuutta vahvuksinamme. Kehityskohteemme on toimitusvarmuus, jota emme onnistuneet parantamaan vuoden 2021 aikana, jolloin markkinat toipuivat koronaviruspandemiasta. Vuonna 2021 yhteistyö asiakkaiden kanssa jatkui pääasiassa etänä, mutta vuoden loppua kohti pystyimme järjestämään joitakin matkoja ja kasvokkaisia tapaamisia asiakkaiden kanssa paikallisen pandemiatilanteen niin salliessa. Syksyllä pystyimme jopa osallistumaan messuille ensimmäistä kertaa kahteen vuoteen.

Paikallisyhteisöt

Outokummun tuotantoyksiköt sijaitsevat usein melko pienissä kaupungeissa, mikä tarkoittaa, että olemme usein lähiyhteisöjen merkittävä jäsen ja monissa tapauksissa myös yksi alueen harvoista yksityisen sektorin työnantajista. Tunnistamme, että päätöksillämme voi olla valtava vaikutus lähiyhteisöihin, henkilöstöömme sekä paikallisiin tavarantoimittajiin ja palveluntarjoajiin.

Keskustelemme säännöllisesti lähialueiden edustajien kanssa työllisyydestä, ympäristöstä, energiasta ja sponsorointiin liittyvistä asioista. Lähialueen viranomaisten ja edustajien lisäksi meillä on jatkuvasti käynnissä yhteistyötä paikallisten koulujen ja yliopistojen,

kansalaisjärjestöjen, tehdasalueiden naapureiden ja muiden yritysten kanssa. Paikallisten sidosryhmien kanssa keskustellaan esimerkiksi käynnissä olevista ympäristölupaprosesseista tai muista ympäristöasioista. Tapanamme on järjestää avoimien ovien päiviä tehdasalueiden naapureille. Viime vuosina tilaisuuksista saadun palautteen ja niiden osallistujamäärien perusteella tilaisuudet ovat olleet onnistuneita. Tehtaamme ovat saaneet myös paljon hyvää ja rakentavaa palautetta sekä joitakin ideoita siitä, kuinka ympäristövaikutuksia lähialueille voitaisiin pienentää. Vuonna 2021 yhteistyö jatkui pääasiassa etänä pandemiatilanteen vuoksi sekä henkilöstömme että lähialueiden asukkaiden turvallisuuden varmistamiseksi.

Lähiyhteisöjen ja viranomaisten kanssa ympäristölupaprosessien yhteydessä käytyjen keskustelujen perusteella ei ole tunnistettu merkittäviä negatiivisia vaikutuksia lähiyhteisöihin.

Useimmilla tuotantoyksiköillämme on pitkä ja mielenkiintoinen historia: toimipaikkamme Suomessa, Saksassa, Ruotsissa ja Isossa-Britanniassa ovat olleet mukana metalliteollisuudessa ja merkittäviä tekijöitä lähialueilla jo vuosikymmenien tai jopa vuosisatojen ajan. Esimerkiksi Ruotsin Avestassa vuosisatoja vanhan tehdasalueemme Koppardalenin entisöinti paikallisen kulttuurihistorian säästämiseksi sai erinomaista palautetta.

Outokummulla oli aiemmin useita kaivoksia Suomessa ja ulkomailla. 2000-luvun alkupuolella yhtiö päätti kuitenkin keskittyä ruostumattomaan teräkseen. Nykyään Outokummulla on vain yksi kaivos, Kemin kromikaivos, joka on olennainen osa ruostumattoman teräksen

tuotantoa. Vuonna 2021 Outokumpu jatkoi vanhojen kaivosalueidensa valvontaa sekä sellaisilla kaivosalueilla, joilla yhtiöllä on vielä velvoitteita, että muilla kaivosalueilla, joilla velvoitteet ovat päättyneet. Vuoden aikana Outokumpu kävi useimmilla vanhoilla kaivosalueilla ainakin kerran. Kaivosalueilta otettiin paitsi velvoitteiden mukaisia myös vapaaehtoisia näytteitä. Vuonna 2021 sattui kaksi pientä ympäristöluparajojen rikkomusta: Hammaslahden kaivoksen suotovesien vuosittainen pH:n keskiarvo ja Kotalahden kaivoksen suotovesien vuosittainen keskimääräinen rautapitoisuus eivät olleet ympäristölupien mukaisia.

[Tietoja vanhoista kaivoksista](#)

[Lista yhtiön toimipaikoista](#)

Kansalaisjärjestöt

Erilaiset kansalaisjärjestöt ovat tärkeä sidosryhmä Outokummulle. Kansalaisjärjestöjen kautta Outokumpu saa yhtiön ulkopuolisen käsityksen siitä, kuinka Outokummun kaltaisten suuryritysten nähdään vaikuttavan ympäristöön ja yhteiskuntaan ja mitä meiltä odotetaan. Kansalaisjärjestöjen kanssa käyty dialogi on ollut hyödyllistä molemmille osapuolille esimerkiksi ilmastomuutoksen kiireellisyyden ja siihen liittyvien toimenpiteiden ja poliitikkojen ymmärtämiseksi. Yksi toistuva teema ovat meneillään olevat lupaprosessit ja muut ympäristöasiat, joista keskustellaan säännöllisesti ympäristöjärjestöjen kanssa.

Vuonna 2021 suomalainen kansalaisjärjestö Finnwatch julkaisi raportin, jossa kritisoitiin Outokummun toimitusketjun vastuullisuuden valvontaa ja yrityksen ostoja. Meille

Ympäristösilta

Södertäljen kaupunki Ruotsissa oli korvaamassa puista siltaa, joka oli tullut käyttökänsä päähän vain 20 vuodessa. Kaupunki halusi nyt sillan, jolla olisi pitkä käyttöikä ja joka ei vaatisi juuri kunnossapitoa, sillä moottoritien kiinni pitäminen korjausten takia on kallista.

Ruotsalainen Stål & Rörmontage (SRM), joka tekee tiivistä yhteistyötä Outokummun kanssa, kehitti mielenkiintoisen konseptin nimeltä ympäristösilta – käytännössä kyse on sillasta, joka ei vaadi huoltoa ja jonka käyttöikä on selvästi yli 100 vuotta. Yritys on nyt rakentanut Ruotsiin kuusi siltaa. Yksi niistä on Södertäljen silta, joka on valmistettu Outokummun Forta LDX-duplex-teräksestä.

”Silta tarjoaa huomattavia etuja sekä ympäristön että julkisen rahoituksen kannalta”, kertoo SRM:n markkinointijohtaja **Lars-Åke Persson**. ”Yhteiskunta hyötyy todella tällaisesta sillasta, joka kestää paljon kauemmin kuin perinteiset hiiliteräksestä tai puusta valmistetut rakenteet ja jonka kunnossapitokustannukset ja ympäristöjalanjälki ovat paljon pienemmät, kun sitä ei tarvitse maalata tai pinnoittaa.” ●

Finnwatchin raportti oli tärkeä muistutus siitä, miten tärkeää toimitusketjumme vastuullisuus on, ja jatkoimme keskustelua Finnwatchin kanssa vuoden 2021 aikana. Teimme vuoden aikana lukuisia toimenpiteitä parantaaksemme toimittajiemme valvontaa ja lisätäksemme hankintojemme läpinäkyvyyttä. Otimme kumppaniksemme toimittajien vastuullisuutta tutkivan EcoVadiksen arvioimaan säännöllisesti raaka-ainetoimittajiemme suoritumista vastuullisuudessa, päivitimme toimittajavaatimuksemme ja toimintaohjeemme ja kävimme läpi politiikkoja, toimitusehtoja ja toimintoja YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevien ohjaavien periaatteiden pohjalta. Perustimme myös oman, neuvoa-antavan vastuullisuustoimikunnan, jossa käsitellään ympäristöön, yhteiskuntavastuuseen ja hallintoon liittyviä asioita.

Yhdistykset, jäsenyydet ja yhteiskuntasuhteet

Outokumpu on seuraavien kansainvälisten järjestöjen jäsen: kansainvälinen kauppakamari, Eurofer, kansainvälinen kromijärjestö ICDA, EUROALLIAGES ja EUROSLAG. Yhtiö on aktiivisesti mukana näiden järjestöjen toiminnassa ja tukee niiden työtä. Outokumpu tarjoaa olennaisia tietoja päättäjille ja asiantuntijoille esimerkiksi liiketoimintaympäristön ja lainsäädännön kehittämistyössä.

Outokumpu osallistuu myös erilaisten kauppajärjestöjen toimintaan ja on teollisuudenalan yhdistysten jäsen Saksassa, Suomessa, Ruotsissa, Ranskassa, Italiassa, Hollannissa, Ison-Britanniassa, Yhdysvalloissa ja Australiassa. Järjestöt edistävät teollisuudenalan näkemyksiä ja osallistuvat kansallista

lainsäädäntöä koskevaan työhön. Suomessa Outokumpu on Kestävän kaivostoiminnan verkoston jäsen ja sitoutunut suomalaisen kestävän kaivostoiminnan standardiin, joka perustuu kanadalaiseen Towards Sustainable Mining -aloitteeseen.

Yhteiskuntasuhteissa ja suhteissa päättäjiin ja lainsäätäjiin käytäntömme on toimia Euroferin kaltaisten teollisuusyhdistysten kautta. Näissä organisaatioissa Outokumpu osallistuu erilaisiin työryhmiin, joiden tavoitteena on tarjota asiantuntemusta päättäjien avuksi. Näillä foorumeilla jäsenet jakavat parhaita käytäntöjä ja saavat käyttöönsä vertailutietoja esimerkiksi ympäristöön, tutkimukseen ja kehitykseen, tuotteiden elinkaareen, tuotteiden ja kemikaalien turvallisuuteen sekä työturvallisuuteen liittyvissä asioissa. Jäsenet antavat myös omat tietonsa teollisuuden alan omien raporttien käyttöön, esimerkiksi kansainvälisen kromijärjestön turvallisuus- ja vastuullisuusraportointiin. Vuonna 2021 Outokummun jäsenmaksut ja muut maksut erilaisille yhdistyksille olivat 2,0 milj. euroa.

Sponsorointi ja tuki

Sponsoroinnissa Outokumpu painottaa yhteyttä ruostumattoman teräkseen, vastuullisuuteen sekä koulutukseen ja osaamisen kehittämiseen. Vastuullisena yrityskansalaisena Outokumpu voi myös tehdä kohtuullisia lahjoituksia yhteiseen hyvään. Outokummun johtoryhmä tai hallitus päättää lahjoituksista. Paikallisessa sponsoroinnissa noudatetaan samoja ohjeita. Paikallisesti olemme sponsoroineet esimerkiksi taideteoksia lahjoittamalla ruostumatonta terästä, merkittäviä paikallisia hankkeita ja paikallista urheilutoimintaa. Outokumpu ei

osallistu eikä anna tukea poliittiseen toimintaa paikallisella eikä kansallisella tasolla. Vuonna 2021 Outokumpu käytti sponsorointiin yhteensä noin 180 000 euroa.

Outokumpu tukee tutkimusta omalla toimialallaan ja tekee tiivistä yhteistyötä alan oppilaitosten kanssa. Paikallisten oppilaitosten kautta tarjotaan vuoden mittaisia harjoitteluohjelmia, ja toimintaa on esitelty koululaisille ja opiskelijoille.

Outokumpu on ollut myös perustajajäsenenä monissa kansallisissa teknologian, tutkimuksen ja opetuksen säätiöissä ja rahastoissa, jotka tukevat yliopistotutkimusta ja -opetusta sekä liiketoimintamahdollisuuksia. Esimerkkejä tällaisista säätiöistä ja rahastoista ovat Teknolוגiateollisuuden 100-vuotissäätiö ja Metallinjalostajien rahasto.

Sijoittajat ja osakkeenomistajat

Outokumpu on Suomessa nk. kansanosake, ja kotitaloudet ja yksityishenkilöt omistavat yli neljänneksen Outokummun ulkona olevista osakkeista. Suurin osakkeenomistaja on Suomen valtion omistama sijoitusyhtiö Solidium Oy, joka vähensi omistustaan vuoden aikana ja omisti vuoden lopussa 15,5% yhtiön ulkona olevista osakkeista. Ulkomaisten sijoittajien osuus nousi 31,7%:iin vuonna 2021.

Toukokuussa Outokumpu toteutti institutionaalisille sijoittajille suunnatun osakeannin, jossa laskettiin liikkeelle 40 500 000 uutta osaketta ja jolla kerättiin 209 milj. euroa. Suunnattu osakeanti toteutettiin velan vähentämiseksi ja taseen vahvistamiseksi, sillä nämä ovat Outokummun uuden strategian tärkeimmät tavoitteet, ja osakeannin tuotoilla yhtiö maksoi

Suurimmat osakkeenomistajat 31. 12. 2021

	Osakkeet	%
Solidium Oy	70 793 208	15,50
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varna	17 133 403	3,75
Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	12 010 453	2,63
Kansaneläkelaitos	9 298 652	2,04
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Elo	5 112 988	1,12
Valtion eläkerahasto	4 400 000	0,96
Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö	3 940 232	0,86
Danske Invest Suomi osake	3 610 000	0,79
Säästöpankki Kotimaa – Sijoitusrahasto	3 565 110	0,78
Nordea Henkivakuutus Suomi Oy	2 892 912	0,63
Sijoitusrahasto Evli Suomi Select	2 150 000	0,47
Sijoitusrahasto Säästöpankki Pienyhtiöt	2 096 815	0,46
Säästöpankki Korke Plus – Sijoitusrahasto	2 087 784	0,46
Helander Hannu-Jukka	1 984 470	0,43
Sinituote Oy	1 643 560	0,36
OP-Henkivakuutus Oy	1 467 550	0,32
OP-Suomi Pienyhtiöt	1 447 691	0,32
Nordea Bank Abp	1 307 556	0,29
Nordea Pro Suomi rahasto	1 283 306	0,28
Baan Roelof Ijsbrand	1 237 567	0,27
	149 463 257	32,72
Hallintarekisteröidyt osakkeenomistajat	143 428 839	31,39
Omat osakkeet	4 302 471	0,94
Muut osakkeenomistajat	159 679 881	34,95
Yhteensä	456 874 448	100,00

pois lainoja rahoituslaitoksilta. Velan vähentäminen, lainojen maksaminen ja luottoluokituksen paraneminen vähensivät huomattavasti Outokummun rahoituskustannuksia, mikä hyödyttää kaikkia osakkeenomistajia.

Outokumpu jatkoi säännöllistä ja aktiivista keskustelua sijoittajien ja analyytikoiden kanssa vuoden 2021 aikana. Tärkeimpiä aihealueita sijoittajien kanssa keskusteltaessa olivat koronaviruspandemiasta toipuminen ja poikkeuksellisen suotuisa markkinaympäristö, jossa ruostumattoman teräksen kysyntä oli vahvaa ja hinnat nousivat. Muita aiheita olivat strategian toteutuksen eteneminen, toukuussa 2021 toteutettu suunnattu osakeanti, tase, pääomien kohdentaminen, Aasian tuonti ja kaupan suojatoimenpiteet.

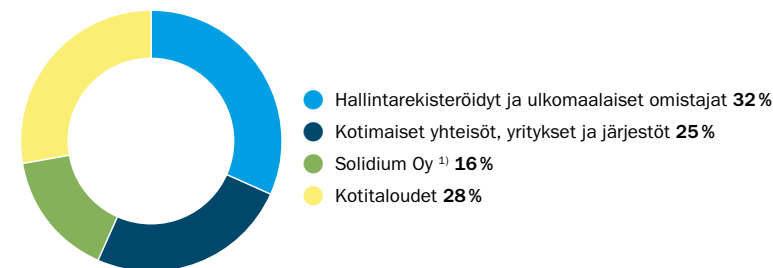
Koronaviruspandemian jatkuessa lähes kaikki sijoittajatapaamiset ja -tilaisuudet järjestettiin virtuaalisina, kuten myös toukokuussa 2021

järjestetty yhtiön pääomamarkkinakatsaus. Outokumpu järjesti myös varsinaisen yhtiökokouksensa poikkeusjärjestelyin yhtiön omassa pääkonttorissa maaliskuussa 2021. Vuoden aikana Outokumpu järjesti kahdeksan virtuaalista sijoittajatilaisuutta Euroopassa ja Yhdysvalloissa ja tapasi sijoittajia kolmessa virtuaalisessa sijoittajaseminaarissa ja -konferenssissa. Sijoittajia tavattiin myös kaikkiaan 72 kahdenkeskisessä tapaamisessa tai konferenssipuhelussa vuoden aikana.

Outokumpu osake on listattu Nasdaq Helsingin päälistalla, ja sen kaupankäyntikoodi on OUT1V. Osake on mukana suomalaisessa arvo-osuusjärjestelmässä. Nasdaq Helsingin lisäksi Outokummun osakkeella käydään kauppaa myös useilla vaihtoehtoisilla kauppa- paikoilla.

Outokummun osakepääoma oli 311 milj. euroa vuoden 2021 lopussa. Kaikilla Outokummun

Osakkeenomistajat ryhmittäin 31. 12. 2021

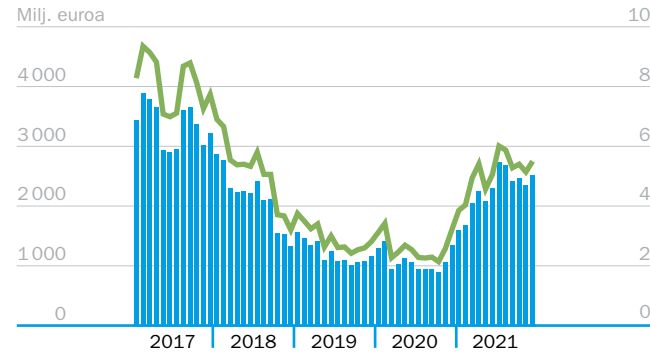
¹⁾ Solidium Oy on Suomen valtion kokonaan omistama osakeyhtiö.

osakkeilla on yhtäläinen äänioikeus ja osinko-oikeus. Vuoden 2021 aikana Outokummun osakemäärä kasvoi 40 500 000 osakkeella toukokuussa suunnatun osakeannin jälkeen. 31. 12. 2021 Outokummun osakkeiden kokonaismäärä oli 456 874 448, ja yhtiön hallussa oli 4 302 471 omaa osaketta (31. 12. 2020: 4 372 236 osaketta).

Vuoden 2021 aikana Outokummun osakekurssi oli korkeimmillaan 6,01 euroa ja alimmillaan 3,36 euroa (2020: korkeimmillaan 4,44 euroa ja alimmillaan 2,08 euroa). Vuoden päättyessä osakkeen päätöskurssi oli 5,50 euroa, joten kurssi nousi 70,8% vuoden 2020 lopun 3,22 euron päätöskurssista. Osakkeiden markkina-arvo oli vuoden lopussa 2 513 milj. euroa verrattuna 1 341 milj. euroon edellisen vuoden lopussa.

Vuoden 2021 keskimääräinen kaupankäyntivolyymi Outokummun osakkeilla Nasdaq Helsingin pörssissä oli 3,5 milj. osaketta. Kaikkiaan 880 milj. Outokummun osakkeella käytiin kauppaa Nasdaq Helsingissä vuoden aikana, ja niiden arvo oli 8 734 milj. euroa (2020: 1 101 milj. osaketta, joiden arvo oli 5 325 milj. euroa). ■

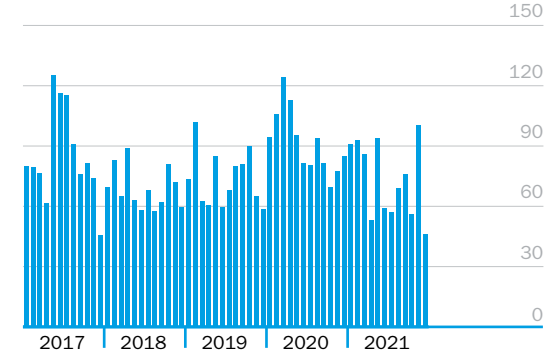
Osakekannan markkina-arvo ja osakekurssin kehitys

● Osakekannan markkina-arvo kuun lopussa, milj. euroa
— Osakkeen hinta, €/osake

Lähde: Nasdaq

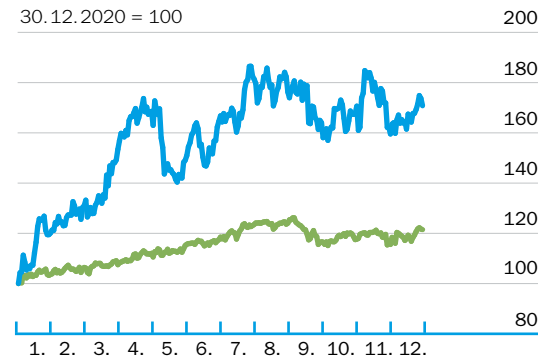
Osakkeen kuukausivaihto, milj. osaketta

Sisältää Nasdaq Helsingin kaupankäynnin.

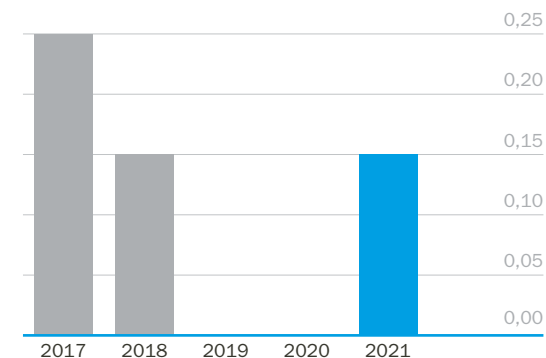
Lähde: Nasdaq

Outokummun osakkeen kurssikehitys, %

— Outokumpu
— Nasdaq Helsinki

Osinko/osake, €

Vuodelta 2021 osinko on hallituksen ehdotus.

Tutkimus ja kehitys

Uusi t&k-strategia

Vuonna 2021 laadimme uuden t&k-strategian, joka rakentuu Outokummun strategialle sekä yhtiön tavoille toimia. Tutkimuksen ja kehityksen keskeiset osa-alueet ovat kestävä tuotantoteknologiat sekä tulevaisuuden tuotteet ja käyttökohteet. Näitä toteuttavat kaikkiaan kahdeksan t&k-ohjelmaa. Tutkimusta ja kehitystä tehdään ja näitä t&k-ohjelmia toteutetaan kolmessa tutkimuskeskuksessa, jotka sijaitsevat Avestassa Ruotsissa, Krefelissä Saksassa ja Torniossa Suomessa. Vuonna 2021 Outokummun tutkimus- ja kehityksen otot olivat 14 milj. euroa, 0,2% liikevaihdosta (2020: 21 milj. euroa ja 0,4%; 2019: 17 milj. euroa ja 0,3%).

Kestävät tuotantoteknologiat

Vuonna 2021 Outokumpu liittyi Business Finlandin rahoittamaan kolmevuotiseen Towards Carbon Neutral Metals -tutkimushankkeeseen (TOCANEM). Tutkimusohjelma on tärkeä askel Outokummun tiellä kohti hiilineutraaliutta. Tutkimusohjelmassa Outokumpu voi kehittää tarvittavia teknologioita kunnianhimoisten ilmastotavoitteidemme saavuttamiseksi, ja sillä voidaan myös tukea Outokummun johtavaa asemaa vastuullisuudessa. Ohjelmassa tehdään myös perustutkimusta, jota tarvitaan, jotta Outokumpu voi

kehittää teknologioita saavuttaakseen hiilidioksidipäästövähennystavoitteensa. Biopohjaisten materiaalien käyttö fossiilisen koksen sijaan ferrokromituotannossa on yksi tutkittava aihealue, samoin kuin peittäusprosessien optimointi vaarallisen fluorivetyhapon käytön välttämiseksi tai vähentämiseksi. Käytämme laajalti mallinnustyökaluja prosessikehityksen nopeuttamiseksi ja prosessiosaamisen parantamiseksi.

Tulevaisuuden tuotteet ja käyttökohteet

Megatrendit lisäävät ruostumattoman teräksen kysyntää ja motivoivat tutkimus- ja kehitysorganisaatiota kehittämään uusia tuotteita ja kehittämään uusia käyttökohteita nykyisille teräslajeille. Kehitystoiminta keskittyy Pro-tuoteperehmemme tuotteisiin, joita käytetään vaativissa käyttökohteissa ja josta voidaan valmistaa kestäviä ratkaisuja, jotka luovat arvoa asiakkaillemme. Esimerkki viimeaikaisesta kehitystyöstä ovat Therma Alloy 800/800H- ja 800HT-tuotteet, jotka ovat valmiita lanseerattaviksi markkinoille. Outokumpu kehittää ruostumattomasta teräksestä ratkaisuja kustannustehokkaaseen polttokennoteknologiaan osallistamalla arvoketjussa toimivien yhteistyökumppaneidensa ja yliopistojen kanssa kolmevuotiseen

Tutkimus- ja kehitystoiminnan (t&k) tavoitteena on luoda arvoa hyödyntäen johtavaa teknistä osaamistamme. T&k:n missiona on luoda innovaatioita, jotka varmistavat kilpailukykyämme ja toimintojemme kestävyden tulevaisuudessa.

tutkimushankkeeseen. Projektia rahoittaa Ruotsin teknologiarahoittaja Vinnova.

Tutkimusyhteistyö

Outokummulla on tutkimuksessa ja kehityksessä laaja yhteistyöverkosto, johon kuuluu huippuyliopistoja ja -instituutteja, teknologian

toimittajia ja asiakkaita. Outokumpu osallistuu aktiivisesti kansallisiin ja kansainvälisiin tutkimuksen ja kehityksen yhteistyöprojekteihin ja -hankkeisiin. Outokumpu on esimerkiksi mukana vähähiilisen terästuotannon kehittämiseen tähtävässä eurooppalaisessa Clean Steel -kumppanuudessa. ■

Kohti hiilineutraaleja metalleja

Outokumpu osallistuu osana useiden metalliteollisuuden yritysten ja suomalaisten yliopistojen muodostamaa konsortiota kolmevuotiseen Towards Carbon Neutral Metals (TOCANEM) -tutkimushankkeeseen. Hanke on tärkeä askel Outokummun hiilineutraaliustavoitteiden saavuttamisessa. Osana tutkimushanketta Outokumpu tutkii ja kehittää kunnianhimoisten ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavaa teknologiaa. Hanke tukee Outokummun asemaa alansa johtavana vastuullisen ruostumattoman teräksen tuottajana.

Outokummun vastuullisuudesta vastaava johtaja **Juha Erkkilä** kommentoi: "Hanke tukee perustutkimusta, jota tarvitsemme kehittääksemme teknologioita, joiden avulla

Outokumpu pystyy vähentämään toimintansa suoraa ja epäsuoraa hiilidioksidipäästöä. Yhteistyössä hankkeen muiden osallistujien kanssa saamme käyttöömmemme parhaat tutkimusresurssit ja nykyistä osaamistamme vahvistavia ja täydentäviä teknologioita."

Tutkimushanke on osa kansallisen ja EU-tason vähähiilisyystiekartan käytännön toteutusta. Metallinjalostuksessa on Suomen valmistavan teollisuuden aloilta suurin CO₂-vähennyspotentiaali. ●

Etiikka ja compliance

Outokumpu on sitoutunut toimimaan liiketoiminnassaan rehellisesti. Vastuullinen ja eettinen liiketoiminta on jokaisen outokumpulaisen vastuulla. Sen varmistamiseksi Outokummussa on konserninlaajuinen eettisiä toimintatapoja ja lain ja säännösten noudattamista koskeva ohjelma. Ohjelmalla on tärkeä merkitys kestävän eettisiä toimintatapoja ja lain ja säännösten noudattamista koskevan yrityskulttuurin rakentamisessa sekä työntekijöiden tukemisessa, jotta he voivat noudattaa lakeja, säännöksiä ja sisäisiä ohjeistuksia sekä tehdä eettisesti kestäviä päätöksiä päivittäisessä työssään.

Vuonna 2021 eettisiä toimintatapoja ja lain ja säännösten noudattamista koskevan ohjelman kaikkien osa-alueiden toteuttaminen eteni tehokkaasti tiiviissä yhteistyössä johdon, liiketoiminta-alueiden ja konsernifunktioiden kanssa. Eettisiä toimintatapoja ja lain ja säännösten noudattamista koskevien hallinto-elimien rooleja tarkasteltiin ja niitä uudistettiin osittain: esimerkiksi compliance-verkostoa laajennettiin kutsumalla verkostoon uusia jäseniä ja perustettiin uusi globaali verkosto tukemaan Outokummun tietosuojaohjelman edelleen kehittämistä ja implementointia. Lisäksi painopistealueena oli yhteistyö liiketoiminta-alueiden ja konsernifunktioiden johtoryhmien sekä esihenkilöiden kanssa esimerkiksi koulutuksin ja erilaisin viestinnän keinoin.

Outokummun toimintaohje on Outokummun eettisiä toimintatapoja ja lain ja säännösten noudattamista koskevan ohjelman perusta, sillä se määrittelee, mitä tarkoittaa oikein toimiminen. Oikein toimimisella tarkoitetaan rehellistä, vastuullista ja eettistä toimintaa kaikessa, mitä teemme. Outokummun toimintaohjeen uudistaminen saatiin päätökseen vuonna 2021, ja erityistä huomiota kiinnitettiin Outokummun sitoutumiseen YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskeviin ohjaaviin periaatteisiin. Uudistettu toimintaohje ja kaikille työntekijöille pakollinen verkkokoulutus julkaistiin toukokuussa 2021. Verkkokoulutuksen teki vuoden aikana 89% Outokummun työntekijöistä*. Lisäksi toimintaohjeeseen liittyen järjestettiin webinaareja ja muuta sisäistä ja ulkoista viestintää eri sidosryhmille.

Outokumpu noudattaa tiukasti kilpailulainsäädäntöä ja -säännöksiä ja tekee jatkuvasti toimia sääntöjen noudattamisen varmistamiseksi. Vuonna 2021 yhtiössä tehtiin useita toimenpiteitä henkilöstön muistuttamiseksi ja kouluttamiseksi kilpailulainsäädännön noudattamisen tärkeydestä. Osana tätä työtä kilpailulainsäädännön noudattamiseen liittyvää prosessia parannettiin ja ohjeita päivitettiin. Lisäksi järjestettiin lukuisia koulutuksia ja kilpailulainsäädännön tärkeyden merkityksestä viestittiin globaalisti. Konsernin ylin johto oli tiiviisti mukana näissä toimenpiteissä korostaen kilpailulainsäädännön noudattamisen tärkeyttä ja nostamalla esiin konsernin kilpailulainsäädäntöön liittyviä poliitikoita ja ohjeita.

Vuoden 2021 aikana tehtiin toimenpiteitä myös muilla tunnistetuilla riskialueilla. Outokummulla on Tunne liikekumppanis -ohje, jossa on kuvattuna ne pääperiaatteet ja säännöt, joiden perusteella tunnistamme ja monitoroimme liikekumppaneitamme ja hallitsemme eri liiketoimintasuhteisiin liittyviä riskejä. Vuonna 2021 tähän aihealueeseen liittyvistä asioista viestittiin eri tavoin ja kaikkien toimihenkilöiden tuli tehdä Tunne liikekumppanis-verkkokoulutus uudelleen. Verkkokurssin teki 100% toimihenkilöistä. Kolmansiin osapuoliin liittyvien riskien hallinnointia jatkettiin lisäksi

parantamalla prosesseja ja järjestämällä koulutuksia valituille kohderyhmille. Lisäksi tietosuojaan liittyen tehtiin toimenpiteitä parantamalla prosesseja, päivittämällä ohjeita sekä kouluttamalla henkilöstöä. Vuoden aikana konsernin viestintäkanavissa kerrottiin myös muista eettisistä toimintatapoja ja lain ja säännösten noudattamista koskevista aiheista, kuten korruptionvastaisesta toiminnasta.

Eettisiä toimintatapoja ja lain ja säännösten noudattamiseen liittyviä riskejä, mukaan lukien korruption liittyviä riskejä, arvioidaan vuosittain. Näitä riskejä on kuvattu tarkemmin vuosikertomuksen tärkeimpiä riskejä koskevassa osiossa. Lisätietoja väärinkäytösepäilyjen raportoinnista löytyy hallituksen toimintakertomuksesta, hallinto- ja ohjausjärjestelmien selvityksestä sekä yhtiön verkkosivuilta. ■

* Toimintaohjekoulutuksen tehneiden osuus lasketaan niistä henkilöistä, joille koulutus on osoitettu. Luku on eri kuin tässä raportissa muualla käytetty henkilöstöluku.

Oikein toimiminen

Outokummun compliance-asioista vastaava johtaja Anna-Maija Heinonen kertoo, mitä vastuullinen ja eettinen liiketoiminta merkitsee.

Outokumpu kertoo toimivansa liiketoiminnassaan rehellisesti – mitä se tarkoittaa?

Rehellinen toiminta on välttämätöntä, jotta Outokumpu voi olla luotettu kumppani. Luottamus on avainasemassa liiketoiminnan harjoittamisessa vastuullisesti ja eettisesti. Asiakkaamme ja yhteistyökumppanimme luottavat siihen, että toimimme sääntöjen mukaisesti ja teemme vastuullisia ja eettisiä päätöksiä toimiessamme heidän kanssaan. He luottavat meihin, ja luottamuksen säilyttämiseksi on ratkaisevan tärkeää, että toimimme oikein. Outokummussa vastuullisen ja eettisen liiketoiminnan harjoittaminen on jokaisen vastuulla, ja jokaisella teolla on merkitystä.

Mitkä ovat tärkeimmät saavutukset eettisten toimintatapojen ja lain ja säännösten noudattamisen näkökulmasta vuonna 2021?

Olemme tehneet paljon töitä jatkaaksemme Outokummun eettisiä toimintatapoja ja lain

ja säännösten noudattamista koskevan ohjelman implementointia tiiviissä yhteistyössä johdon, liiketoiminta-alueiden ja konsernifunktioiden kanssa. Vuonna 2021 olemme tuoneet erityisesti esille sitä, että vastuullinen ja eettinen liiketoiminta on jokaisen vastuulla Outokummussa. Korostaaksemme tätä viestiä organisaatiossa olemme järjestäneet erilaisia koulutuksia eri aihealueilta, kuten kilpailulainsäädännön alalta. Olemme myös kommunikoineet aiheesta esimerkiksi erilaisten tapausesimerkkien avulla ja vahvistaneet keskustelua eettisestä päätöksenteosta osana päivittäistä työtä. Olemme myös tehneet tiiviisti yhteistyötä muiden funktioiden, kuten vastuullisuusorganisaation, kanssa ympäristöä, sosiaalista vastuuta ja hallintoa koskevissa asioissa. Sisäisen tarkastuksen kanssa olemme arvioineet ja uudistaneet Outokummun sisäisten tutkintojen hallintamallia EU:n ilmoittajansuojelua koskevan whistleblower protection -direktiivin näkökulmasta. Lisäksi yksi suurimmista saavutuksista on ollut Outokummun toimintaohjeen uudistaminen ja

lanseeraaminen koko Outokummun henkilöstölle globaalisti.

Mitä toimintaohjeessa on muuttunut?

Outokummun uudistettu toimintaohje lanseerattiin onnistuneesti sekä organisaatiossa sisäisesti että ulkoisille sidosryhmille toukokuussa 2021. Uusi toimintaohje kuvaa Outokummun nykyisiä liiketoimintakäytäntöjä ja tuo esille tiukentuneita globaaleja compliance-vaatimuksia sekä sitoutumistamme erilaisiin kansainvälisiin julistuksiin ja periaatteisiin, kuten YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskeviin ohjaaviin periaatteisiin. Lisäksi päivitetty eettiset periaatteemme ovat nyt osa toimintaohjetta ja toimintaohje on järjestetty kokonaisuudessaan Outokummun uusien toimintatapojen mukaan. Olemme myös painottaneet toimintaohjeessa esihenkilöiden vastuuta, lisänneet tapausesimerkkejä

ja korostaneet sitä, kuinka tärkeää on nostaa esille mahdollisia huolenaiheita.

Kuinka henkilöstö on ottanut uuden toimintaohjeen vastaan?

Outokummun toimintaohje koskee koko henkilöstöä, ja myös toimittajien odotetaan noudattavan toimintaohjetta ja toimittajavaatimuksia. On ollut hienoa nähdä, kuinka outokumpulaiset ovat ottaneet aktiivisesti osaa toimintaohjeen uudistukseen ja sen lanseeraukseen globaalisti sekä kuinka merkityksellisenä he näkevät vastuullisen ja eettisen liiketoiminnan ja toimintaohjeemme. Henkilöstön kouluttaminen päivitetyn toimintaohjeen osalta on myös ollut merkittävä tehtävä. Tämä on jälleen saatu aikaan tiiviillä yhteistyöllä eri funktioissa työskentelevien kollegoiden kesken. ●

Ihmisoikeudet

Outokumpu on sitoutunut harjoittamaan liiketoimintaansa rehellisesti. Kunnioitamme ja edistämme ihmisoikeuksia ja harjoitamme liiketoimintaa turvallisesti, vastuullisesti ja eettisesti.

Olellaiset ihmisoikeuskysymykset

Vaikutuksen alaiset ihmis-oikeudet: Riskit liittyen:	Oikeus tasa-arvoon	Terveys ja turvallisuus	Oikeus lepoon ja vapaa-aikaan	Oikeus ympäristöön	Syrjintävapaus ja muut vähemmistöjen oikeudet	Vapaus orjuudesta	Lasten oikeudet	Alkuperäiskansojen oikeudet
Toimittajien valvonta ja arvioinnit paikan päällä	■	■	■	■	■	■	■	■
Kuorma-autonkuljettajien työolot	■	■	■	■	■	■	■	■
Ihmiskauppa kuorma-autokuljetuksissa tai muissa toimitusketjun osissa	■	■	■	■	■	■	■	■
Työpaikan houkuttelevuus	■	■	■	■	■	■	■	■
Omien ja toimittajien kasvihuonekaasupäästöjen vaikutus ilmastonmuutokseen	■	■	■	■	■	■	■	■

■ Ihmisoikeusvaikutus
■ Ei ihmisoikeusvaikutusta

Ihmisoikeuksia käsitellään useissa Outokummun julkisissa politiikoissa: Outokummun toimintaohjeissa, yritys vastuupolitiikassamme, toimittajavaatimuksissamme ja Modern Slavery -lausunnossamme. Erillinen ihmisoikeuspolitiikka ja toimittajien toimintaohje ovat valmisteilla, ja niiden odotetaan valmistuvan vuoden 2022 aikana.

Outokumpu on sitoutunut YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskeviin ohjaaviin periaatteisiin (UNGP) ja kunnioittaa täysin kansainvälisesti tunnustettuja ihmisoikeuksia, jotka on määritelty kansainvälisessä ihmisoikeusasiakirjassa ja ILO:n julistuksessa työelämän peruseriaatteista ja -oikeuksista. Outokumpu edistää monimuotoisuutta ja tuomitsee kaikenlaisen syrjinnän ja suvaitsemattomuuden. Outokumpu noudattaa kansainvälisiä työ sopimuksia ja tuomitsee kaikenlaisen pakkotyön tai lapsityövoiman käytön. Outokummulla on yhdistymisvapaus.

Outokumpu odottaa myös asiakkaidensa ja tavarantoimittajiensa kunnioittavan kansainvälisesti tunnustettuja ihmisoikeuksia, ja heidän tulee pyrkiä välttämään omalla toiminnallaan aiheuttamaan haitallisia ihmisoikeusvaikutuksia tai edistämään niitä sekä pyrittävä ehkäisemään tai lieventämään

toimintaansa liittyviä haitallisia ihmisoikeusvai-
kutuksia liikesuhteiden kautta.

Toimitusjohtajalla on Outokummun ylin ihmis-
oikeusvalvonta- ja vastuuvollisuus. Vastuut
jakautuvat ESG-riskien hallinnasta vastaavalle
vastuullisuusjohtajalle yhtiön teknologiajohtajan
kautta, joka edustaa vastuullisuutta yrityksen
johtoryhmässä. Vuonna 2022 ihmisoikeus-
riskien hallinnan integrointia Outokummun
olemassa olevaan riskienhallintaan johtaa
toimittajien vastuullisuudesta vastaava johtaja,
sillä suurin osa tunnistetuista korkeista ihmiso-
keusriskeistä liittyy Outokummun hankintaan.

Kehitys ja keskeiset opit vuonna 2021

Vuonna 2021 Outokumpu sitoutui YK:n
yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskeviin ohjaaviin
periaatteisiin. Sen lisäksi, että tutkimme
suomalaisen kansalaisjärjestön Finnwatchin
raportin jälkeen Brasilian toimittajan mahdol-
lisia ihmisoikeusvaikutuksia, aloitimme YK:n
yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevien ohjaavien
periaatteiden toimeenpanon laatimalla
ihmisoikeuspolitiikan ja tekemällä ihmisoikeus-
riskiarvioinnin tunnistaaksemme mahdolliset ja
todelliset vaikutukset ihmisoikeuksiin sekä
keskeisimmät ihmisoikeuskysymyksemme.

Loppuvuodesta tietoomme tuli toinen
tapaus erään toimittajamme mahdollisista
ihmisoikeusloukkauksista Guatemalassa, mikä
vahvisti, että ihmisoikeusriskien tehokkaaseen
hallintaan on kiireellinen tarve.

Keskeisten ihmisoikeuskysymysten tunnistaminen

Vuonna 2021 toteutimme työpajoja sisäisten
sidosryhmien kanssa tunnistaaksemme

merkittävimmät ihmisoikeusriskit. Lisäksi ulko-
puoliset asiantuntijat kävivät läpi Outokummun
julkiset ja sisäiset asiakirjat. Prosessissa
huomioitiin myös Finnwatchin raportin huomiot
Outokummun ihmisoikeustarkastelusta
sekä raportissa käsitellyn toimittajan ja
asianomaisen alkuperäisyhteisön näkemykset.

Tunnistetut ihmisoikeusriskit arvioitiin niiden
laajuuden, ulottuvuuden ja korjattavuuden
perusteella, jotta niiden vakavuuden ja
todennäköisyyden perusteella pystyttiin
priorisoimaan. Ihmisoikeusriskien arvioinnin
tuloksena tunnistimme tärkeimmät ihmiso-
keuskysymykset.

Keskeisten ihmisoikeusasioiden hallinta

Keskeisten ihmisoikeusasioiden hallinta edel-
lyttää sidosryhmien osallistamista. Ihmisoikeus-
riskiarvioinnin tuloksia analysoitaessa todettiin,
että ihmisoikeusloukkausten ehkäisemiseksi oli
jo tehty monia toimia, erityisesti liittyen esimer-
kiksi turvallisuuteen ja ympäristönsuojeluun.
Vuonna 2022 keskeisiä ihmisoikeusriskejä
tarkistetaan olemassa olevien lieventämis-
toimien osalta ihmisoikeuksien kytkemiseksi
lieventämistoimenpiteisiin. Jos jollekin ihmiso-
keusriskille ei ole lieventämistoimenpiteitä tai
ne ovat riittämättömiä, niille määritellään ja
toteutetaan lieventämistoimenpiteet.

Olellisiin ihmisoikeuskysymyksiin liittyvät riskit

Toimittajien valvonta ja arvioinnit paikan päällä

Suurin osa Outokummun keskeisistä ihmiso-
keusriskeistä liittyy alihankintaan, joka kattaa
sekä ostettujen materiaalien valmistuksen

että kuljetuksen. Jos toimittajien valvonta ja
toimipaikoilla tehtävät arvioinnit eivät täytä
vaatimuksia, kaikki riskikohteiksi luetellut
keskeiset ihmisoikeudet ovat uhattuna. Toinen
tärkeä alue on toimittajiemme toteuttamat
due diligence -tarkastukset alihankkijoilleen ja
liikekumppaneilleen. Jos nämä tarkastukset
ovat puutteellisia, on riskinä esimerkiksi se,
että toimittajiemme alihankkijat ovat osallisina
rahanpesuun, terrorismin rahoittamiseen tai
korruptioon, mikä rikkoo oikeutta tasaver-
taiseen kohteluun ja Outokummun tiukkaa
nollatoleranssia tällaisia väärinkäytöksiä
kohtaan.

Kuorma-autonkuljettajien työolot

Meidän liiketoimintamme vaatii tavaroiden
siirtämistä paikasta toiseen. Se koskee yhtä
lailla materiaaleja, joita me ostamme ja
myymme, kuin omien toimipaikkojemme välisiä
kuljetuksia. Kuorma-autonkuljettajien työolot
sekä mahdolliset rikkomukset koskien oikeutta
yhdenvertaiseen kohteluun ja lepoon ja
vapaa-aikaan ovat monien yritysten kohtaama
ongelma, eikä Outokumpu ole tässä tapauk-
sessa poikkeus.

Ihmiskauppa kuorma-autokuljetuksissa tai muissa toimitusketjun osissa

Kuorma-autonkuljettajien oikeudet eivät ole
ainoa monia yrityksiä koskeva haaste, vaan
myös ihmiskauppaa kansainvälisessä rekka-
liikenteessä on käsiteltävä. Ihmiskauppa on
maailmanlaajuinen ongelma, jolla on useita
erilaisia ilmenemismuotoja, ja se satuttaa niin
aikuisia kuin lapsiakin rikkaissa ja köyhissä
maissa. Tämän vuoksi meidän outokumpu-
laisten on tärkeää kiinnittää huomiota siihen

riskiin, että myös Outokummun raaka-aineita
ja valmiita tuotteita kuljettavia rekkvoja voidaan
väärinkäyttää ihmiskaupan ja ihmisalakulje-
tuksen välineinä.

Työpaikan houkuttelevuus

Outokumpu on ruostumattoman teräksen
valmistaja, jolla on oma ferrokromikaivos.
Perinteisesti teräs- ja kaivosala on ollut erittäin
miesvaltainen. On riskinä, että naiset tai
vähemmistöt eivät tunne oloaan mukavaksi tai
ajattelevat, ettei Outokumpu ole houkutteleva
työpaikka.

Omien ja toimittajien kasvihuonekaasu- päästöjen vaikutus ilmastonmuutokseen

Sekä meidän että toimittajiemme toiminta
aiheuttaa kasvihuonekaasupäästöjä, jotka
edistävät ilmastonmuutosta. Ilmastonmuutos
ja äärisääolosuhteiden lisääntyminen, luon-
nonkatastrofit, merenpinnan nousu, tulvat,
helleaallot, kuivuus, aavikoituminen ja vesipula
uhkaavat ihmisoikeuksia, esimerkiksi oikeutta
elämään ja oikeutta ympäristöön.

Huolista ilmoittaminen

Kaikki sidosryhmät voivat esittää huolensa
Outokummulle eri tavoin kuten SpeakUp-
kanavamme kautta. SpeakUp on ulkopuolinen
kanava, jossa voi ilmoittaa Outokummun
eettisten sääntöjen rikkomuksista tai muista
väärinkäytöksistä. Tämä voidaan tehdä luotta-
muksellisesti ja nimettömästi, jos paikalliset
lait ja määräykset sen sallivat. Kanava on
saatavilla verkkosivuillamme ja sitä voidaan
käyttää useilla eri kielillä.

[Lue lisää ihmisoikeuksien hallinnasta
Outokummussa](#)

Vastuullisuusraportoinnin periaatteet

Outokumpu on julkaissut vastuullisuuskatsauksensa osana vuoden 2021 vuosikertomusta. Tietoa vastuullisuudesta on myös yrityksen verkkosivuilla.

Outokumpu Oyj raportoi jatkuvien toimintojensa olennaisesta kehityksestä ja muutoksista osana vuosikertomusta 2021. Raportoitu data käsittää kaikki jatkuvat toiminnot. Lisätietoa on julkaistu yhtiön verkkosivuilla. Vuosikertomus 2021, joka sisältää vastuullisuuskatsauksen, on julkaistu maaliskuussa 2022.

Outokummun vastuullisuusraportointi on laadittu GRI-standardien mukaan ja GRI-raportointivaatimusten Core-vaihtoehdon mukaan. Olennaiset asiat ja tulokset on valittu vuonna 2021 päivitetyn olennaisuusanalyysin ja jatkuvien sidosryhmäkeskustelujen perusteella

GRI-tulokset

Outokummun vastuullisuuskatsauksella on ulkopuolisen varmentajan rajallinen varmennus, jonka tulokset on esitelty sivulla 44. Vuoden 2021 tilinpäätös on tilintarkastettu, ja tilintarkastuskertomus on tilinpäätösosion lopussa.

Mittarit ja laskelmissa käytetyt arviot

Taloudellinen vastuu

Useimmat tässä raportissa esitetyt taloudellisen vastuun luvut perustuvat Outokumpu Oyj:n tilinpäätökseen, ja ne kerätään Outokummun sisäisen konsolidoinnin järjestelmään. Taloudelliset tiedot on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards eli IFRS) mukaisesti. Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet on esitetty tilinpäätöksen liitetiedossa 2.

Kaikki esitetyt luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja arvoja. GRI-ohjeistusten mukaisesti taloudellisen vastuun tunnusluvut on laskettu seuraavasti:

Suora taloudellinen arvonluonti

Suora taloudellinen arvonluonti käsittää kaikki Outokummun tulot edelliseltä vuodelta. Tuloja ovat asiakkailta laskutettu myynti alennusten ja epäsuorien verojen jälkeen, liiketoiminnan muina tuottoina raportoidut tulot (kuten konsernin omaisuuserien myynnistä saadut voitot) sekä rahoitustuottoina raportoidut tulot, lähinnä osingot ja korkotuotot.

Taloudellisen arvon jakaminen

Liiketoiminnan kulut sisältävät Outokummun ostamien tuotteiden ja palveluiden arvon kuluneen vuoden aikana. Työsuhde-etuudet sisältävät palkat ja palkkiot, työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet, sosiaalikulut, eläkkeet sekä muut työsuhteen jälkeiset järjestelyt tai muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet, kulut osakepalkkio-ohjelmista ja muut henkilöstökulut. Maksetut verot sisältävät tuloverot mutta eivät laskennallisia veroja. Maksut rahoittajille sisältävät velan korkokulut ja muut rahoituskulut kuluneelta vuodelta. Siitä on vähennetty pääomitetut korot. Outokummun hallituksen ehdotukseen perustuva osingonmaksu sisältyy rahoittajille maksettuihin maksuihin.

Yhteiskunnalliset investoinnit sisältävät yhtiön ulkopuolelle tehty lahjoitukset ja sijoitukset.

Paikalliset toimittajat

Tässä raportissa toimittajat on määritelty paikalliseksi, jos ne toimivat samassa maassa kuin Outokumpu. Merkittäviä paikkakuntia toimittajien kannalta ovat ne tuotantoyksiköt, joissa on sulatto, eli Avesta Ruotsissa, Calvert Yhdysvalloissa, Sheffield Isossa-Britanniassa ja Tornio Suomessa.

Ympäristövastuu

Outokummun ilmastomuutostavoite perustuu tieteeseen ja on Science Based Targets -aloitteen hyväksymä. Tavoite sisältää suorat, sähkön käytöstä aiheutuvat epäsuorat sekä toimitusketjun hiilidioksidiekvivalentteina lasketut päästöt tuotettua tonnia kohti. Päästöt on laskettu yhteen tuotantovaiheittain.

Sähkökäytön hiilidioksidiekvivalenttipäästöt lasketaan ja niitä seurataan Outokummun sähköjakauman päästökertoimen avulla, joka oli 130 kg CO_{2-ekv.}/MWh vuonna 2021 (2020: 152 CO_{2-ekv.}/MWh). Päästökerroin on saatu käytetyn sähkön toimittajalta ja laskettu painotettuna keskiarvona. EU-alueella 0,5%:lla sähkökäytöstä on alkuperätakuut sähkötuotannon omistajilta. Lisäksi julkaistaan toimipaikkakohtaiset sähkökäytön päästöt. Näissä laskelmissa on käytetty avuksi kunkin maan tilastoituja sähkön päästökertoimia vuosilta 2019 tai 2020, mikäli ne ovat saatavilla.

Yhtiön ulkopuoliset, soveltamisalan 3 hiilidioksidiekvivalenttipäästöt (muut kuin sähkönkäytöstä aiheutuvat päästöt), on katettu yli 95-prosenttisesti. Ne on laskettu seuraavasti:

- Seosaineet: alan järjestöjen julkaisemat elinkaariarvioinnin päästökertoimet. Ferronikkelin päästökerron perustuu 30-prosenttisesti toimittajan omiin päästöihin ja 70-prosenttisesti vuonna 2021 julkaistuihin elinkaariarvioinnin mukaisiin päästökertoimiin. Myydyn ferrokromin päästöjä ei ole laskettu yhtiön ruostumattoman teräksen tuotannon päästöihin.
- Kalkki ja dolomiitti: päästökerron perustuu 64-prosenttisesti toimittajan omiin päästöihin. Tuotannossa käytettyjen kaasujen, elektrodien ja koksen osalta on käytetty ISO 14404:n mukaista päästökertointa.
- Kevyen polttoöljyn toimitusketjun päästöt on laskettu WorldSteel Associationin päästökertoimien avulla.
- Sisäiset kuljetukset ja tuotekuljetukset: etäisyyksien ja kuljetustyyppien mukaan ja tuotantoketjun päästöt Euroopan ympäristöviraston Euroopan kuljetuksia koskevaan tutkimuksen (EAA/ACC/18/001/LOT1) perusteella sekä US EPA:n julkaisemien Yhdysvaltain kuljetusten päästökertoimien perusteella.
- Liikematkustus: auto-, juna- ja lentoliikenteen päästökertoimet perustuvat palveluntarjoajien hiilidioksidiekvivalenttiraportteihin.

Toimitusketjun kuljetusten päästöt on arvioitu vuoden 2020 ympäristötuoteselosteiden datan perusteella. Niitä ei ole laskettu soveltamisalan 3 päästöihin.

ISO 14021:n mukaisesti kierrätysnäkökulma (kierrätysnäkökulma) on käytöstä poistetun ja tuotannossa syntyvän romun osuus raakaterästuotannosta. Lisäksi raportimme kierrätysnäkökulman, johon on laskettu myös sulattojen jätteistä talteen otetut ja kierrätetyt metallit.

Energiätehokkuus on laskettu siten, että kaikkien prosessien yhteenlaskettua polttoaineiden ja sähkön käyttöä eli energian kulutusta on verrattu prosessin lopputuotteisiin. Energiätehokkuus sisältää kaiken yhtiön tuotannon: 15% ferrokromin tuotannosta, sulaton, kuuma- ja kylmävalssauksen prosessit. Käytetty lämpö ja energian kulutus perustuvat toimittajien laskutukseen.

Vedenkäyttöä mitataan pintaveden ja meriveden osalta, kunnallisen vedenkäytön ja arvioidun sademäärän pohjalta.

Yksityiskohtaiset tiedot konsernin tyypillisistä ongelma- ja muista jätteistä on raportoitu vastuullisuusdatatyökalussa verkkosivuilla. Vuodelta 2021 jätteet on raportoitu seuraavasti: syntyneet jätteet, kaatopaikalle vienniltä vältyneet jätteet ja kaatopaikalle vietyt jätteet. Tietoja jätteiden käsittelystä tehdasalueella, kaatopaikalla tai muualla ei ole saatavilla. Käsitellyt jätteet on laskettu kaatopaikalle vietyihin jätteisiin.

Sosiaalinen vastuu

Työterveys ja turvallisuus

Työterveyden ja turvallisuuden luvut on laskettu Outokummun vuoden 2021 toimintojen perusteella.

Turvallisuuden mittarit (työtapaaturmat ja proaktiiviset toimenpiteet) on annettu taajuutena

eli miljoonaa työtuntia kohti. Turvallisuusmitareihin on laskettu mukaan Outokummun työntekijät, urakoitsijoiden työntekijät ja vierailijat sekä proaktiiviset toimenpiteet. Työtapaaturma on määritelmän mukaan työhön liittyvän toiminnan suora seuraus, ja se on tapahtunut työpaikalla.

Erilaiset työtapaaturmat

- Poissaoloon johtaneet työtapaaturmat on työtapaaturma, josta on seurannut ainakin yhden päivän poissaolo pois lukien se päivä, jolloin työtapaaturma on tapahtunut, kuten WorldSteel Association on määritellyt työtapaaturmat. Yhden päivän poissaolo tarkoittaa, että loukkaantunut henkilö ei ole voinut palata työhön seuraavaan vuoroon tai muuna tulevana työpäivänä, jos poissaolo johtuu alkuperäisestä työtapaaturmasta. Poissaoloon johtaneiden työtapaaturmien taajuus on määritelty useamman kuin yhden kalenteripäivän poissaoloksi tapaturman jälkeen miljoonaa työtuntia kohti.
- Korvaavan työn tapauksissa poissaoloa ei aiheudu, mutta henkilö ei voi tehdä tavanomaisia työtehtäviään työtapaaturman seurauksena.
- Hoitoa vaatineet työtapaaturmat tarkoittavat, että tapaus on vaatinut joko lääkärin tai hoitajan hoitoa.
- Ensiaputapauksissa työtapaaturma ei ole vaatinut lääkärin tai hoitajan hoitoa, vaan sen on voinut hoitaa joko henkilö itse tai ensiapukoulutuksen saanut työtoveri.
- Kaikki työtapaaturmat sisältävät kuolemantapaukset, poissaoloon johtaneet työtapaaturmat, korvaavan työn tapaukset ja

hoitoa vaatineet työtapaaturmat, mutta niihin ei lasketa ensiaputapauksia.

- Kaikki työpaikalla sattuneisiin työtapaaturmiin lasketaan kaikki työtapaaturmat ja ensiaputapaukset.

Ennakoivat turvallisuustoimenpiteet

Vaaratilanteiksi lasketaan tilanteet, tapaukset ja toimenpiteet, jotka olisivat voineet johtaa onnettomuuteen, mutta joissa näin ei ole käynyt. Turvallisuushavainnot tarkoittavat tilanteita, joissa havainnon tehnyt henkilö ja havainnon kohteena ollut henkilö käyvät läpi turvallisuutta. Muita ennaltaehkäiseviä turvallisuustoimenpiteitä ovat proaktiiviset toimenpiteet.

Sairaspoissaolot

Sairaspoissaolot käsittävät kaikki sairauspoissaolotunnit raportointikaudelta. Yksiköt raportoivat sairauspoissaoloista, työtapaaturmien aikaansaamista poissaoloista ja ammattitaidoista kuukausittain. Poissaolotuntien osuus on laskettu poissaolotuntien prosenttiosuutena kaikista suunnitelluista työtunneista.

Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut

Työsuhde-etuudet sisältävät palkat ja palkkiot, työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet, sosiaalikulut, eläkkeet sekä muut työsuhteen jälkeiset järjestelyt tai muut pitkäaikaiset työsuhte-etuudet, kulut osakepalkkio-ohjelmista ja muut henkilöstökulut.

Koulutuskulut ja -päivät

Koulutuskuluihin on laskettu erilaiset koulutuksiin liittyvät kustannukset kuten osallistumismaksut. Koulutuspäivien palkkaa

tai päivärahoja ei ole laskettu koulutuskustannuksiin, mutta ne sisältävät omien harjoittelijoiden palkat. Koulutuspäivät työntekijää kohti on laskettu niin, että jokainen koulutuspäivä on arvioitu kahdeksan tunnin pituiseksi.

Kannustimet

Kannustin on lisäpalkkio, joka maksetaan hyvästä tuloksesta. Kannustimet eivät sisällä sosiaalikuluja tai työsuhte-etuja.

Henkilöstöluvut

Henkilöstöluvuissa osuudet on laskettu raportointikauden lopun henkilöstömäärästä GRI-standardien mukaan. Esimerkiksi:

Rekrytointien osuus = uudet rekrytoinnit / henkilöstön lukumäärä toistaiseksi voimassa olevissa työsuhteissa vuoden lopussa

Keskimääräinen vaihtuvuus = lähteneet työntekijät + uudet rekrytoinnit / (henkilöstön lukumäärä toistaiseksi voimassa olevissa työsuhteissa vuoden lopussa x 2)

Lakkopäivät

Lakkoihin menneet päivät on laskettu kertomalla lakossa olleiden Outokummun työntekijöiden määrä menetetyillä työpäivillä. Lakon aloituspäivä on laskettu mukaan. ■

Riippumattoman varmentajan varmennusraportti

Käännös englanninkielisestä alkuperäisestä

Outokumpu Oyj:n johdolle

Olemme Outokumpu Oyj:n (myöhemmin myös yhtiön) johdon pyynnöstä suorittaneet rajoitetun varmuuden antavan toimeksiannon, jonka kohteena ovat olleet tietyt vastuullisuustiedot raportointikaudelta 1. 1.–31. 12. 2021 Outokumpu Oyj:n Vastuullisuuskatsauksessa 2021 ja vastuullisuustunnuslukujen työkalussa (jäljempänä Tietyt vastuullisuustiedot), joka on saatavilla Outokummun verkkosivuilla.

Tietyt vastuullisuustiedot

Rajoitetun varmuuden antavan toimeksiantomme kohteena olivat seuraavat seuraavat alla esitetyt tiedot. Tiedot kattavat Outokumpu Oyj:n kuten on indikoitu Outokumpu Oyj:n Vastuullisuuskatsauksessa 2021 ja Outokummun verkkosivuilla olevassa vastuullisuustunnuslukujen työkalussa.

Varmennuksen kohteena olevat taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristötunnusluvut ovat joko GRI-tunnuslukuja tai yhtiön itse määrittämiä tietoja. Vastuullisuuskatsauksessa 2021 varmennetut tiedot on kuvattu yhtiön GRI-indeksissä, joka on saatavilla Outokummun verkkosivuilla. Kaikki tiedot Outokummun verkkosivuilta saatavilla olevassa vastuullisuustunnuslukujen työkalussa ovat olleet varmennuksen kohteena.

Johdon vastuu

Outokumpu Oyj:n johto vastaa Tiettyjen vastuullisuustietojen laatimisesta yhtiön Vastuullisuuskatsauksessa 2021 kuvatun raportointiohjeiston sekä Global Reporting Initiativen GRI Standardien mukaisen raportointikriteeristön mukaisesti. Outokumpu Oyj:n johto vastaa myös sellaisen sisäisen valvonnan järjestämisestä, jonka johto katsoo tarpeelliseksi, jotta on mahdollista laatia Tietyt vastuullisuustiedot,

joissa ei ole väärinkäytöksistä tai virheistä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Varmentajan riippumattomuus, muut eettiset vaatimukset ja laadunvalvonta

Olemme noudattaneet IESBAn (the International Ethics Standards Board for Accountants) antamien **Eettisten sääntöjen tilintarkastusammattilaisille** mukaisia riippumattomuusvaatimuksia ja muita eettisiä vaatimuksia. Näiden sääntöjen pohjana olevat peruseriaatteet ovat rehellisyys, objektiivisuus, ammatillinen pätevyys ja huolellisuus, salassapitovelvollisuus ja ammatillinen käyttäytyminen.

PricewaterhouseCoopers Oy soveltaa kansainvälistä laadunvalvontastandardia ISQC1 ja näin ollen ylläpitää kattavaa laadunvalvontajärjestelmää. Siihen kuuluu dokumentoituja toimintaperiaatteita ja menettelytapoja, jotka koskevat eettisten vaatimusten, ammatillisten standardien sekä sovellettavien säädöksiin ja määräyksiin perustuvien vaatimusten noudattamista.

Varmentajan velvollisuudet

Meidän velvollisuutenamme on esittää suorittamiemme toimenpiteiden ja hankkimamme evidenssin perusteella Tietyistä vastuullisuustiedoista rajoitetun varmuuden antava johtopäätös. Olemme suorittaneet rajoitetun varmuuden antavan toimeksiannon kansainvälisen varmennustoimeksiannotandardin (ISAE) 3000 (uudistettu) ”Muut varmennustoimeksiannot kuin menneitä kausia koskevaan taloudelliseen informaatioon kohdistuva tilintarkastus tai yleisluonteinen tarkastus” mukaisesti. Tämä standardi edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme toimeksiannon hankkiaksemme rajoitetun varmuuden siitä, onko Tietyissä vastuullisuustiedoissa olennaista virheellisyyttä.

Rajoitetun varmuuden antavassa toimeksiantossa evidenssin hankkimistoimenpiteet ovat rajoitetumpia kuin kohtuullisen varmuuden antavassa toimeksiantossa, minkä vuoksi siinä saadaan vähemmän varmuutta kuin kohtuullisen varmuuden antavassa toimeksiantossa. Varmennustoimeksiantoon kuuluu toimenpiteitä evidenssin hankkimiseksi Tiettyihin vastuullisuustietoihin sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu varmentajan harkintaan ja arvioihin riskeistä, että Tiettyissä vastuullisuustiedoissa on olennainen virheellisyys.

Olemme toteuttaneet muun muassa seuraavat toimenpiteet:

- Haastatelleet yhtiön ylimmän johdon edustajia;
- Haastatelleet videohaastattelun välityksellä kolmen toimipaikan edustajia Suomesta, Ruotsista ja Yhdysvalloista;
- Haastatelleet Tiettyjen vastuullisuustietojen sisältämien tietojen keruusta ja raportoinnista vastaavia henkilöitä konsernitasolla;
- Arvioineet yhtiön raportointiohjeiden ja menettelytapojen soveltamista;
- Testanneet tietojen oikeellisuutta ja täydellisyyttä alkuperäisistä dokumenteista ja järjestelmistä otospohjaisesti;
- Testanneet tietojen yhdistelyä ja suorittaneet uudelleenlaskentaa otospohjaisesti;
- Arvioineet Tiettyjen vastuullisuustietojen esittämistavan oikeellisuutta.

Rajoitetun varmuuden antava johtopäätös

Suorittamiemme toimenpiteiden ja hankkimamme evidenssin perusteella tietoomme ei ole tullut mitään, mikä antaisi meille syn uskoa, ettei Outokumpu Oyj:n Tiettyjä vastuullisuustietoja 31. 12. 2021 päättyneeltä

raportointikaudelta ole kaikiilta olennaisilta osiltaan laadittu asianmukaisesti raportointikriteeristön perusteella.

Varmennusraporttiamme luettaessa on otettava huomioon Tiettyjen vastuullisuustietojen tarkkuutta ja täydellisyyttä koskevat luontaiset rajoitteet.

Tämä varmennusraportti on laadittu toimeksiantomme ehtojen mukaisesti. Vastaamme työstämme, varmennusraportista ja esittämistämme johtopäätöksistä vain Outokumpu Oyj:lle, emme kolmansille osapuolille.

Helsinki 2. päivänä maaliskuuta 2022

PricewaterhouseCoopers Oy

Tiina Puukkoniemi
Partner, KHT
Sustainability Assurance and Reporting Lead